T. B. M. M.
TUTANAK DERGİSİ

60 ıncı Birleşim

16 . 2 . 1989 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	175
II. — GELEN KÂĞITLAR	176
III. — YOKLAMALAR	177
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	178
A) Gündem Dışı Konuşmalar	178
1. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, Bursa'da hava ve çevre kirliliğinin artması, nedenleri ve alınması gerekli tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Adnan Kahveci'nin cevabı	178:181
B) Tezkereler ve Önergeler	181,184
1. — Federal Almanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Kâmran İnan'ın dönüşüne kadar Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Cemil Çiçek'in vekillik etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/765)	181
2. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, 6/33, 6/54, 6/88 ve 6/118 numaralı sözlü sorularının yazılı soruya çevrilmesine ilişkin önergesi (4/53)	184:185
C) Gensoru, Genel Görüşme, Meclis Soruşturması ve Meclis Araştırması Önergeleri	181
1. — Antalya Milletvekili İbrahim Demir ve 16 arkadaşının; Türk basınının sorunları konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12)	181:183
2. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 24 arkadaşının; sosyal güvenlik programlarındaki çöküşün önlenmesi ve ulusal güvenlik sisteminin kurulması için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)	183:184
V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	185

Sayfa

1. — Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/530, 1/533) (S. Sayısı : 218) 185:209

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR 209

A) Yazılı Sorular ve Cevapları 209

1. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Filistin Devletinin ülkemizdeki Temsilciliğine ne zaman büyükelçilik statüsü tanınacağına ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı A. Mesut Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/488) 209:211

2. — Aydın Milletvekili Hilmi Ziya Postacı'nın, ABD'nin karasularını 12 mile çıkarmasından sonra Yunanistan'ın tutumuna ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı A. Mesut Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/498) 211:213

3. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, Adana İncirlik Hava Üssünde 22.11.1988 tarihinde meydana geldiği iddia edilen olaya ilişkin Başbakandan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Ercan Vuralhan'ın yazılı cevabı (7/503) 213:215

4. — İstanbul Milletvekili Mehmet Moğultay'ın, 26.10.1988 tarihinde Ankara'da meydane gelen bir trafik kazasıyla ilgili soruşturmayı yürüten makama tavsiyede bulunulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mehmet Topaç'ın yazılı cevabı (7/510) 215:216

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açılarak iki oturum yaptı.

Pakistan, Malezya ve Hindistan'ı resmen ziyaret edecek olan Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in dönüşüne kadar Cumhurbaşkanlığına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Yıldırım Akbulut'un vekillik edeceğine ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Görüşmelerine devam olunan, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/493) (S. Sayısı: 118) kabul edildiği ve kanunlaştığı açıklandı.

Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddeinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, 308 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporlarının (1/530, 1/533) (S. Sayısı : 218) tümü üzerinde bir süre görüşüldü.

16 Şubat 1989 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime saat 18.37'de son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Abdulhalim Aras

Kâtip Üye
Sakarya
Mümtaz Özkök

Kâtip Üye
Bursa
Mustafa Ertuğrul Ünlü

Kâtip Üye
Kastamonu
Nurhan Tekinel

II. — GELEN KÂĞITLAR

16 . 2 . 1989 Perşembe

Tasarı

1. — Türkiye Futbol Federasyonunun Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/536) (Millî Eğitim Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.2.1989)

Rapor

1. — Nevşehir Milletvekili Ahmet Cemal Seymen'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Raporu ve Nevşehir Milletvekili A. Cemal Seymen'in İçtüzüğün 110 uncu maddesine göre Rapora itirazı (3/552) (S. Sayısı : 186'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 16.2.1989) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Galatasaray - Monaco maçını izlemek üzere yurt dışına gidecek taraftarlardan konut fonu alınmamasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi (7/543) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.2.1989)

2. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, hayalî olduğu kuşkusuyla Merkez Bankasınca incelenmekte olan ihracat dosyalarının 25.2.1987 tarihli kararname gereğince Devlet Planlama Teşkilatına devredildiği ve incelemeler tamamlanmadan vergi iadelerinin ödendiği iddiasına ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/544) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.2.1989)

3. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, emeklilerle ilgili ek gösterge uygulamasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi (7/545) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.2.1989)

Genel Görüşme Önergesi

1. — Antalya Milletvekili İbrahim Demir ve 16 arkadaşının, Türk basınının sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.2.1989

Meclis Araştırması Önergesi

1. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 24 arkadaşının, sosyal güvenlik programlarındaki çöküşün önlenmesi ve ulusal sosyal güvenlik sisteminin kurulması için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.2.1989)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Abdulhalim Aras

KÂTİP ÜYELER : Mustafa Ertuğrul Ünlü (Bursa), İsmail Üğdül (Edirne)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60 ıncı Birleşimini açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklamada bulunmayan arkadaşlar bir pusulaya isimlerini yazarak, Başkanlık Divanına göndersinler.

Burada "var" veya "yok" şeklindeki beyanlarımız zapta geçiyor. O zaptın dışında herhangi bir kimsenin "Ben buradayım" diye bir ifadede bulunması mümkün değildir. Onun için, arkadaşlarımızın, isimlerini bir kâğıda yazarak Divana göndermeleri gerekiyor.

Toplantı yetersayımız yoktur.

Saat 16.00'da toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15.20

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 16.00

BAŞKAN : Başkanvekili Abdulhalim Aras

KÂTİP ÜYELER : Mustafa Ertuğrul Ünlü (Bursa), İsmail Üğdül (Edirne)

BAŞKAN — Türkiye Büyük Millet Meclisinin 60 ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu ıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Toplantı yetersayısı vardır.

Nevşehir Milletvekili Ali Babaoğlu?.. Yok.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, Bursa'da hava ve çevre kirliliğinin artması, nedenleri ve alınması gerekli tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması ve Devlet Bakanı Adnan Kahveci'nin cevabı

BAŞKAN — Bursa Milletvekili Mehmet Gazioğlu, Bursa'daki hava kirliliği üzerine gündem dışı konuşmak istemişlerdir, kendilerine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Gazioğlu. (DYP sıralarından alkışlar)

BEYTULLAH MEHMET GAZİOĞLU (Bursa) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Bursa'daki hava ve çevre kirliliğiyle ilgili olarak gündem dışı söz almış bulunuyorum; bu sebeple, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Muhterem milletvekilleri, hafızanızı şöyle on yıl kadar geriye götürürseniz...

BAŞKAN — Sayın Gazioğlu, buradaki aleti ben çalıştırmıyorum; ama, 5 dakikalık süreyi tecavüz etmemenizi de rica ediyorum.

BEYTULLAH MEHMET GAZİOĞLU (Devamla) — Efendim, üç günden beri söz istediğime göre, 15 dakika olsun.

BAŞKAN — Lütfen efendim... Rica ediyorum... Yani, bunu çalıştırdığımız takdirde sıkıntıya giriyoruz; ama, bunu çalıştırmadığımız takdirde de sözü fazla uzatıyorsunuz, yine sıkıntıya giriyoruz; hatırlatıyorum.

BEYTULLAH MEHMET GAZİOĞLU — (Devamla) — Tamam Sayın Başkan.

Osmanlı İmparatorluğunun payitahtı olan, doğasıyla, deniziyle, ovasıyla herkesin gönlünde taht kuran Bursa, bugün, yaşanması çok zor, birçok ailenin, çocuklarını, imkânları dahilinde başka şehirlere götürmek durumunda kaldığı bir şehir haline gelmiştir. Son bir ay içerisinde hastanelere başvuran, astım, bronşit ve kalp hastalarından 58 kişi hava kirliliği yüzünden hayatını yitirmiştir.

Hava kirliliğinde, dünya standartlarında, 1 metreküp havada 100 - 150 mikrogram kükürtdioksit bulunduğu halde ve bu normal karşılanmasına rağmen, Türkiye standartlarında bu 400 mikrogramdır; halbuki bugün Bursa'da bu oran 2 000 mikrograma ulaşmıştır.

Hatırlar mısınız bilmiyorum, bundan bir yıl kadar evvel Atina'da 33 kişinin ölümüne sebep olan hava kirliliğinde bile, havadaki kükürtdioksit oranı 873 mikrogram idi.

Bütün bu örnekler, şehrimizdeki hava kirliliğinin ne kadar tehlikeli boyutlara ulaştığını açıkça göstermektedir.

Bursalıların sağlığını tehdit eden hava kirliliği konusunda gerekli tedbirlerin acilen alınması gerekmektedir; fakat, buna rağmen, gerek devlet, gerekse belediye, maalesef, hava kirliliğini azaltıcı tedbirler almak bir yana, hatta hava kirliliğini çoğaltıcı birtakım tasarruflarda bulunmaktadırlar. Şöyle ki, bundan yirmibeş yıl kadar evvel, şehrin dışında olan, oraya konulması münasip olan garaj -bundan sekiz yıl kadar evvel bir yangın tehlikesi geçirmiş, bir kısmı yanmıştır- o günkü transit yol, şartlar itibariyle bugün şehir içi yol haline gelmesi sebebiyle, şehrin içinde kalmış durumdadır.

Yapılan araştırmalarda, hava kirliliğinin yüzde 70'inin egzoz gazlarından mütevellit olduğunun tespit edilmesine rağmen, sadece yer parasından tasarruf etmek amacıyla, garajın yine aynı yere yapılmasında, maalesef ısrar edilmektedir.

Ayrıca, gene bundan otuz sene kadar evvel çöplerin döküldüğü mevki olarak tespit edilen yerin, bugün, hızlı gelişme, hızlı şehircilik sebebiyle şehrin içinde kalmasına rağmen, gene bugün oraya çöp fabrikası kurulması tasarıları üzerinde durulmaktadır. Oraya atılan çöplerden dolayı kokuşma, hava kirliliği, son derece fazlalaşmıştır; en kısa zamanda tedbirlerin alınması gerekmektedir. Yoksa, Bursa, Bursa olmaktan çıkacaktır. Bunun için, yeşil alanların artırılması, Bursa'nın "Yeşil Bursa" hüviyetinin kaybettirilmemesi gerekmektedir.

Doğal gaz, öncelikle Bursa'da devreye sokulmalıdır. Maalesef, Bursa Belediyesi, bugüne kadar bu hususta da herhangi bir girişimde bulunmamıştır. Ankara'da hava kirliliğinin önlenmesinde -takdirle karşıladığımız- ele alınan tedbirlerin "Güzel Bursa"da da öncelikle ele alınmasını arzuluyoruz ve istiyoruz.

Motorlu araçlar bakımından, Bursa, Türkiye'deki şehirler içerisinde oranı en fazla olan şehirdir. Gene burada da, belediye ile devlet elele vererek, egzozlara filitre takmak suretiyle, egzozlardan çıkacak gazların fazlalığı önlenebilir.

Bursa, çok büyük gelişim gösteren bir sanayi, turizm ve ticaret merkezimizdir.

2000'li yıllarda Bursa şehir merkezinin alternatif su kaynakları İznik ve Ulubat gölleri olacaktır. Şimdiden bu hususları dikkate alınarak, İznik ve Ulubat göllerinde kirlenmeyi önleme ve arıtılma tedbirlerinin alınmasını diliyor, hepinize saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

HALİL ÇULHAOĞLU (İzmir) — Efendim "gündeme geçiyorum" dediniz... Başka zaman konuşsun.

BAŞKAN — Efendim daha önce söz istemiş; ben de dikkat etmedim.

NECCAR TÜRKCAN (İzmir) — Sayın Başkan, başka zaman konuşsun. Olur mu yani?..

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli üyeler; değerli Bursa Milletvekili arkadaşımızın Bursa'nın hava kirliliği ve diğer çevre sorunları ile ilgili yaptığı konuşmaya özet bir açıklama getirmek istiyorum.

Öncelikle, genel bir değerlendirme yapmamız lazım : Bursa'nın havası niye kirlendi?.. Bundan on yıl veya onbeş yıl önce temiz olan Bursa'nın havası neden kirlendi?.. Tabiî, sadece Bursa'nın değil, bütün Türkiye'nin şehirlerinin hava kirlenmesi de aynı sebeplere, aynı gerekçelere dayanıyor.

Türkiye'de fuel-oil bulamamanın sıkıntısı ile kalorifer kazanları kömüre çevrilince ve Türkiye'de kullandığımız kömürün kükürt ve kül oranları yüksek olunca, işte sonuç böyle olur. Bugün, Bursa'da, Kayseri'de veya İstanbul'da fuel-oil kullanan kazanlar kömüre çevrilmeseydi, Türkiye, döviz sıkıntısından fuel-oil bulamadığı için kazanlarını kömüre çevirmeseydi, bu sıkıntımız bugün olmazdı.

Çözüm, tekrar fuel-oile dönüş müdür? Değildir. Çözüm, daha da kaliteli yakıta dönüştür ve bu çözümün ilk uygulayıcısı Ankara'dır.

MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) — Rusya'dan gelen doğal gaz ne oluyor?

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (Devamla) — Bursa'dan da bana gelen bilgilere göre, 1989 yazında (yani bu yaz) sanayie de gaz verilmeye başlanıyor; 1990'da da, Ankara'da olduğu gibi, şehrin bir köşesinden başlayarak şehire de gaz verilmeye çalışılıyor. Bu çalışmalar son hızla devam ediyor.

Yine aynı şekilde, Bursa'nın su ihtiyacı için, göllerden su tedariki için de proje çalışmaları hızla sürüyor.

Tabiî ki, Sayın Milletvekilinin burada gündeme getirdiği bazı konular Yüce Meclisin işi değil. Bir garaj konusu, Yüce Meclisin değil, Bursa Belediye Meclisinin işidir. Yani, yetkiler yerel yönetimlere verilmiştir, orada çözülür; burada tartışılması bence gerekmez. Demokrasi icabı, o yetkiler belediyelere verilmiştir.

ERTEKİN DURUTÜRK (Isparta) — Peki milletvekilleri ne konuşacak?

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (Devamla) — Peki, yerel yönetimlere niye yetki verdik; madem her işi burada halledeceğiz?

BEYTULLAH MEHMET GAZİOĞLU (Bursa) — Emekli Sandığı ile ortak mı?

BAŞKAN — Efendim, karşılıklı konuşma ile konular halledilse, mesele yok; imkân veririm, ama, karşılıklı konuşma ile meseleler halledilmez efendim.

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (Devamla) — Hatta, çevre konularında da şunu söyleyeyim; yerel yönetimlere belki daha fazla yetkiler vermemiz lazım. Yerel yönetimin, sadece bir garajın şehrin içinde veya şehir dışında olması meselesinde değil, çevre konusunda da çok daha büyük etkileri olması lazım; bu konuda çalışmalarımız da var. Yani her şeyi, her işi Ankara'dan halletme sevdasından vazgeçelim. Eğer "Katılımcı demokrasi" dediğimiz olaya gerçekten inanıyorsak, bu olayı yerel bazda çözümlememiz gerekir.

MUSTAFA YILMAZ (Gaziantep) — Yani, Bursa Belediye Başkanı başarısız mı diyorsunuz?

DEVLET BAKANI ADNAN KAHVECİ (Devamla) — Değerli arkadaşlar, Bursa, bir örnektir. Değerli arkadaşımız bir rakam verdi, ben o rakamları elimizdeki verilerle tekrar karşılaştırdım... Herhalde bir maksimum rakam verdi. 1988 Kasım - Aralık iki aylık ortalama, sülfür dioksitte metreküpte ortalama 362 mikrogramdır. Tekrar, 1988'in ilk üç ayına gelelim; Bursa'da 1988 yılı ocak, şubat ve mart aylarının sülfür dioksit ortalaması 442 mikrogram/metreküptür. Tabiî ki, bu oranın hızla düşürülmesi gerekir;

tabiî ki, bu konuda insan sağlığı her şeyden önemlidir. Onun için, Türkiye'ye çok büyük maliyetlere baliğ olmasına rağmen, doğal gazla bütün ülkeyi ısıtmak ve insanlarımıza çok daha kaliteli, solunabilir hava vermek, bizim en önemli görevlerimizden biridir. Zaten, bu bilinçle beş yıldır çalışıyoruz; Türkiye'ye getirilmesi hiçbir zaman hayal dahi edilemeyen doğal gazı getirdik ve dağıtımını peyderpey yapıyoruz. Tabiî, bunun bir maliyeti var, iyi yaşamanın bir maliyeti var; ucuz kömürle kötü yaşarsınız, doğal gazla iyi yaşarsınız. Bu maliyeti ödemek için de, çalışmak lazım.

Hepinize saygılarımı arz ederim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Gündeme geçiyoruz.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — Federal Almanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Kâmran İnan'ın dönüşüne kadar Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Cemil Çiçek'in vekillik etmesinin uygun görüldüğüne ilişkin Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/765)

BAŞKAN — Cumhurbaşkanlığı tezkeresi vardır, okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Görüşmelerde bulunmak üzere 20 Şubat 1989 tarihinde Federal Almanya'ya gidecek olan Devlet Bakanı Kâmran İnan'ın dönüşüne kadar; Devlet Bakanlığına, Devlet Bakanı Cemil Çiçek'in vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu bilgilerinize sunarım.

Kenan Evren
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulur.

C) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. — Antalya Milletvekili İbrahim Demir ve 16 arkadaşının; Türk basınının sorunları konusunda genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/12)

BAŞKAN — Bir genel görüşme önergesi ve bir de araştırma önergesi vardır, her ikisini de okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Kitle haberleşme araçları; toplumun farklı kesimleri arasında fikir, bilgi ve haber akımı sağlar, toplumun bilgi, eğitim ve kültür seviyesini yükseltir. Şuurlu ve sağlıklı bir kamuoyu oluşmasını ve toplumun ortak değerler edinmesini kolaylaştırır. Bu sebeplerle; çağdaş toplumlarda basın faaliyetleri kamu hizmeti sayılmış, basın; yasama, yürütme ve yargı gücünün yanında ve onlarla eşit etkide olmak üzere dördüncü kuvvet kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinin temel hedeflerinden biri de; millî karakterli, hür ve bağımsız bir basın yaratmak olmuştur. Cumhuriyet hükümetleri hep bu doğrultuda ve basını destekleme, teşvik etme, geliştirme gayreti içinde bulunmuşlardır. Basın kuruluşlarına ve gazetecilere giderek artan oranda yetki, kolaylık ve ayrıcalıklar tanınmıştır. Sansürün kaldırılması, AA'nın kurulması, basın kartı uygulamaları, gazete kâğıdı ve diğer girdilerin sübvansiyonu, resmî ilan yolu ile destekleme, basın-yayın yüksekokullarının açılması bunlardan bazılarıdır.

Basın özgürlüğünün artırılması ve basına sağlanan teşvikler sayesinde Türk basını son yıllara kadar sürekli bir gelişmenin içinde olmuştur. Özellikle 1950'den sonraki, Demokrat Parti ve Adalet Partisi hükümetleri döneminde yaratılan uygun atmosfer içerisinde Türk basını tiraj kazanmış, okuyucusunu artırmış ve müesseseleşmiştir.

Ne varki bugün, basınımız bütün kazandıklarını kaybetme tehlikesi ile karşı karşıyadır. Türk basını bugün çok yönlü, ağır ve karmaşık sorunların içindedir. Gazetelerimiz devamlı tiraj kaybetmekte, zarar etmekte, kapanmakta veya el değiştirmektedir.

Bu, neden böyledir, bu noktaya nasıl gelinmiştir?

12 Eylül ile gelen ara rejimde basın haksız yere hırpalanmıştır. İhtilal yönetimi, 12 Eylül öncesi dönemden siyasî partiler, sendikalar ve gençliğin yanı sıra, basını da sorumlu saymıştır. Basına baskı ve sansür uygulanmış, gazeteler sık sık kapatılabilmiştir.

Ara rejimin tabiî uzantısı durumundaki bugünkü Hükümet; basını dolaylı yollardan baskı altına alma ve güdümlü hale getirme gayreti içindedir.

Hükümet, tuttuğunu ihya, tutmadığını imha politikasını basına karşı da yürütmektedir. Sinsi ve hasmane bir planla, muhalif basını tasfiye etmeye çalışmaktadır. Bu sinsi planın icabı olarak basın aleyhinde bir slogan, devamlı, toplumun gündeminde tutulmaktadır. "Sol amigolar", "yalan haber", "muzur yayın" ve "Basın Ceza Yasalarının" sürekli gündemde tutulmasına sebep budur. Bununla, topluma, basın "solcudur" "yalancıdır" "zararlıdır" imajı verilmeye çalışılmaktadır. Yazılı basının girdileri olağanüstü pahalandırılarak, resmî ilanlar bir baskı aracı haline getirilerek gazeteler cezalandırılmaktadır. Son 8 yılda fiyatlar, genelde otuz kat artarken, gazete kâğıdı fiyatı 110 kat artmıştır. Bu ve SEKA grevinin gereksiz yere uzatılması, basını imha planının icabıdır. ANAP hükümetleri, basını devre dışı bırakarak, kamuoyunu kendi kontrolündeki TRT'ye bağımlı hale getirmeye çalışmaktadır.

Hür ve bağımsız bir basın; gelişmenin, çağdaş ve demokrat bir toplum olmanın ön şartıdır. Ancak, bugün Türk basını çok yönlü, ağır ve karmaşık problemlerle karşı karşıyadır. Basının bu meselelerin altından kendi imkânlarıyla kalkması mümkün değildir. Memleket meselelerinin sahibi ve çözüm yeri olan Yüce Meclisin Türk basınının meselelerine el atması, tespit etmesi ve çözüm yollarını araması gerekmektedir.

Bu itibarla, Anayasanın 98, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Demir
Antalya
Abdürrezak Ceylan
Siirt
Ömer Şeker
Konya
Baki Durmaz
Afyon
Mehmet Halit Dağlı
Adana
Mahmut Öztürk
Niğde
Abdulkadir Cenkciler
Bursa
Beytullah Mehmet Gazioğlu
Bursa
İbrahim Gürdal
Isparta
Alaettin Kurt
Kocaeli
Ferit Bora
Diyarbakır
İsmail Köse
Erzurum
Cavit Çağlar
Bursa
Mehmet Çakıroğlu
Trabzon
Fuat Kılcı
İzmir
Abdullah Ulutürk
Afyon
Zekeriya Bahçeci
Antalya

BAŞKAN — Önerge, gündemde yerini alacak, genel görüşme açılıp açıl-

maması konusundaki öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

2. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 24 arkadaşının, sosyal güvenlik programlarındaki çöküşün önlenmesi ve ulusal güvenlik sisteminin kurulması için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

BAŞKAN — Meclis araştırması önergesini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Sosyal sigorta programları (SSK, Bağ-Kur, T.C.E.S) özellikle son yıllardaki hatalı politikalar sonucu öylesine ciddî bir darboğaza itilmiştir ki, gerekli önlemler alınmadığı takdirde iflas durumuyla karşılaşmaları kaçınılmaz görülmektedir.

Örneğin, sosyal yardım zammı ödemelerinin uzun vadeli sigorta giderlerine oranı endişe verici düzeye çıkmıştır. Sözkonusu oran 1987 yılı için SSK'da % 66,6, BAĞ-KUR'da % 49,2, T.C.E.S.'da ise % 57,2'dir. Bilindiği üzere, sosyal yardım zammı uygulaması herhangi bir prim karşılığı olmaksızın yapılan ödemelerdir.

SSK'da 1987'den 1988 yılına devir edilen prim alacağı tutarı 228 milyar TL'dir.

BAĞ-KUR uzun vadeli sigorta dallarında prim tahsilat oranı ancak % 65 düzeyine çıkarılabilmiştir. 1987 yılında BAĞ-KUR prim alacağı ve gecikme zammı toplamı 315 milyar TL'sı dolayındadır. Genel Sağlık Sigortası ile BAĞ-KUR, ilaç tekellerinin neredeyse bankası durumuna gelmektedir.

Sosyal sigorta uygulamalarını düzenleyen yasalar çoğu kez de yasa tekniğine pek uygun olmayan değişikliklerle yamalı bohçaya döndürülmüştür. Öyle ki, sigortalı vatandaş bir yana, ilgili görevliler dahi emekli maaşlarının hesaplanmasında çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır.

T.C.E.S, SSK ve BAĞ-KUR'un birbirleri arasında eskiden yaratılmış çeşitli farklılıkların doğurduğu sorunlar çözüleceği yerde, şimdi bunlara yenileri eklenmektedir. Sistemsizlik ve bilgisizlik sonucu, şimdi aynı sosyal sigorta kurumu içinde dahi farklılıklar yaratılmaktadır. Süper emeklilik uygulaması bu durumun en somut örneğidir.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra yetkililerin eli ayağı iyice dolaşmıştır. Şimdi, devletine güvenerek, kıdem tazminatını, evini barkını süper emekliliğe yatırıp hak elde eden insanların elinden bu hak geri alınmaya çalışılmaktadır. Bunun, hukuk devleti ve sosyal adalet anlayışı ile bağdaşır hiçbir yanı yoktur.

Birçok konuda olduğu gibi, sosyal güvenlik alanında da yanlışlıklar yanlışlıkları kovalamakta, bir sorunu çözme iddiası yeni bazı sorunların doğmasına neden olmaktadır. Sonuçta, sosyal güvenlik sistemi giderek büyük bir çöküşün eşiğine gelmektedir.

Bu koşullarda ne yapılması gerekir? Süper emeklilik başta olmak üzere, sosyal güvenlik sisteminde karşılaşılan sorunlar nasıl çözülebilir? Hemen belirtmek gerekir ki, çözüm vardır; ancak, pek kolay değildir.

Konuya makro açıdan; yani, ulusal sosyal güvenlik sisteminin belirlenmesi açısından yaklaşmak gerekir. Üzülerek belirtmek gerekir ki, şu anda Türkiye'nin ulusal sosyal sigorta normları, henüz tam olarak belirlenmiş değildir. Durum böyle olduğu içindir ki, sosyal sigorta programları, her gün yapılan değişikliklerle iyice karmaşık ve kendi içinde dahi tutarsız hale gelmektedir.

Sosyal güvenlik sisteminin sağlıklı hale getirilmesi ve yaşayan tüm fertleri beşikten mezara kadar kapsaması için, Parlamentodaki tüm partilerin ortak mutabakat halinde olmaları gerekmektedir.

Çünkü, özellikle mevcut sosyal sigorta programları ancak ve ancak bir reform anlayışı ile kurtarılabilir, öte yandan ulusal sosyal güvenlik sistemi ise, kapsamlı, ciddî bir reform yasasıyla kurulabilir. Bu amaca ulaşmak için, öncelikle sosyal sigorta programları ile kamu desteği ve sosyal refah hizmetlerindeki ulusal normlar saptanmalıdır. Ulusal normlar saptanırken, belli bir zaman sonra üyesi olacağımız Avrupa Topluluğunun (AT) sosyal güvenlik normları da dikkate alınmalıdır; çünkü, AT'a üye olunca, Türkiye, Topluluğun sosyal güvenlik hukuku ve sistemini de kabul etmiş olacaktır. Bu nedenle, saptanacak ulusal sosyal güvenlik normlarının AT normları ile nasıl ve hangi sürede bütünleştirileceğinin de reform yasasında öngörülmesi gerekir. Genel hatları ile ortaya konmaya çalışılan manzara, konuya bir an önce Yüce Meclisin sahip çıkmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle, sosyal sigorta programlarındaki çöküşün önlenmesi ve ulusal sosyal güvenlik sisteminin kurulması hakkında, Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Enis Tütüncü
Tekirdağ
Birgen Keleş
İzmir
Salih Sümer
Diyarbakır
Mehmet Kahraman
Diyarbakır
Kamer Genç
Tunceli
Mehmet Ali Eren
İstanbul
Ahmet Türk
Mardin
Arif Sağ
Ankara
İ. Önder Kırlı
Balıkesir
M. Turan Bayazıt
İzmir
Abdulkadir Ateş
Gaziantep
Ayhan Arifağaoğlu
Artvin
Zeki Ünal
Eskişehir
Tayfur Ün
Bilecik
Mustafa Timisi
İstanbul
Fuat Atalay
Diyarbakır
Mehmet Adnan Ekmen
Mardin
Mehmet Tahir Köse
Amasya
Ekin Dikmen
İçel
Kenan Süzer
Tokat
M. Erdoğan Yetenç
Manisa
İlhami Binici
Bingöl
İsmail Hakkı Önal
İstanbul
Hilmi Ziya Postacı
Aydın
Beşer Baydar
Ankara

BAŞKAN — Önerge, gündemde yerini alacak, Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

B) TEZKERELER VE ÖNERGELER (Devam)

2. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, 6/33, 6/54, 6/88 ve 6/118 numaralı sözlü sorularının yazılı soruya çevrilmesine ilişkin önergesi (4/53)

BAŞKAN — Bazı sözlü soruların, yazılı soruya çevrilmesi konusunda bir önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Gündemin yirminci sırasında yer alan 6/33 sıra sayılı, otuzdokuzuncu sırasında yer alan 6/54 sıra sayılı, kırkıncı sırasında yer alan 6/88 sıra sayılı ve yüzonbirinci sırasında yer alan 6/118 sıra sayılı sözlü sorularıma sözlü olarak cevap alamayacağım düşüncesiyle, söz konusu sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmasını saygı ile arz ederim.

Mustafa Kul
Erzincan

BAŞKAN — Önergede bahsi geçen konular Başkanlıkça yerine getirilecektir.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

V. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, 308 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/530, 1/533) (S. Sayısı: 218) (1)

BAŞKAN — Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

Gruplar ve şahıslar adına konuşmalar tamamlanmış ve Sayın Bakan söz istemişlerdi; Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyursunlar Sayın Bakan. (ANAP sıralarından alkışlar)

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (İstanbul) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi, Anayasa Mahkemesi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 3395 sayılı Kanunla eklenen geçici 70 inci maddeyi, Kurumdan aylık ve gelir alanlar arasında eşitsizliğe yol açtığı gerekçesiyle iptal etmiştir.

Kanunu değiştiren veya iptal ettiren biz değiliz. Bu iptal, normal emeklilerin başvurusuyla olmuş ve ortaya bir belirsizlik, bir boşluk çıkmıştır. Yüksek Mahkeme, yasal bir düzenleme yapılması için, iptal kararının altı ay sonra yürürlüğe girmesini de öngörmüştür. Anayasa Mahkemesi kararında sözü edilen eşitsizliğin giderilmesi ve ortaya çıkan belirsizliğin düzenlenmesi için değişik alternatifli pek çok çalışmalar Bakanlığımızca yapılmıştır. Bunlardan birincisi, borçlandırma hakkından yararlanamayan, takriben 1 milyon 200 bin kişiye de borçlanma hakkını tanımaktı.

Yapılan ayrıntılı hesaplar, borçlanma hakkının bu şekilde genişletilmesinin, Sosyal Sigortalar Kurumunun aktüeryal den-

(1) 218 S. Sayılı Basmayazı 15.2.1989 tarihli 59 uncu Birleşim Tutanağına eklidir.

gesi bakımından imkânsız olduğunu ortaya çıkarmıştır. Nitekim, bu oran ve esaslar dahilinde 1 milyon 200 bin kişiye de borçlanma hakkı, aynı esaslar dahilinde tanınmış olsaydı, bunlardan birinci yıl 5 trilyon 436 milyar lira prim tahsilatı yapılacak, buna mukabil, aynı yıl içinde bu tahsil edilen meblağın 4 trilyon 208 milyarı ek aylık olarak geri ödenecekti. İkinci yıl, hiçbir prim tahsilatı yapılmamasına karşılık, 5 trilyon 444 milyar lira, üçüncü yıl, yine hiçbir prim tahsilatı yapılmamasına karşılık, 7 trilyon 665 milyar lira ve dördüncü yıl da 10 trilyon 138 milyar lira gibi, karşılanması mümkün olmayan ve gittikçe de daha vahim bir şekilde büyüyen açıklarla karşılaşmak kaçınılmaz olacaktı. Bu açıkların ise, Sosyal Sigortalar Kurumunun malî kaynaklarıyla karşılanmasına imkân bulunmadığı gibi, devlet bütçesinden karşılanması dahi mümkün değildi. Kaldı ki, bir varsayımla, bu kimselere yeniden borçlanma hakkı tanınmış olsa dahi, bu defa da, ileride kurumdan aylık almaya hak kazanacak kimselerle, evvelce borçlanma yapmış olanlar arasında yeni bir eşitsizliğe yol açılmış olacaktı. "Her yeni emekli, kaydıhayat şartıyla borçlanma hakkından yararlanacak" diye -takdir buyurulur ki- bir hükmü düşünmek mümkün değildir.

Diğer bir seçenek ise, geçici 70 inci maddeye göre borçlanma yapmış olanların, geçici gösterge aylıklarının durdurulmasıydı. Bir başka ifadeyle, borçlanmalarının iptal edilip, bu kimselerin, gelecek haziran ayından itibaren aylıklarının, eski haline, yani 1400 gösterge seviyesine düşürülmesiydi.

Biz, Anayasa Mahkemesi kararı doğrultusunda ve kişileri de zarara uğratmayacak ve alıştıkları hayat standardının altına düşürmeyecek en adil ve en makul çözüm olarak, aylıkların belirli bir süre bugünkü seviyelerinde muhafaza edilmelerini uygun bir hal tarzı olarak gördük.

Bu arada, bu konuyla ilgili olarak Yüce Meclise bazı teknik rakamları da arz etmek istiyorum. Önce, aylıkları aynen muhafaza etmeseydik, üst göstergeden aylık alanlarla (yani süper emeklilerle), normal emekli aylığı alanların, şimdi uygulanmakta olan 128 katsayıya göre veya bundan sonra -yılda yüzde 30 artışlar olduğunu varsayarak- meydana gelebilecek veya onların ulaşabilecekleri noktalar ne olurdu; bunlar hakkında kısa bir bilgi vermek istiyorum.

1989 yılı başında katsayı 128 oldu. Bu 128 katsayıyı 6400 göstergeden, süper emekli olan bir kişiye uygulamış olsaydık, bunun maaşı 573 440 lira olacaktı; buna sosyal yardım zammı dahil değildir; sosyal yardım zammıyla beraber 600 bin liranın üzerinde bir rakama ulaşılacaktı. Buna mukabil, 1 400 göstergeden maaş alan, yani normal emekli olanın maaşı ise 125 440 lira olmuştur. 1989'un ikinci yarısında, katsayının yüzde 20 arttığını farz ederek bulduğumuz rakam, 689 920 lira olacaktı; yine, sosyal yardım zammı hariç ve 1 400 göstergeden maaş alan normal emeklinin maaşı ise 150 920 lira olacaktı. Buna göre, 6 400 göstergeden maaş alan süper emeklinin aylık maaşı, sosyal yardım zammı hariç, 689 920 lira olduğu için, normal emekliye göre ayda 539 bin lira daha fazla para alacaktı; bunun altı aylık tutarı da 3 234 000 liraya baliğ olmaktadır. 1990'ın başında -yine artış hep yüzde 30 olarak farz edilerek bu hesaplar yapılmıştır- süper emeklinin maaşı 792 960 lira olacak...

RIZA YILMAZ (Ankara) — Sayın Bakan, süper emeklilerin verdiği 4 milyon 200 bin liralar ne oldu? Onu hiç hesaplamıyorsunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Ona sonra cevap vereceğim efendim.

NECCAR TÜRKCAN (İzmir) — Hep, "Sonra, sonra" diyorsunuz Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Onların cevabını sonra vereceğim efendim.

BAŞKAN — Sayın Türkcan, zatı âlinize söz vereceğim efendim.

Sayın Bakandan sonra zatı âliniz konuşacaksınız; onun için, oturduğunuz yerden konuşmakla, kürsüde konuşacaklarınızı konuşmuş oluyorsunuz.

Buyurun Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Normal emeklilerin maaşı da 173 460 lira olacak; bunları sizlere sadece bilgi sunmak için arz ediyorum. Normal emeklilere göre, süper emekliler ayda 619 500 lira daha fazla para almış olacaklardır. Efendim, aradaki dilimleri atlıyorum 1992 başında ise, 6400 göstergeden maaş alan süper emeklinin maaşı 1 590 000 liraya yükselmekte; normal emeklinin maaşı da 347 bin liraya yükselmektedir; süper emeklinin, normal emekliye göre bu şartlarda alacağı para ayda 1 243 000 lira daha fazla olmaktadır. Bu sadece, bir hesabın getireceği sonuçların size sunulmasından ibarettir.

1989 yılının ilk altı ayı için uygulanan katsayıyı ve müteakip yıllar için yıllık katsayı artışını yine yüzde 30 olarak hesapladığımız zaman, devletin üst düzey bir yöneticisinin -örneğin bir genel müdür, bir müsteşar veya bir sayın milletvekilininemekli aylığı ile süper emekli aylığı alanların durumlarını da yine birkaç rakamla bilgilerinize sunacağım.

1989'un başında emekli olan bir genel müdür 321 600 lira emekli aylığı alıyor; süper emekli 622 592 lira alıyor. Aynı tarihte emekli olan bir milletvekili 480 bin lira emekli maaşı alıyor, süper emekli 622 592 lira alıyor. Bakanlık Müsteşarı -1989'un ikinci diliminde- 473 bin lira alıyor, süper emekli 749 bin lira alıyor. Emekli olan genel müdür 386 bin lira alıyor, süper emekli 749 bin lira alıyor. Bunu çoğaltabiliriz; aradaki farklar herhalde dikkatinizi çekmiştir, ikisi arasında ayda 360 bin lira fark oluyor.

ÖMER ÇİFTÇİ (Ankara) — Kim çıkardı bunu? Kim yaptı bu hainliği Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Efendim, bu rakamları daha sonra beraberce tetkik edebiliriz.

BAŞKAN — Sayın Bakan, cevap vermek mecburiyetinde değilsiniz efendim; konuşmanıza devam edin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Peki efendim.

Bunlar son derece çarpıcı rakamlar olduğu için, arkadaşlarımızı aydınlatmak babında biraz ayrıntı verdim.

ÖMER ÇİFTÇİ (Ankara) — Vallahi ben yapmadım Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (Devamla) — Bütün bunlardan sonra, yasanın öngördüğü altı aylık sürenin sonuna kadar beklemek, bu kesimi her gün değişik spekülasyonlarla -bir belirsizlik içindekarşı karşıya bırakacağı için, bu konuda, yasada belirtilen süre sonuna kadar beklemek uygun görülmemiştir. 9 Temmuz 1978 tarih ve 16341 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 2162 sayılı sağlık personeli ile ilgili Tamgün Yasası da, aylık ve tazminatlarda günün şartlarına göre düzenlemeler getirmiş, o tarihlerde ödenen ücret ve tazminatlar kamuoyunda büyük tartışmalara sebebiyet vermişti; bilahara yapılan bir düzenleme ile de farklar eşitleninceye kadar tazminatlar muhafaza edilmiş, eşitlenme sağlandıktan sonra, uy-

gulama son bulmuştu. Demek ki, tatbikatımızda buna benzer bir uygulama da görülmüştür.

Yeni sisteme göre, geçici 70 inci maddeye göre borçlanma yapmış kimselerin, Aralık 1988'de almış oldukları aylıklarının aynen muhafaza edilerek, ayrıca, 34 bin lira olarak ödenmekte olan sosyal yardım zammının da 53 bin liraya yükseltilerek ödenmesi sağlanmıştır. Böylece, biraz önce de ifade ettiğim gibi, sayıları 62 bin civarında olan emeklilerimizi bir belirsizlik içerisinde bırakmadığımız gibi, almakta oldukları aylıklarda da herhangi bir azalmaya yol açılmamıştır. Borçlanma hakkından yararlanmış aylıklıların, geçici 70 inci maddeye göre borçlanma hakkından yararlanmamış olsalardı almaya hak kazanacaklara aylık tutarları, kendilerine ödenmekte olan aylık tutarlarını geçeceği tarihten itibaren, bu ödemeler yerine, cari katsayı, gösterge tablosu ve sosyal yardım zammı esas alınmak suretiyle hesaplanacak aylık tutarlar üzerinden ödeme yapılacaktır. Diğer bir ifadeyle, emsalleri bu seviyeye gelinceye kadar aynı aylığı almaya devam edecekler, kısa bir süre -yani bir süreç içinde- emsalleriyle birlikte, artışlardan yararlanmaya devam edeceklerdir. Bu eşitlenme, en yüksek dereceden aylık alanlar için ikibuçuk, üç yılda gerçekleşecektir. Daha alt dereceden süper emekli olanlar da eşitlenme, altı ay veya bir yıl gibi çok daha kısa sürelerde gerçekleşecektir. Tabiî, bütün bu hesaplarımızı, yüzde 30'luk bir artışı esas alarak yaptık; eğer artışlar yüzde 30'dan fazla olursa, elbette ki, bu eşitlenme, ikibuçuk üç yıl değil, daha kısa süre içinde gerçekleşecektir.

Böylece, bir yandan Anayasa Mahkemesi kararına uygun bir düzenleme sağlanırken, diğer taraftan, borçlanarak süper emekli olanların aylıklarının 1400 göstergе seviyesine düşürülmesi de önlenmiş bulunmaktadır.

Bu açıklamalar karşısında, sayın milletvekillerinin, getirilen düzenlemenin, aslında hakikaten bulunabilecek en adil yol olduğunu kabul edeceklerini ümit ediyor, bu vesileyle, tekrar saygılar sunuyorum. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Neccar Türkcan, buyurun efendim. (SHP sıralarından alkışlar)

NECCAR TÜRKCAN (İzmir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 506 sayılı Yasanın süper emeklilerle ilgili bölümünde şahsım adına görüşlerimi belirtmek üzere huzurunuzdayım, hepinize saygılar sunarım.

Değerli arkadaşlarım, öncelikle duruma şöyle bakmak zorundayız. Hükümet, daha önce çıkardığı ve yanlış olduğu söylenen süper emeklilik konusunda geçici rahatlık sağlamak için vatandaştan 4 200 000'er lira almış ve daha çok maaş bağlayacağını vaat ederek, vatandaşın ev satmasına, ödünç para bulmasına -Avrupa'dan geldiyse- döviz bozdurmasına sebep olmuştur.

Günümüzde, tasarruf faizleri yüzde 85'e kadar çıkmıştır. Yani vatandaş, "Faize vereceğim parayı devlete vererek, emekliliğimi, sosyal güvencemi sağlama alayım" demiştir; ama, böyle düşünmekle bugün zarara uğramıştır.

Şimdi, Hükümet, "Ben 5 milyar aldım; ama 25 milyar ödeyeceğim ve bu böyle sürüp gidecek; sonuçta Sosyal Sigortalar Kurumu da ödeyemez duruma düşecek" diyor. Ben 3 liraya, 5 liraya bir mal alıyorum; ama öbür tarafta daha ucuz olsa bile geri götürüp de "malını al arkadaş; pahalıya satıp beni kazıklamışsın, burada daha ucuzu var" deme yüreğini kendimde görmüyorum. Bununla ilgili bir de örnek vereyim; ben 3 sene önce Ödemiş'te bir dükkânımı 3,5 milyon liraya sattım.

Benden bu dükkânı alan kişi, 2 yıl sonra 26 milyona sattı arkadaşlar. Devlet de 3 yıl önce (1985 yılında) vatandaştan 4 200 000'er lira almış; ama şimdi diyor ki, "Senden aldığım para, benden çok fazla para götürüyor, o nedenle, ben süper emeklilere ödenen maaşları, en azından, Anayasa Mahkemesinin bozma kararını kendime siper ederek donduruyorum."

Vatandaş -yanlış veya doğru- Hükümetin kararına güven duyar, yani hükümetin kararlarına vatandaş güvenmek zorundadır. Şimdi, vatandaş, maaşının dondurulması nedeniyle, Hükümete olan güvenini yitirir mi, yitirmez mi?.. Bunu düşünmek zorundayız. Eğer yitirirse, o zaman, Hükümetin bu yasayı geri çekerek tekrar düşünmesi lazımdır. Vatandaşın, Hükümete güvenini yitirtmeye, Anavatan Hükümetinin hakkı yoktur.

Değerli arkadaşlarım, maaşların dondurulması olayı, ikinci olarak, Hükümetin Hazine borçlanması, baraj tahvili ve köprü tahvilleri gibi iç borçlanma yoluyla topladığı ve yüzde 70-80 gelir getiren paralar için, acaba, vatandaşın aklına "Ben Hükümete bu parayı verdim, yüzde 70-80 faiz getiriyor, acaba yarın Hükümet 'Bunlara çok para verdik, biz bunların faizini ödemeyelim' der mi demez mi?" sorusunu getirmez mi?

Değerli arkadaşlarım, onun için, Hükümet, vatandaşın güvenini sarsmamak zorundadır.

Şimdi, 1 inci maddede, Hükümet yeniden, kanun maddesi olarak yetki istiyor ve diyor ki: "Bakanlar Kurulu, sosyal yardım zammı miktarını, gösterge, üst gösterge ve geçici gösterge tablosundaki derece ve kademelere göre birbirinden farklı olarak tespit etmeye yetkilidir." Buraya bir nokta koyalım.

Sayın milletvekilleri, şimdi, Emekli Sandığı ve Sosyal Sigortalar emeklileri, çalışanları, 91 bin lira sosyal yardım alıyor. Bu rakam temmuz ayında tekrar artacak. Bağ-Kur emeklileri -çalışanları almıyor- hâlâ 10 675 lira sosyal yardım alıyor. Bu konu da zaten büyük bir çıkmazın içinde ve bunu idarî mahkemeye götürmeyi düşünüyoruz; ama Meclis yeniden Hükümete yetki verirse, karşımıza yeniden böyle bir tablo çıkıyor. O zaman, Hükümet, aldığı bu yetki ile yarın 10 bin lira vereceğim diyebilir veya bir başka şekilde gerek Sosyal Sigortalara ve gerekse Emekli Sandığına mensup emeklilerin ve çalışanların 15 inci derecesindekine 20 bin lira, 1 inci derecesindekine de 500 bin lira vereceğim diyebilir. Bu yetki büyük bir adaletsizliği tekrar getirecektir.

Onun için bu maddenin mutlaka metinden çıkması, yani, Meclisin kararıyla reddedilmesi gerekir.

Değerli arkadaşlarım, biz, sosyal adaleti sağlamak zorundayız; vatandaşın hükümete güvenini sağlamak zorundayız; birbirinin hakkını birbirine geçirtmemek zorundayız. Resmî rakamlara göre enflasyon yüzde 75-85 olsa da, pazara, çarşıya gittiğiniz zaman yüzde 100'ün altında artmış hiçbir mal göremezsiniz. Yani, enflasyon yüzde 100'ün çok üzerinde; ama bakıyoruz, 1988'in aralık ayındaki gösterge tablosuna göre süper emeklilerin maaşı donduruluyor, aşağıdakinin üç dört sene sonra bunu yakalaması göz önüne alınıyor. Oysa, hakikaten, süper emekli olmayan sigortalılar perişan durumdadır. Hükümet, onların gelir düzeyini yükseltmeye çalışacağına, süperleri durdurarak, Anayasa Mahkemesinin bozma kararına uyduğunu sanmaktadır; oysa bu, yeni bir çarpıklığı getiriyor, Anayasa Mahkemesinin bozma kararına uygun olarak çıkmıyor.

Bu nedenle, Sayın Bakandan ve Hükümetten, bu kanun tasarısını geri çekmesini talep ediyorum. Çünkü Hükümet, geçinemeyen küçük dereceli sigortalıların

göstergelerini mi artırır, yoksa sosyal yardımlarını mı artırır, nasıl halledersе halledip, onların da, günümüzde, geçinebilir duruma getirilmesini sağlamakla ancak, Anayasa Mahkemesinin bozma kararına uyulmuş olur. Yani, sosyal adalet bu şekilde değil, gerçekten, geçinemeyen insanlara yeni imkânlar verilerek sağlanır.

Bu yasa tasarısı böyle geçirilmeye çalışılırsa, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu olarak kırmızı oy vereceğimizi belirtir, Yüce Meclise saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Kanun Tasarısı üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sorum var Sayın Başkan.

RIZA YILMAZ (Ankara) — Soru isteğimiz var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Rıza Yılmaz ve Sayın Bayazıt soru sormak istemişlerdir.

Buyurun Sayın Rıza Yılmaz.

RIZA YILMAZ (Ankara) — Çok kısa 3 sorum var:

1. — Bu tasarıyla, Anavatan Hükümeti, vatandaşın parasına zorla el koymuş olmuyor mu?

2. — Bu uygulama, bir tür dolandırıcılık değil midir? ANAP, vatandaşı dolandırmış olmuyor mu? (ANAP sıralarından gürültüler)

ALİ PINARBAŞI (Konya) — Sizin bu yaptığınız terbiyesizlik olmuyor mu?

RIZA YILMAZ (Ankara) — 3. — Vatandaşın cebinden para çalmakla kanun yoluyla aylık gelirlerine el koymak arasında ne gibi bir fark vardır? Cevap istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, suallerinizi, İçtüzük hükümlerine göre yaralayıcı ve incitici bulunduğundan, tevcih edemiyorum. (ANAP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Buyursunlar Sayın Bayazıt.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Başkan, Hükümetten rica ediyorum: Bu, süper emeklilerle, alttan gelenlerin maaşlarının birleştiği -Sayın Bakanın izahatından anlaşıldığına göre, yüzde 30 enflasyon hesabıyla, en çok ikibuçuk senede- tarihten itibaren süper emekliler 1400 gösterge üzerinden mi maaş alacaklar, 5000 + 1400 gösterge üzerinden mi maaş alacaklar? Alttan gelenler hangi gösterge üzerinden maaş alacaklar ve iki grup arasında, o tarihte gösterge bakımından bir eşitsizlik doğacak mı, doğmayacak mı? Bunu rica ediyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Buyursunlar Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (İstanbul) — Efendim, 1400 gösterde birleşmiş olacaklar tabiî; çünkü, geçici gösterge ortadan kalkmış oldu.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Alttan gelenler?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (İstanbul) — Hepsi oraya çıkacak efendimi.

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum:

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine; 308 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine ve 352 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 6.5.1981 tarihli ve 2422 sayılı Kanunla eklenen Ek 24 üncü maddenin, 7.1.1986 tarihli, 3251 sayılı Kanunla değişik (a) fıkrasının ikinci bendi aşağıda-

ki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlar Kurulu, sosyal yardım zammı miktarını, gösterge, üst gösterge ve geçici gösterge tablosundaki derece ve kademelere göre birbirinden farklı olarak tespit etmeye yetkilidir."

BAŞKAN — Madde üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Taşçıoğlu söz istemişlerdir; buyurun Sayın Taşçıoğlu.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu kanun tasarısı üzerinde, dün başlanan görüşmeleri münasebetiyle bazı görüşlerimi ifade etmiştim. Görüşülmekte olan maddeye niçin yer verildi, hangi ihtiyacın cevabıdır; bunu iyi ifade edebilmek için, biraz gerilere gitmek ve kanunun çıkış nedenleri üzerinde, dünkü görüşlerimi tekrarlamadan, ama onun küçük bir özetini vererek durmak ve ilave fikirlerimi de ıttılaınıza arz etmek istiyorum.

Dün özetle ifadeye çalışmıştım; sıkıntı içinde olan bir kitlenin bir kesimi, bir haksızlığa uğramış ve uğramaya devam ediyordu. Bunun da tek sebebinin, tek nedeninin, işçi emeklilerine tatbik edilmekte olan gösterge tablosunun kifayetsizliği, bir başka deyimle, bir tavanla sınırlanmış olması demiştim. Zannediyorum ki bu maddenin doğmasının ana sebebi burada yatıyor; çünkü, o sınırlama, bir kesimin hakkı olan emekli ücretine ulaşmasına mani olan bir sınırlama idi. Açıkça ifade ediyorum, 1400'de biten bir gösterge, o günkü rayiçlere göre emeklilikte ücret olarak 116 400 liraya tekabül ediyordu; ama gerçekte bunun üstünde ücret almakta olan kimseler, emekli oldukları zaman, hakikatte belki 300 bin, 400 bin, 500 bin lira, belki daha fazla, belki milyonla hesap edilecek bir ücret aldığı halde; onun yüzde 70'iyle emekli olması hakkı elinden alınıyor, alacağı maaş, üst göstergeye göre 116 400 lirada bitiyordu. Bunun da yüzde 70'i takriben 88 bin liradır; ömrünün sonuna kadar -tabiî artışlar, katsayılar müstesna- aşağı yukarı bu parayla geçineceksin diye, son derece haksız bir muameleye tabi tutuluyordu. "Süper Emeklilik" namı altında getirilmiş olan kanun, bu haksızlığa son vermek için getirdiğimiz, hakikaten işçi emeklisinin bu derdini halletmek için iştenlikle ortaya koyduğumuz bir kanundur. Şimdi bakıyorum ki, bu kanunun, Anayasa Mahkemesinin gayet tabiî, haklı olarak değiştirmiş olduğu bir maddesinin müzakeresinde, mesele tamamiyle bir başka yönden ele alınmaktadır.

Şu kadarını hatırlatayım, bu kanun, Yüce Meclise gelmeden evvel komisyonda, bu kanun, işçi sendikalarımızla çeşitli görüşmelerimizde, bu kanun, televizyonda yaptığımız söyleşilerde ve nihayet Büyük Millet Meclisinde, bu Genel Kurulda konuşulurken, son derece zararlı bir kanunmuş gibi gösterilmeye çalışıldığı halde, kanun semeresini vermeye başladığı andan itibaren, bütün bu muhalif görüşler, başka bir isteğin peşinde oldular, "Bu yetmez, bu kanunun kapsamını genişletelim" dediler. Sıkıntı buradan başladı. Sayın Işıklar, tebessüm ettiğinizi buradan görüyorum... Biraz evvel de ifade edildi; trilyon hesapları yapılıyor. Nedir bu trilyon hesapları? Bizim teklif ettiğimiz kanunla hiç ilgisi yok bunun; yani, "Bu süper emeklilik hakkı, bu borçlanma hakkı, kanundaki gibi değil, teyyanen bütün eski emeklilere, derecesi ne olursa olsun, hepsine birden uygulansa, acaba cebimizden kaç para çıkar?.. deniyor.

Kanunda böyle bir şey yoktur. Biz ne diyoruz? 1400 göstergeye kadar emekli olmuş kimseler, zaten hak ettiklerini alıyorlar; yani, o tarihte gerçekte, 116 400 Türk Lirasının altında ücret alırken emekli olmuş olan bu kimseler, hesap yapılıyor, yüzde 70'i üzerinden emekli oluyorlar.

Bir haksızlık yoktur. Yeter-yetmez; o ayrı hikâyedir. Zaten hepimizin vazifesi, artan hayat şartları, ağırlaşan koşullar, zorluklar karşısında, sadece o kitlenin değil, memurlar dahil, bütün vatandaşlarımız dahil, onları biraz daha mutlu, biraz daha müreffeh olarak nasıl bir yaşam ortamına kavuştururuz; ama, o konu bu kanunun konusu değil. İşi böyle alırsanız, bu kanun serapa hatalı olur. Böyle bir iddiamız yok. Biz dedik ki, haksızlığa uğrayan bir kitle var. O gün tatbik edilmekte olan 506 sayılı Kanunu, biz Haziran 1987'de bu şekilde tadile uğratmasaydık da, ilk defa olarak işçi emeklileri hakkında tatbik edilmek üzere o eski şekli -sanki kanunmuş gibi- buraya getirseydik, o kanun geçseydi; asıl o kanunun Anayasa Mahkemesinden dönmesi lazımdı. 116 400 liranın üstünde para alan kimseler, "Efendim 116 400 liranın altında alanlar takriben yüzde 70 alıyor da, biz niye yüzde 70 almıyoruz?" demezler miydi? Tamamıyla ayrıcalık, haksızlık, hata oradaydı; onu düzeltmeye çalıştık.

MEHMET TAHİR KÖSE (Amasya) — Hazirandan önce 116 400 lira alanlar yok muydu?

BAŞKAN — Lütfen efendim...

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Duymuyorum efendim; biraz sonra buraya çıkar söylersiniz. Ben defaatla buraya çıkmaya azmettim; çünkü, bu kanunu savunacağım, sonuna kadar savunacağım. Müsaade buyurun da devam edeyim efendim.

Şimdi bakınız, kategorize edersek, 1400 göstergenin üstünden emekli olmuş eski emekliler vardır; bundan sonra da olacaklar vardır. 1400 göstergenin altında (700 ila 1400 arasında) olanlar da vardır. Şimdi, bu kanunu sadece eski 80 bin küsur emeklinin, bundan istifade eden 60 bin kişisiyle etüt edip, ona göre bir karar vermek de doğru değildir. Unutmayın ki, bu kanun çıktığı andan itibaren, o günkü hesaplara göre bizim yaptığımız, ilk 5 sene içerisinde 1 milyon 300 bin kişi bu kanundan istifade edecek, ondan sonra da gelecek bütün emekliler bu kanundan istifade edecek... Bizim düzelttiğimiz haksızlık, sadece o gün hak ettiği halde, 82 bin kişiden, diyelim ki 30 bin kişisi, 50 bin kişisi, gerçekte 1400 göstergenin üzerinde ücret aldığı halde, altındakilerle aynı muameleye tabi tutulup, haksızlığa uğratılanlar değil; bundan sonra gelecek bütün emekliler için bir imkân getirdik; bununla iftihar ettik. Şimdi tabiî, Anayasa Mahkemesinin bozma kararını, biz sureti katiyede tartışacak değiliz. Her zaman olduğu gibi, hukuka saygımız devam edecektir; ama, ben kanunun gelişindeki espriyi ifadeye çalışıyorum.

Mühim bir nokta vardır. Orada katiyen bir tenkit, bir fikir ayrılığı mahiyetinde değil, Sayın Bakanımdan özür diliyorum; vermiş olduğu rakamlar doğrudur. Sayın Işıklar dün, "Bunları politikanın dışında konuşalım" dedikleri için, bunu aynı rahatlıkla konuşuyorum.Biz otokritiği de rahatlıkla yapabiliriz. Dediği doğrudur; bir genel müdür emeklisi 321 600 lira, işçi emeklisi 622 592 lira alıyor; arada 300 bin lira fark vardır. "Bir işçi, bir genel müdür" diye evvela bir imaj koyuyorsunuz. unutmayın ki, "işçi" dediğiniz zaman, genel koordinatörler, yazarlar falan hepsi içine dahildir.

Evvela, o neden o kadar alıyor, bu, bu kadar alıyor diye, taşıdığı unvana bakmayın; bir. İkincisi, bunlar, 4 milyon 300 bin lira verdiler. O tarihte, en çok faiz veren banka -diyelim ki, altı aylıktı; şimdi bir senelik oldu- yüzde 60-70 civarında faiz veriyordu; bugün yüzde 80-85 civarında veriliyor. Aradaki bu 300 bin liranın, 250 bin lirası, adamın, parayı bankaya yatırarak elde edeceği faizin karşılığıdır bir

kere; onun üzerinde pazarlık yapmayalım, orada kimsenin cebinden bir şey çıkmıyor.

Ayrıca, şunu söyleyeyim; Biz, kanunu, Hükümet olarak komisyona sevk ettiğimiz zaman -o komisyonda bulunan muhalefet partisine mensup arkadaşlarımız gayet iyi hatırlarlar- sarihti: Bu para peşin veya taksitler halinde yatacaktı ve diyelim ki en üst kademe için tespit ettiğimiz 4 300 000 lira tamamen yatırıldıktan beş sene sonra bu tabloya göre maaş almaya başlayacaklardı. Tabiî, orada da bir mesele çıktı; insanî bir mesele çıktı: Zaten, çoktan emekli olmuş, yaşı bilmem nereye gelmiş, parasını yatıracak, -binbir zorlukla; sizinle beraberim- beş sene bekleyecek, -bakalım Allah ömür vermiş mi?- ondan sonra buna kavuşacaktı. SHP milletvekili iki arkadaşımız, bizden iki arkadaşla beraber bir önerge verdiler, "Beş sene kaydını kaldırın" dediler.

Dünkü konuşmamda ifade etmiştim; biz, yine insancıl düşündüğümüz için, belgeleme mecburiyetini kaldırdık. Nedir belgeleme? 1400'den 6400'e kadar yükselttiğimiz göstergede, gerçekte nereden ücret alıyorsun, bunu bize belgele demiş olsaydık -dün de ifade ettim- çalıştığı firma kapandı veya iflas ettiyse, belgeyi getiremeyecekti; artı -onu da dün ifade etmeye çalıştım- hepiniz biliyorsunuz, vergiden kaçırabilmek için, işçinin almakta olduğu gerçek ücret, bordrosunda gösterilmemekteydi. Asgarî ücretle çalışanlar çoğunluktaydı. Bu deliği de tıkamak için, bizim yaptığımız bir değişiklik var. Unutmayın, eskiden, emekli ücretinin tespiti için, son beş yılın ortalaması esas alınıyordu. Şimdi, işçi, gayet tabiî, önünde var yirmi küsur senc, patronuna "Sen beni niye asgarî ücretten gösteriyorsun?" diyemiyor; nasıl olsa, son beş sene geldiği zaman gösterdiğinde yetiyor; son beş senenin ortalaması alınıyor. Onbeş sene, asgarî ücretten veya ona yakın ücretlerden bordro doldurduluyor, bu suretle, hem Maliyeden vergi kaçırılıyor, hem Sosyal Sigortalar, primden oluyor. Değiştirdik...

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Başkan, 2 nci maddeye geçtik mi efendim?

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Efendim, bu maddenin gereği üzerinde konuşurken, bu madde nasıl geldi, onu izah ediyorum. Siz bunları çok iyi bilirsiniz, dolandıra dolandıra anlatmayı... Müsaade edin, sizden öğrendiklerimizle, şu kürsüden biraz meramı ifade eyleyelim.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Biz dolandırmayız, direkt lafa gireriz.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Lütfediniz efendim... Lütfediniz...

Ben, bunları ifade etmeye mecburum; çünkü, şu kanunun altını imza eden, o tarihte bu işte vazifeli olan bir kimse olduğum için, "Niye savunmuyorsun, niye anlatmıyorsun?" diye, kamuoyu beni bir hayli zorluyor. Anlatayım beş on dakika. Sizin şahsınızda, milletin huzurundayız; bazı şeyleri söylemek mecburiyetindeyim ve dikkat ederseniz, her şeyi, çekinmeden, bütün açıklığıyla anlatıyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bakınız, kişi zarara uğrar diyer, belgeleme istemedik, insancıl davrandık; bazı kişilerin beş yıl beklemeye yaşları müsait olmaz diye, beş yıl bekleme kaydını kaldırdık, insancıl davrandık. Bunlar belki hukuka sığmadı, ayrıcalıklar fazla belirgin oldu. Mesela, beş yıl bekletseydik ne olurdu? Çok basit: Hiç kimse itiraz etmezdi; bu ödeme sistemi beş yıl sonra gerçekleşmeye başlardı, kimse kimseyi kıskanmazdı. Çünkü, herkes, beş sene süreyle, yine eskisi gibi ücret almaya devam edecekti ve zaten beş sene sonra da müracaat hakkı kalkmış olurdu.

Biz, bunları düşünmedik. O, benim sıkıntı çeken işçi emeklimi bir an evvel refaha kavuşturalım, bir yerden bir hava

verelim, bir şey bulalım dedik; bütün gayretimiz, iyi niyetimiz buydu.

Şimdi, tabiî, hukuk konuştu; komisyonda bize çok yardımcı olan arkadaşlarımız, Anayasa Mahkemesine gittiler; gitmek haklarıydı. Orada, bizim bu insancıl davranışımızın hukuksal bazı eksikleri, yanlışları bulundu; geldik bugüne ve şimdi ortada bir boşluk var; bu boşluğun doldurulması lazım. Bu boşluk dolmazsa, bizim onlara sağladığımız o nispî rahatlık da elde edilmez. Bugün iyi kötü süper emeklilerin ellerine 400-500 bin lira civarında para geçmeye devam ediyor; ama bu boşluk doldurulmazsa gene eskiye avdet ederler ve aylıkları gene 88 bin liraya inebilir.

Ben şimdi buradan, kendileri için çok çalıştığımdan dolayı huzur, sevinç ve mutluluk duyduğum süper emeklilerin, şikayetlerinde de fazla titiz olmamalarını da istirham edeceğim. Çünkü bakınız, biz kendilerinden herhangi bir belge istememişiz, 5 yıl şartını kaldırmışız ve elimizden gelen bütün kolaylıkları sağlamışız ve onları 88 bin liradan 400-500 bin lira maaş alır duruma getirebilmişiz. Şimdi ise, daha hâlâ "Bu işi biraz daha kurcalarsak acaba ne olur?" deniyor. Bilmiyorum, tabiî, hukuk ne emrederse o olur; ama sanıyorum ki Bakanlığımız, bu işin a'sından z'sine kadar her türlü alternatifini inceden inceye tetkik etti ve bu boşluğun ancak böyle dolabileceğine inandı.

İyi niyetle başlanmış ve iyi olduğuna hâlâ inandığım ve savunmaya da devam edeceğim bu konuyu arkadaşlarımız ele aldılar ve götürüyorlar. O itibarla, ben, bu maddenin yerinde olduğu kanaatindeyim.

Beni dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Taşçıoğlu.

Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına, Sayın Fehmi Işıklar; buyurunuz efendim. (SHP sıralarından alkışlar)

SHP GRUBU ADINA FEHMİ IŞIKLAR (Bursa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Taşçıoğlu'nun konuşmaları, 1 inci maddeyle ilgili olmamakla birlikte, genelde bir savunmanın içinde idi ve hangi niyetle bu yasayı getirdiklerini de açıklamaya çalıştılar. Ben öncelikle madde üzerinde ve sonra yeri geldiği zaman da bu "dondurma" ile ilgili husus üzerinde durmaya çalışacağım.

Tasarıda, önce maddenin gerekçesine baktım; ama sadece 2 nci maddeyle ilgili bir açıklama ve gerekçe var, 1 inci maddede ise bir gerekçe yok. 1 inci madde gerekçesinde madde tarif ediliyor ve "Bu göstergelere göre sosyal yardımı Bakanlar Kurulu ayarlar" deniliyor. Yani, bu, gerekçe değildir. Yasa maddesi, "Bu, böyle anlaşılır" demek istiyor; zaten öyle anlaşılıyor. Yani, bunun gerekçesini bir türlü anlayamadık.

Bu madde, öncelikle farklı uygulamayı peşin olarak getiriyor. İkinci olarak da, belirsizlik ve keyfîliği beraberinde getiriyor. Şimdiden önyargılı olarak keyfî uygulama yapılacağını ve Bakanlar Kurulunun da bu konuda keyfî bir karar alacağını söylemek istemiyorum; ama bugüne kadar aldığı kararlardan da bu anlaşılıyor. Bu nedenle, Bakanlar Kuruluna böyle bir yetkinin verilmesi doğru değil.

Eşitlik şimdiden bozuluyor; çünkü, farklı uygulamaların yapılacağı, peşinen, maddede ve gerekçesinde de belirtiliyor.

Sayın Taşçıoğlu gerekçeyi biraz açıklamaya çalıştı; ama herhalde bu, bu maddenin gerekçesi değildi; bu, biraz da 2 nci maddenin gerekçesiydi. Yani, lafı, Süper emekli ücreti alanlara biz iyi niyetle bunu yaptık, bundan sonrasını da siz karıştırmayın" demeye getirdi; ama iş zaten karıştı karışacağı kadar Sayın Taşçıoğlu.

Sosyal yardıma özel bir önem verilmiş. Şimdi, 506 sayılı Kanunun ek 24 üncü maddesinin (J) fıkrasına bir bakalım: "Sosyal yardım zammından icra ve diğer kesintiler yapılamayacağı gibi, her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır" deniyor. Dün de açıklamaya çalıştığım gibi, sosyal yardım zammı, alt düzeyde emeklilik ücreti alanların durumuna bakıldığında asıl ücreti geçmiştir. Yani, 62 bin lira emekli aylığına karşılık 91 bin lira sosyal yardım. Sosyal yardım ayrıca korunmaya alınmış ve "Bundan şu, şu kesintiler de yapılamaz" deniliyor. Şimdi, bu kadar güvence altına alınmış ve ücretten öne geçmiş bir ödentinin Bakanlar Kuruluna bırakılması yanlıştır. Meclis, onu yasayla düzenlemelidir.

Dün, Sayın Reşit Ülker, burada bozma gerekçesini irdelerken, "Biraz da muhalefet şerhine dikkat etmek gerekir. Muhalefet şerhiyle, bozmaya oy verenlerin görüşleri aynı değerdedir ya da belli ölçülerde önem taşımaktadır" dediler. Ben buna katılıyorum. Gerçekten de, Anayasa Mahkemesinin ya da bir yargı organının kararına bir bütün olarak bakmak -tek yanlı olarak bakmamak- gerekiyor.

Şimdi, bu konuda Anayasa Mahkemesi kararına ekli muhalefet şerhinde ne yazılı, bir bakalım. Muammer Turan muhalefet şerhinde şöyle diyor: "Bu hükümler karşısında kanun gereğince alınacak primler ve verilecek ödeneklerle bağlanacak gelir ve aylıkların hesaplanmasına esas olan gösterge, üst gösterge ve geçici gösterge tablolarının Bakanlar Kurulunca saptanmasına yetki tanınması, Anayasanın 73 ve 163 üncü maddelerinin, dolayısıyla da yasama yetkisinin devredilemeyeceğini öngören 7 inci maddesinin metin, ruh ve amaçlarına aykırıdır." Muhalefet şerhlerinden birisi budur.

Şu anda görüştüğümüz bu fıkra bile, Anayasanın genel esprisine, yasama yetkisinin devredilemeyeceğine ilişkin maddesine aykırı düşmektedir. Kaldı ki, Danıştayın da bu konuda çeşitli kararları var. Farklı uygulama yapılamayacağına ilişkin, ayrıcalık yapılamayacağına ilişkin çeşitli kararları var. Görülüyor ki, eşit uygulama getirmeyen, farklı uygulama getiren, keyfiliği birlikte getiren bu hüküm, Anayasa Mahkemesince bozulabilecektir.

Biz daima diyoruz ki, Anayasa Mahkemesinden önce, burada tartışılmalı; yasalar, Anayasaya uygun çıkarılmalıdır, aceleye getirilmemelidir ve palyatif önlemlerle durum idare edilmeye çalışılmamalıdır.

Şu anda, bu madde, peşinen, Anayasaya aykırıdır. Dün, biraz altını çizdim; gerçekten, yasalar bakımından üzerine düşeni yapacaksa, Cumhurbaşkanının, peşin olarak bunu imzalamayıp geri çevirmesi ve Meclise yeniden göndermesi gerekecektir. Eğer Cumhurbaşkanı imzalarsa, onun da imzasını taşıyan bu yasa, Anayasa Mahkemesine başvurularak iptal ettirilecek ve Anayasaya aykırılık böylece önlenecektir.

Gerek komisyondaki tartışmalarda, gerekse burada, hatiplere, konuşmacılarımıza sözlü olarak göndermeler yapıldığında, "Peki, ne yapmak gerekir; somut öneriniz nedir?" deniyor.

Değerli milletvekilleri, dün, bunun da yanıtını vermeye çalıştım. Somut önerimiz, birlikte tartışıp, birlikte çözüm bulmaktır. Bu gündemle toplanan Meclisin bu sıcaklığında, bu yasayı çıkarmaya kararlı olan Anavatan Partisi çoğunluğuyla burada sağlıklı bir öneri yapmak ve bu öneriyi tartışmak mümkün değildir. Bu, zamanında, yerinde ve yeterince tartışılması, belli mutabakatlar sağlanması ve sonra da elbirliğiyle sahip çıkılması gereken bir hususdu. Dün, bunun da yanıtını verdim; bunu da gerçekleştiremedik.

Umarım bu eksikliğin sonuçları daha ağır olmaz. Şimdiden Anayasaya aykırılığı belli olan bu hükmün, Hükümetçe ve Komisyonca çekilmesini öneriyor, hepinize saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Işıklar.

Şahsı adına, Sayın Neccar Türkcan; buyurun.

NECCAR TÜRKCAN (İzmir) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Bir önerge vardır, okutuyorum:

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan 218 sıra sayılı yasa tasarısının 1 inci maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ederiz.

Kamer Genç
Tunceli
Kamil Duduoğlu
Hatay
Ali Uyar
Hatay
Mahmut Keçeli
Adana
Enis Tütüncü
Tekirdağ

Fıkra: Ödenen sosyal yardımlardan sigorta primi kesilmez.

BAŞKAN — Önergeye Komisyon ve Hükümet katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI KEMAL AKKAYA (Samsun) — Komisyon katılmıyor efendim. Sosyal yardım zammından sigorta primi zaten kesilmiyor, bir yanlışlık var herhalde.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (İstanbul) — Biz de katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2. — 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 71. — Geçici 70 inci madde uyarınca, geçici gösterge aylığına hak kazananların, malullük, yaşlılık ve ölüm aylıklarının Aralık 1988 tarihindeki gösterge tabloları ile memur aylıklarına uygulanan 100 katsayıya ve 53 000 lira olarak tespit edilmiş sosyal yardım zammına göre hesaplanacak tutarları üzerinden aşağıda belirtilen esaslar dahilinde ödenmesine devam olunur.

A) Bu aylıklarda; katsayı, gösterge tablosu ve sosyal yardım zammındaki değişiklikler nedeniyle herhangi bir artış yapılmaz.

B) Bu madde kapsamındaki aylıklarının, geçici 70 inci maddeye göre borçlanma hakkından yararlanmamış olsalardı, almaya hak kazanacakları (sosyal yardım zammı dahil) aylık tutarları, kendilerine ödenmekte olan (sosyal yardım zammı dahil) aylık tutarlarını geçeceği tarihten itibaren, bu ödemeler yerine; cari katsayı, gösterge tablosu ve sosyal yardım zammı esas alınmak suretiyle hesaplanacak aylık tutarları üzerinden ödeme yapılır.".

BAŞKAN — Efendim, maddenin (B) fıkrasında, "Bu madde kapsamındaki aylıkların" olması gerekirken, metinde "aylıklarının" diye yazılmış; okunurken "aylıkların" diye okuttuk.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI KEMAL AKKAYA (Samsun) — Evet, "aylıkların" olacak Sayın Başkan; gerekçede de zaten açık olarak belirtilmiş durumda.

BAŞKAN — Biz de bu şekilde okuttuk, onu zapta geçirmek için arz ettim.

Madde üzerinde, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grubu adına, Sayın Fehmi Işıklar; buyurun.

SHP GRUBU ADINA FEHMİ IŞIKLAR (Bursa) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asıl üzerinde durulması gereken madde, sanıyorum ki 2 nci madde; yani süper emekliliği dondurma diye bilinen madde.

Gerek Komisyondaki tartışmalarda, gerekse Sayın Bakanın yer yer ifadelerinde, "Sosyal adaleti gerçekleştirmek için biz bunu getirdik. Sosyaldemokrat Halkçı Parti sosyal adeleti savunmaktan vaz mı geçti? Daha yüksek aylık alanı savunuyorlar, daha az alanı savunmuyorlar; onları unuttular" gibi sitemlerde bulundular ve böylece, sosyal adaleti kendi partilerinin savunduğunu belirtmeye çalıştılar.

Şimdi, tabiî, birçok kavram değişiyor. Sosyal adalet, üzerinde başlıbaşına durulması gereken bir kavram. Aşağıdan yukarıya doğru ve refahı yaygınlaştırmaya yönelirseniz, sosyal adaletçi olursunuz. Yukarıdakini durdurup, uzun bir süre sonra, böyle, kaplumbağa hızı ile aşağıdaki de gelsin ona yetişsin derseniz, bu, sosyal adalet olmaz. Belli ölçüde bir kesimin mağduriyetidir ve onlar için, sosyal felakettir. Gerçi bu kavram kargaşası devam ediyor "Çağ atlama" gibi, yani liberal ekonomi... Taa 1850'lere gidiyoruz, "Çağ atlamak..." Sayın Başbakan çok mahir... Ustaca bir kavram atıyor ortaya; hem iktidar partisi, hem muhalefet, peşine takılıyoruz: Bu çağ atlama mıdır değil midir? Oyalan dur... Sonra, "ortadirek..." Bilim dışı bir söz... Orta sınıf... "Sınıf" kelimesinden kaçıp, hedefi başka yere götürüp, "ortadirek" falan diyerek, yeni bir tartışma ortamı açtı ve bütün millet epey bir zaman "ortadireği" tartıştı. Çok uygun olmadığı için, "Küçük Turgut'tan" vazgeçti; yoksa, hepimiz "Küçük Turgut"u da tartışacaktık; uygun olmadığı için vazgeçildi.

Başbakanın bu ustalığı zarar verecektir tabiî. Nasıl zarar verecektir? Genelde, asıl tartışacağımız konuları tartışmaktan uzaklaştırıldığımız için, belli ölçüde hepimize zarar verecektir. O bakımdan, bu tür ustalıkları çok fazla denememek gerekiyor.

MUSTAFA BALCILAR (Eskişehir) — Ama siz de takılıyorsunuz.

FEHMİ IŞIKLAR (Devamla) — Hayır, ben hiç kullanmadım. Çünkü çağı, perende atmayı (arkaya doğru atlamayı) çağ atlamak olarak kabul etmiyorum. Yani, liberal ekonomiyi biliyorum ben...

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Ters takla!

FEHMİ IŞIKLAR (Devamla) — Hangi çağda uygulandığını biliyorum.

Bu, müktesep hakkı gasp ediyor. Burada üzerinde duracağımız husus bu. Eşitliği sağlayalım derken, müktesep hakkı gasp ediyor. Hepinizden af dileyerek, müktesep hakkın üzerinde kısaca duracağım, bildiğinizi biliyorum.

Hukukî ve Sosyal Terimler Sözlüğünün 234'üncü sayfasında şöyle diyor: "Müktesep = Kazanılmış, edinilmiş. Müktesep hak = İktisap olunmuş, kazanılmış hak. Sonradan ortaya çıkan durum, evvelden kazanılmış hakkı bozamaz. Müktesep hakları bozan kanun, demokratik idarelerde çıkmaz." Bakın, bu, Büyük Millet Meclisinin Kütüphanesinde; diyor ki, "Müktesep hakkı bozan kanunlar çıkaran idare, demokratik idare olmaz; yani, ülke demokratik sayılmaz."

Ceza açısından müktesep hak nedir? O da çok önemli. Yani, müktesep hak o kadar geniş bir kavram ki... Yine Meclis Kütüphanesinde bulunabilir; Türk İçtihatlar Ansiklopedisinin 1153'üncü sayfasında, "İlk yargılamada sanık aleyhine bir sonuç doğurabilecek bir husus atlanmış ve sanığa az ceza verilmiş olursa -hâkim bir hususu atlamış, sanığa az ceza vermiş- bu hüküm, sadece sanık lehine temyizi üzerine hüküm bozulduğunda, yapılan ikinci yargılamada, daha önce atlanan husus

esas alınarak, sanığa verilen ceza artırılamaz. Çünkü, bu ceza, sanık için bir kazanılmış hak teşkil eder" deniyor. Düşünün, yargıç atlamış, az ceza vermiş; Yargıtay bozmuş; gelmiş, ikinci kez yargılamada yargıç, o cezayı artıramıyor; çünkü, verilmiş önceki ceza, o sanık için müktesep hak olmuş. Müktesep hak konusunu uzatmayacağım; çünkü, hepinizin benden daha iyi bildiğini kabul ediyorum.

Değerli milletvekilleri, 506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin (c) fıkrasında, banka bünyesinde kurulmuş sandıklarla ilgili bir önlem alınmış. (c) fıkrasının sonunda "...personelin kendi sandıklarındaki müktesep haklarının da diğer ilgili sandığa veya aralarında kuracakları müşterek bir sandığa intikalini temin edecek" diyor; yani, sandıklar arasında devir oluyor ya, yasa, ona da dikkat etmiş, bu devirler sırasında, devredilen sandık herhangi bir gerekçe göstermesin, müktesep hakka zarar vermesin diyor.

Şimdi, gerekçeye bakıyoruz; ikinci sayfada (c) fıkrasının son paragrafı: "Bu görüşler doğrultusunda olmak üzere, gerek sigortalıları muallakta bırakmamak ve gerekse, kendilerini, bugüne kadar benimsemiş oldukları hayat standartlarının altına düşürmemek amacıyla, yukarıda belirtilen Anayasa Mahkemesi kararıyla öngörülen altı aylık sürenin sonuna kadar beklenmeden, bu kanunî düzenlemenin yapılması zarurî görülmüştür." Yani Sayın Hükümet, Sayın Bakanlık, bu süper emeklilerle ilgili olarak, "Hayat standartları değişmesin" demiş ve "Altı ay da beklemeyelim, yazık olur. Bir an evvel bu yasa tasarısını Meclise sevk edelim ve yasalaştıralım" demiş. Konuya, müktesep hakka riayet ederek çok iyi niyetle yaklaşmışlar.

Şimdi, bu durumda, müktesep hak nedir? Hayat standardıdır. Buna, Hükümet riayet etmiş, Komisyon da katılmış.. Diyelim ki, süper emekliler 600 bin lira maaş alıyorlar. Bunların kirası belli, çocuğunun içtiği süt belli, okul gideri belli, giyimi belli, eşinin gideri belli... Belli bir standart tutturmuş. Gelin, bu 600 küsur bin lira bugün kaç kilo buğday yapıyorsa, her ay o kadar kilo buğdayın karşılığını verelim. Böylece hayat standartları bozulmaz ya da altın üzerinden hesaplayalım; diyelim ki, bunlar belli bir hayat standardına alıştılar, şimdi bu parayla şu kadar altın alıyorlar, bu altın karşılığında maaş verilir diyelim ya da bazı ev sahiplerinin çok duyarlı olması gibi davranalım; zararı yok, dolar, mark üzerinden diyelim, bunları böyle belirleyelim ve verelim. Bunların hiçbiri yapılmamış ve müktesep hak böylece bu insanların elinden alınmak isteniyor.

Şimdi, sosyal adalet nedir? Sosyal adalet, üst seviyede olan bu insanların standardını koruyup, tabiî, olanaklar elveriyorsa, ülkemizin koşulları elveriyorsa, maddî olanakları elveriyorsa, onları da süreç içerisinde geliştirip, aşağıdakileri de onlara ulaştırmaktır. Sosyal adalet budur. Bilmiyorum, sosyal adaleti anlatabildik mi? Yani, evvela bu konuda mutabık kalmalıyız: Sosyal adalet nedir?

Şimdi, Sayın Bakan ileriye gidiyor; bu, banka ve benzeri kuruluşlardaki sandıklara talimat veriliyor: "Sen bu kadar fazla ödeme yapamazsın; Sosyal Sigortalardan fazla ödeme yapamazsın, dur durduğun yerde" deniyor.

Şimdi bakalım... Gene ek 20'nin (b) fıkrası: "Bu personelin iş kazalarıyla meslek hastalıkları; hastalık, analık, malullük, yaşlılık ve ölüm; eşlerinin analık, eş ve çocuklarının hastalık hallerinde en az bu kanunda belirtilen yardımları sağlayacak..." En az, bu kanunda belirtilen yardımları sağlayacak, en çok değil. Yani, bugün Yapı ve Kredi Bankasının bünyesindeki sandık, en az, Sosyal Sigortalar Kurumu

kadar ödemede bulunacak. TÖBANK da öyle, Akbank da öyle, Garanti Bankası bünyesindeki sandıklar da öyle. Şimdi, Yapı ve Kredi Bankasının bünyesinde kurulmuş sandık, "Ben 128 katsayıyı uygulayacağım, karışmayın bana" diyor, Bakanlık "Hayır, uygulama" diyor. TÖBANK, Akbank, Garanti Bankası da, öncü bir banka sandığı bekliyor, "O uygulasın ben de arkasından uygulayayım, başımı fazla derde sokmayayım, hassas bir konu" diyor.

Sayın milletvekilleri, görüldüğü gibi, yalnız yasal önlemler değil, daha yasa çıkmadan Bakanlığımızın uygulaması da asıl 506'ya aykırı düşmektedir, onun esprisine aykırı düşmektedir.

Dün, Sayın Taşçıoğlu, "Siz bu süper emekliliği savunuyor musunuz, savunmuyor musunuz?" dediler. Hayır; süper emekliliğin gelişi, esprisi yanlış; ama, bir hak olmuş... Neden yanlış, Onu da söyleyeyim; komisyonda sizin arkadaşlarınız da söylediler: Bunların içinden beş bini, altı bini, on bini, onbeş bini doğru, diğerleri sahte... Hani, iyi niyetle, yerini, yurdunu; ne zaman ve nerede çalıştığını sormamışsınız ya, bundan dolayı çoğu yanlış ve sahte; fakat, gerçekten hak sahibi olanları nasıl koruyacağız ve birbirinden nasıl ayıracağız?

Biz burada süper emekliliği savunmuyoruz; bir hakkı savunuyoruz, müktesep hakkı savunuyoruz, hukuku savunuyoruz. Bu insanları mağdur etmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. Biz, diğer emeklilerin de, süper emeklilik gelirini baz alarak, gelirlerinin yükseltilmesini istiyoruz. Unutmamalıyız ki, bu ülkeye 25 yıl, 30 yıl hizmet vermiş, üretimine katkıda bulunmuş, terlemiş, şimdi ise ömrünün son çağına gelmiş, ne kadar daha yaşayacağı da belli olmayan bu insanlara, diğer kesimlerden, diğer sınıflardan -direklerden değil- göreceli şekilde, biraz aktararak bir rahatlık kazandırmalıyız ve sosyal refahı böylece yaygınlaştırmalıyız. Bizim savunduğumuz konu bu. Hem müktesep hakkı, yani hukuku, hem de son zamanlarında açlık ve sefalet içerisinde kıvranan kendi emekli insanlarımızı birlikte ele alıp, köklü çözümler getirmeliyiz diyorum.

Bu tasarı da Anayasaya aykırıdır. Önce, Cumhurbaşkanlığından dönmesini temenni etmekteyiz. Eğer Sayın Cumhurbaşkanlığı incelemeden imzalayacak olursa, Anayasa Mahkemesinden dönebileceğini anımsatıyor, hepinize saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

Başkaca söz isteyen?..

KAMER GENÇ (Tunceli) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Genç.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Taşçıoğlu, Sayın Genç'ten sonra zatı âlinize söz vereceğim efendim. Sayın Genç'i kürsüye çağırmış bulunuyorum.

Sayın Genç buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sayın Başkan, değerli üyeler; eğer, hukukun genel ilkelerini, Anayasanın genel ilkelerini, toplumun genel ilkelerini bir tarafa iter ve kendi aklınız doğrultusunda dar problemlerle, dar meselelerle uğraşırsanız, kendi dar görüşlü alanlarınız da birtakım düzenlemeler yaparsanız, karşınıza, işte böyle, içinden çıkılmaz meseleler gelir.

Aslında, süper emeklilik, ANAP İktidarı tarafından, birtakım insanlara eşitlik ilkelerine aykırı olarak, hukukun genel ilkelerine aykırı olarak, Anayasanın temel ilkelerine aykırı olarak, getirilmiş olan adaletsiz, bir imtiyazlı durumdur.

Nasıl olmuştur? ANAP İktidarına destek olan birtakım insanlar, "Sayın

Taşçıoğlu, Sayın Turgut Özal, bizim böyle bir isteğimiz var, bize imtiyazlı bir kanun çıkarın da, bu imtiyazlı kanundan yararlanalım'' demişlerdir; işte süper emeklilik böyle gelmiştir.

Bir memlekette iki milyon, üç milyon işçi emeklisi varken, sen bunların dertlerine çözüm bulma da, getir, elli altmış bin kişilik bir gruba özel bir imtiyaz sağla ve ondan sonra da bu özel imtiyaz verdiğin kişilerin arasında, büyük holdinglerde çalışan sermayedarların çocukları, onların iş ortakları, belli başlı birtakım yazarlar, sanatkârlar bulunsun!.. Bu kanunun getirilmesindeki temel neden budur.

Eğer, hakikaten sosyal adaletçi iseniz, bu memlekette sosyal adaleti savunuyorsanız, o zaman tüm işçi emeklilerini kapsayacak şekilde bir emeklilik kanunu çıkarsaydınız.

Sayın Taşçıoğlu çıksın, burada söylesin; Holdinglerde çalışmış kaç kişi bu süper emeklilikten yararlanıyor, kaç tane yazar, kaç tane sanatkâr bundan yararlanıyor?

Değerli arkadaşlar, kanun çıkararak, ''Devlet faizcilik yapsın'' diyoruz. Devlet faizcilik yapar mı? ''Efendim, git bana 4 200 000 lira para getir yatır, ben sana her sene bu kadar para veririm'' düşüncesi hangi mantıkta var, hangi sosyal güvenlik anlayışı mantığında var; bunu izah etsinler.

Ondan sonra, kendi akraba grubuna, kendine yakın sermayedar grubu çevrelerine birtakım imtiyazları sağla, bunları maskelemek için de, iş olsun diye, beş on bin tane işçiyi yanlarına kat, ondan sonra da bununla ilgili bir kanun getir ve ''Ben kanun çıkardım'' de.

Kanunu böyle çıkarırsan, adamın alnının ortasına böyle vururlar işte; Anayasa Mahkemesi vurur. Bu memlekette hukuk kurumları vardır. Burada her zaman söyledim, sen Mecliste olabilirsin, Anayasa Mahkemesinde olursun; ama bir bağlı yetki vardır, Mecliste sen kanun çıkarırken bağlı yetki içerisindesin ve bağlı yetkinin nerede olduğu bellidir. Anayasada ''Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir'' diyor; ama sen, kanun çıkarırken, kanunların temel ilkesi olan Anayasayı, Anayasada konulmuş kuralları bir tarafa iter, kendi çevrelerine imtiyazlı kanunlar getirirsen, işte böyle, adamın suratına vururlar. İşte bu kanun da bunun bir örneğidir. Ondan sonra da, tabiî, çıkmazın içine giriyoruz. Ne diyoruz? ''Efendim, elli altmış bin tane vatandaş, getirdi, devlete 4 200 000 lira verdi. Neye göre verdi? Hiç, mantıksız... İşte, saçma sapan bir kanun yüzünden getirdi, verdi. Ne yapalım şimdi? Bunları koruyalım.''

Nasıl koruyacaksın? İşte, hukuka bağlı bir devletsin, Anayasa Mahkemesi karar vermiş. Sen, gelip orada muhalefetin görüşünün altına sığınarak burada kanunu savunamazsın ki... Kanun, çoğunluğun görüşü istikametinde çıkar. Siz, bizim burada kanunlara kabul veyahut da ret oyun verdiğimiz zaman, muhalefet olarak bizim görüşümüzü hiç hesaba katıyor musunuz ki, Anayasa Mahkemesinin muhalefette kalan üyesinin görüşünün altına sığınarak, çıkardığınız kanunun hukukîliğini burada iyi savunabilesiniz? Demek ki, çoğunluğun iradesi üstün irade oluyor; işte ona da saygı duymak lazım.

O itibarla, ben, bu Hükümete çok önemli bir tavsiyede bulunuyorum: Milletvekili olarak, ANAP'ın içinde kişisel ilişkilerde gerçekten çok nitelikli gördüğümüz arkadaşlar var; ama inanınız, Hükümetin de iş yok. O halde, belirli kanunları iyi olgunlaştırmak istiyorsanız, Anayasada bu konuda hüküm vardır; ya Danıştayın görüşünü alın, gönderin orada bir incelensin veyahut da grubunuza getirin, grubunuzda enine boyuna tartışılsın bunlar. Tartışılmadığı takdirde, burada çok

çok saçma sapan kanunlar çıkarılmaktadır.

Bu tip kanunların çıkması bu Meclis için ileride çok büyük bir zaaf olacaktır. İşte, çoğunluğun iradesini böyle her şeyden üstün tutmaya çalışırsanız -bazı şeyleri de söylemek istemiyorum; çünkü, hakikaten, kürsüye çıktığımda kendimi çok engellemek istiyorum ve amacımızdaki gerçek ifadeyi belirtmek istemiyorumbu, Meclis için ileride büyük bir zaaf olacaktır. Aslında söylemek istediğim husus, sizin yaptığınız fiile uygun ifade tarzını kullanmak istemediğimdir; çünkü, artık bıktım bazı şeyleri söylemekten; ama siz dinlemekten bıkmadınız. Yalnız, artık bu memlekette Türkiye Büyük Millet Meclisinin seviyesine uygun, hukuka uygun, Anayasaya uygun kanun çıkaralım. Çıkarmazsanız, işte sizinle beraber biz de çıkmaza giriyoruz.

Şimdi, süper emeklilik hakkı olmayan birçok vatandaşın ve size yakın olan kişilerin, bir yerde çalıştığını tevsik etme zorunluğunu kaldırdınız; işte bu husus da bu kanunun iptali için bir sebep teşkil etti; çünkü, bunlar imtiyazlı kişilerdi. Siz, devletin olanaklarını getirip aile efradı etrafına böyle pay eder, özel imtiyaz kanunları çıkarırsanız, o zaman, elbette ki bu devlette birtakım kişiler de çıkar, size "dur" der.

Şimdi, bir yandan da müktesep hak meselesi var. Gerçi, müktesep hak aslında burada pek yok. Tabiî burada bunu uzun uzadıya tartışacak değilim; ama yine de bugünkü seviyeleri korunuyor.

Sayın Fehmi Işıklar'ın da burada izah ettiği gibi, bizim isteğimiz, tüm çalışanlara, Sosyal Sigortalar Kurumundan emekli olan kişilerin tümüne, bugünkü hayat standartlarına uygun seviyede emekli maaşı bağlanmasıdır. Eğer bunu genel olarak yapmak istiyorsanız, onunla uğraşalım; böyle eften püften meselelerle Meclisi uğraştırmayın.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Taşçıoğlu.

ANAP GRUBU ADINA MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; dün, Sayın Işıklar'ın çok güzel bir önerisi vardı, ben dünden beri ona uymaya çalıştım; ama bugün kendisi de bir yere geldi, onu bozdu; zannediyorum meseleyi iyiden iyiye politize etti.

Tabiî, her zaman alıştığımız Sayın Genç'in üslubünü böyle bir ihtimal içine sokmak hiçbir zaman mümkün değil; çünkü buraya her çıkışında, o anda aklına ne gelirse söylüyor.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Sizin gerçek yüzünüzü gösteriyorum.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Gelebilir, gelebilir, ona bir şey dediğim yok; yalnız bir şeyi unutmayınız -bunu iyi niyetle söylüyorum- siz konuştukça biz memnun kalıyoruz. Kamuoyunda yarattığınız imaja dikkat edin... Size cevabım bu kadar.

KAMER GENÇ (Tunceli) — Evvela siz imajınızı düzeltin, ben imajımı düzelttim.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Ben, Sayın Işıklar'a cevap değil de biraz tamamlayıcı malumat vermek istiyorum. Sosyal adalet elbette ki en mühim kavram; biz de bu iddianın içindeyiz, siz de bu iddianın içindesiniz; ama sosyal adaletten evvel, adalet, onun daha üzerinde bir kavram. Getirdiğimiz bu kanunun gerekçesini -Haziran 1987'deki kanunun- ifadeye çalışırken, dikkat ettiyseniz, sosyal adalet kavramından da çok, adalet kavramı üzerinde ısrarla durdum; bir kesime bir haksızlık var dedim, bunu ön plana aldım. Bu demek değildir ki, sosyal adalet kavramını bir kenara atacağız. Bu demek değildir ki, sizin

de ve bir ölçüde bizim de kabul ettiğimiz dar ve sabit gelirli kimselerin -ki bunların başında elbette ki, hepsinden daha az ücret alan işçi emeklileri gelir- sorunlarına eğilmeyelim. Bu demek değildir ki, bizim 1400 göstergeden 6400 göstergeye kadar çıkarttığımızın altındakiler zaten refah içinde yaşıyorlar, onların rahatı yerinde... Böyle bir şeyi hiçbir zaman söylemedik; ama o sizin söylediğinizin, genel anlamda, sosyal adalet faaliyetleri, çabası içerisinde söylenmesi icap eder. Bu kanun vesilesiyle konuştuğumuz 1400 ilâ 6400 arasında bizim getirmiş olduğumuz yeni ilkedir; konumuz odur. O itibarla, biz onun üzerinde ısrarla durduk.

Siz müktesep hak kavramı üzerinde bizi aydınlatmaya çalıştınız; ama bakınız, Anayasa Mahkemesi bir tek maddesiyle dahi olsa, bu maddenin üzerini o kadar kuvvetle çizmiş ki; müktesep hak belki de büsbütün ortadan kalkacak. Biz ona da azamî saygıyı göstermeye gayret etmişiz, kendi imkânlarımız içerisinde; arkadaşlarımızın düşüncesi budur. Hiç değilse, kanunun çıkışından buraya kadar almakta olduklarını kaybetmesinler. Yoksa, müktesep hak kavramına karşı diye bunu ifade etmek tamamiyle yanlıştır.

Hayat standardı kavramı ile, müktesep hakkı bazen özdeşleştiriyorsunuz; bana göre, hatanız odur. Siz bu işlerin içinde yetiştiniz... Müktesep hakka rağmen, insanın hayat standardı değişir. Siz memursunuzdur, hakkınız o kanunların emrettiği şekilde terfilerle muayyen seviyelere ulaşır; ama eğer enflasyon hızlı gidiyorsa, siz, müktesep hakkınıza dokunulmadan hayat standardınızı değiştirmek mecburiyetindesinizdir; beraber gitsin diye bir kanun yoktur. Bunda da biz anlaşalım.

Saygılar sunarım efendim. (ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Önergeler vardır, okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

1.2.1989 tarihli 3520 sayılı Kanunla 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici madde numaraları teselsül ettirildiğinden, görüşülmekte olan 218 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen Geçici Madde 71'in, madde numarasının bu nedenle Geçici Madde 75 olarak düzeltilmesini arz ve teklif ederim.

İmren Aykut
Çalışma ve Sosyal Güvenlik
Bakanı

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

218 sıra sayılı raporun 2 nci maddesi ile eklenen geçici 71 inci maddenin (B) fıkrasında yer alan "Gösterge Tablosu" deyiminin "Üst Gösterge Tablosu" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

Turan Bayazıt
İzmir
Rıza Yılmaz
Ankara
Neccar Türkcan
İzmir
Hasan Zengin
Manisa
Mustafa Kul
Erzincan
Fehmi Işıklar
Bursa

BAŞKAN — Aykırılık derecesine göre okutup, oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

1.2.1989 tarihli 3520 sayılı Kanunla

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici madde numaraları teselsül ettirildiğinden, görüşülmekte olan 218 sıra sayılı Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa eklenen Geçici Madde 71'in, madde numarasının bu nedenle Geçici Madde 75 olarak düzeltilmesini arz ve teklif ederim.

İmren Aykut
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI KEMAL AKKAYA (Samsun) — Toplantı yetersayımız olmadığı için, katılamıyoruz.

BAŞKAN — Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Yüksek Başkanlığa

218 sıra sayılı Raporun 2 nci maddesi ile eklenen Geçici 71 inci maddenin (B) fıkrasında yer alan "Gösterge Tablosu" deyiminin "Üst Gösterge Tablosu" olarak değiştirilmesini arz ederiz.

M. Turan Bayazıt
İzmir
ve arkadaşları

BAŞKAN — Önergeye komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI KEMAL AKKAYA (Samsun) — Katılmıyor efendim.

BAŞKAN — Hükümet?..

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI İMREN AYKUT (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Buyursunlar Sayın Bayazıt.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; önce bir hususu vurgulamak istiyorum. Bu müzakerelerde, hiç yaşamadığımız bir tabloyu görüyoruz. Sayın eski Bakan, sayın yeni Bakan, birbirleriyle yarışırcasına bir savunma ihtiyacı hissediyorlar ve bir suçlama taktiği uyguluyorlar.

Her ne kadar, Sayın Bayan Bakan, suçlama yönüne -bugün taşıdığı siyasî sorumluluğa ek olarak, hanım olmasının verdiği bir davranışla- pek girmiyorsa da, özellikle bugün, Sayın Taşçıoğlu'nun bu suçlamayı zabıtlara geçirttiğini gördüm. Bu nedenle, gerçeğe uymayan bu iddiaları, ben de zabıtlara bazı bilgilerimi geçirerek cevaplandırmak ve karşılamak istiyorum.

BAŞKAN — Ama, önergenizi izah ederek..

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Sayın Başkan, Sayın Taşçıoğlu 1 inci madde üzerinde 2 nci maddeyi konuştu; ikazımıza rağmen, müdahale etmediniz. Bu itibarla, müsaade buyurun, şurada 8-10 milletvekili arkadaşımızın iştirakiyle bir aile toplantısı gibi yaptığımız bu müzakerelerde, ben bu iki önemli noktayı vurgulayayım.

Sayın Bakan İmren Aykut -yani karışmasın diye söylüyorum; çünkü, Hükümetin iki bakanı gibi konuşuluyor- yazılı bir metin okudu -yazılı metin okumayıp da, irticalen konuşsaydı, üstüne düşmeyecektim- yazılı metinde aynen şu cümle var arkadaşlar: "Bu yasayı iptal ettiren biz değiliz."

Bir savunma... Savunma, kendi stratejileri, kendi taktikleri; savunurlar; ama, savunmaları yanlış. Bu tasarıyı iptal ettiren, bu maddeyi iptal ettiren sizsiniz muhterem Vekil Hanımefendi, sizsiniz. Anayasa Mahkemesine verilen dilekçenin altında veyahut da Anayasa Mahkemesine başvuruluşta Yargıtay 10 uncu Dairesinin kararının olması önemli değil. Anayasaya aykırı kanun çıkartmak suretiyle, bu trajediyi yaratan sizsiniz; bunu vurgulamak istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, bir dakikanızı rica edeceğim...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Buyurun Sayın Başkan.

BAŞKAN — Zatı âlinize, ben 3 üncü maddede bu konuşma imkânını vereyim; ama rica edeyim, önergeniz üzerinde konuşalım efendim.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — 3 üncü maddede görüşemem Sayın Başkan; İçtüzüğe saygılıyım. 3 üncü madde bununla ilgili değil.

BAŞKAN — Ama, İçtüzüğe saygılıysak, önergeyi izah edeceksiniz.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Konuşmayı bu şekilde yaparken de, teamülden faydalanıyorum. Teamül, zabıtlara hilafı hakikat geçen suçlamaları düzeltme hakkını bana veriyor. Sayın Taşçıoğlu ne dedi?..

BAŞKAN — O sebeple söz isteseydiniz, zatı âlinize söz verirdim efendim.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, Sayın Taşçıoğlu, "SHP'den iki arkadaş ve bizden iki arkadaş, Plan ve Bütçe Komisyonunda önerge verdiler" dedi. Ben o zaman o Komisyonun üyesiydim. Nasıl çalışıldığını da çok iyi biliyorum.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, bu yönde benden söz isteseniz veririm.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Sayın Taşçıoğlu'nun yaşı benimle denk...

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, rica ediyorum... Benden o yönde bir söz isteseydiniz, "Ben komisyon üyesiydim; beni itham ediyorlar. Bu konuda açıklama istiyorum" deseydiniz, zatı âlinize söz verirdim efendim.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Madde üzerinde konuşmalarda...

Sayın Başkan, zabıtlara hilafı hakikat bir suçlama geçti, benim partili arkadaşlarım ve benim partim suçlandı; ben buna cevap veriyorum.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Müsaade buyurun, bitiriyorum; kısa iki cümle söyleyeceğim Sayın Başkan. Lütfen, İçtüzüğe sığınarak karşı tarafı savunmayın.

Sayın Taşçıoğlu dedi ki...

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, zatı âliniz bir İçtüzük hükmünü -dilim varmıyor- ihlal ediyorsunuz. Zatı âliniz benden böyle bir söz isterse, veririm. Bu madde...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Sayın Başkan, 1 inci madde üzerinde görüşülmesi gerekirken, Anavatan grup sözcüsü arkadaşımıza 2 nci madde üzerinde geniş konuşma hakkı verdiniz. İkaz ettik, yine verdiniz ve itiraz etmedik.

BAŞKAN — Efendim, benim şahsî kanaatime göre konuşmaları 1 inci maddenin şümulü içerisindeydi; ama zatı âlinizin şu konuşması, İçtüzüğe uygun bir hareket değildir.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Sayın Başkan, iki cümleyi mutlaka söyleyeceğim. Sözümü keserseniz, zabıtlara, bu ithama benim cevap vermemi önlemiş bir Başkan olarak geçersiniz; takdir sizindir.

Sayın Başkanım, Sayın Taşçıoğlu, "SHP'den iki arkadaş ve bizden iki arkadaş müştereken, insancıl gayelerle - diyerek, bunu kendi babacan tavrıyla da yoğurdular- bir önerge verdiler" dediler.

Sayın Taşçıoğlu'nun yaşı benim ayarımda zannediyorum; ama benim hafızam, tahmin ediyorum daha kuvvetli; çünkü, tarifesini istemeyeceğim.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt... Sayın Bayazıt...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Böyle bir önerge yoktur. İki SHP'li üyenin, müstakilen veya müştereken verdiği bir önerge yoktur; bu birinci cümlem.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, dinlemek mecburiyetindesiniz.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Tamam Sayın Başkan, bu birinci cümle bitti.

BAŞKAN — Efendim, dinlemek mecburiyetindesiniz.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Bitti Sayın Başkan.

BAŞKAN — Ben sözünüzü kesebilirim; ama sıkılıyorum. Böyle bir muameleye tevessül etme imkânı vermeyin, rica ediyorum.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Tamam Sayın Başkanım.

İkinci cümle : Bu maddenin iptali için Anayasa Mahkemesine biz gitmedik. Arkasından da dediler ki : "Önergeyi verdiler, yaptılar, Anayasa Mahkemesine gittiler."

Biz Anayasa Mahkemesine gitmedik; Anayasa Mahkemesine, 10 uncu Hukuk Dairesi gitti.

Arz ederim.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum, önergeme geliyorum. Anayasa Mahkemesinin kararında eşitlik esası vardır; Anayasanın 10 uncu maddesinin açıkça belirttiği eşitlik esasının ihlal edilip edilmemesi konusu vardır. İhlal edilmiş görmüştür ve iptal etmiştir. Şimdi getirilen sistemle, yine bir eşitsizlik yaratılıyor. Nasıl yaratılıyor? Süper emekliler aleyhine, onların alttan gelenlerle birleştikleri tarihte, artık süper emeklilere -bu maddeye oy verecek Anavatanlı arkadaşlarımın dinlenmesini, hasseten altını çizerek istirham ediyorum- o tarihte, bugün süper emekli statüsünü kazanmış, yani Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği geçici 70 inci maddeden istifade etmekte olan arkadaşlarımıza 1400 gösterge uygulanacak. Ama bugün işçi olarak çalışıp, fikir işçisi, beden işçisi... Biz ayırım yapmayız; baktım, fikir işçisi, beden işçisi ayırımı da yapılıyor; bize göre hepsi işçidir. Kaldı ki, burada Sayın Taşçıoğlu tarafından sosyal adalet anlayışı irdelenirken şöyle bir cümle kullanıldı : "Sizin de ve bir ölçüde bizim de kabul ettiğimiz" dendi.

Buradaki, "bir ölçüde" sözü çok anlamlı; zabıtlarda var.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Neyi, neyi?

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Yani, fakir kesime yönelmek, fakir kesimin durumunu iyileştirmek... Zabıtlarda var Sayın Taşçıoğlu. İnşallah, kastınızı aşan bir beyandır.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, bugün kendinize bir ayrıcalık istiyorsunuz; ama deyin ki...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — Evet Sayın Başkan, geliyorum. İzah ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, lütfen efendim...

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — İzah ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Süreniz dolmuştur efendim.

M. TURAN BAYAZIT (Devamla) — O tarihte, bugün 70 inci maddeden istifade eden arkadaşlarımızın aleyhine bir durum yaratılacaktır, eşitlik ilkesi çiğnenecektir. Eğer önergemiz kabul edilir de, "üst" deyimi "gösterge" kelimesinden önce konursa, o vakit bu eşitlik sağlanmış olacaktır. Bunu kabul etmezseniz, Anayasa Mahkemesine götürebileceğimiz bir maddeye imkân hazırlamış olursunuz ve temenni ediyoruz; o zaman,"Anayasa Mahkemesine götüren biz değiliz" demeyiniz bir daha; Anayasa Mahkemesine götürten siz olacaksınız.

Saygılar sunuyorum. (SHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, kendi kendinize bir ayrıcalık tanıdınız; bu itibarla, bunlar da zapta geçti. Bundan sonraki müzakerelerimizde zannediyorum karşılıklı tartışmayız.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Ben Başkanlığa hitap ettim, karşılıklı tartışmadım.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Sayın Başkan, ismim zikredildi; bir küçük açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, önergelerden sonra düşünüyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (SHP sıralarından gülüşmeler) Affedersiniz; kabul edilmemiştir.

FEHMİ IŞIKLAR (Bursa) — Doğru söylediniz.

BAŞKAN — Efendim, sürçü lisan oluyor, atlayabiliriz; yani bunu hafife almak, gülmek... Yoruluyoruz dört saat, beş saat...

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Taşçıoğlu, ne sebeple söz istiyorsunuz?

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — İsmim zikredildi efendim.

BAŞKAN — İsminizin zikredilmesi mümkündür; neden söz istiyorsunuz?

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Sosyal adalet konusunda "bir ölçüde kabul ettiğimizi" belirterek, grubumuzu ilzam ediyor.Sanki sosyal adaleti bir ölçüde kabul ettiğimiz ifadesiyle, bir kavram... Cümlenin sonu var, izah ettim...

BAŞKAN — Anlamadım; nasıl efendim?..

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Efendim, orada, dikkat buyurursanız, sosyal adalet kavramını anlatırken, biz de bir ölçüde kabul ettiğimiz deyimini ifadeyle, sanki sosyal adaleti bizim bir ölçüde kabul ettiğimizi ifade etti. Cümlenin sonu var onu söyleyeceğim. Bir de, defaatle ismim zikredilmek suretiyle...

BAŞKAN — Sayın Bayazıt, bu anlamda mı konuştunuz?

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Bana söz düşmez Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hayır, Sayın...

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Taşçıoğlu, benim aldığım nota göre, neden şu cümleyi kullandılar?

BAŞKAN — Buyurun Sayın Taşçıoğlu.

Anlaşıldı efendim.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Ben mi konuşuyorum efendim? Bana soru sordunuz, cevabını lütfen alınız.

BAŞKAN — Efendim, "Taşçıoğlu'nun ifade ettiği tarzda mı konuştunuz?" dedim; teyit ediyorsunuz. Ben de söz veriyorum.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Başkan, sorunuzun cevabını alın, lütfen saygılı olun.

BAŞKAN — Ben anladım efendim.

Buyurun Sayın Taşçıoğlu.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Sivas) — Sayın Başkan, değerli üyeler; zannediyorum ki, Sayın Bayazıt'ın söz almasına lüzum kalmayacak; ben biraz da kendilerini rahatlatmak için kürsüye çıktım.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Taşçıoğlu, ben rahatım.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Dedikleri doğrudur. Tahmin ediyorum ki, böyle bir ifade kullanırken biraz yanlış ifade etmişim; "İki onlardan, iki bizden" değil. Notlarıma şimdi baktım, gerçek şu: Bizden iki arka-

daş, sizden de Sayın Tülay Öney'le Sayın İlsa Vardal söz alarak, bunu desteklediklerini bildirmişler; zabıt var efendim.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — "Önerge" dediniz siz.

MEHMET MÜKERREM TAŞÇIOĞLU (Devamla) — Dedim efendim, geri alıyorum, söylüyorum, yanlış yapmışım. Önergede dördünün imzası yok. Önerge, bizim iki arkadaşımıza ait; ama hemen arkasından, isimlerini verdiğim bu iki arkadaş, desteklediklerini ve memnuniyetlerini ifade etmişler; rahatlayasınız diye tavzih ediyorum.

O kadar da mühim bir hadise değildi. Yani, Sayın Başkanla burada bu şekilde münakaşa edecek kadar mühim bir hadise değildi.

Sonradan destekleyenle imzalayan arasında belki zabıtlara geçmesi bakımından sizce ileride tarihi yazılırken çok mühim olabilir; ama burada bunun zikredilmesi o kadar mühim değil efendim. İkincisi benim için mühim; "Lâtakrabüssalâte" fıkrasında olduğu gibi, "Eğer, aptestiniz yoksa namaz kılmayın" kısmını söylemezseniz... Burada ifade ettiniz; hayat standardı konusunu Sayın Taşçıoğlu ele alırken, bizim de kısmen kabul ettiğimiz, yani Anavatan Grubu sosyal adaleti kısmen kabul ediyormuş gibi bir yanlış anlamaya ustaca konuşmanızla meydan vermeyin. Orada dediğim şudur: Bu kesimin sıkıntısı, sizin malumunuz ve bizim de -biraz- bir ölçüde kabul ettiğimiz, bahsettiğim kesimin sıkıntısıydı, sosyal adalet değil.

Tavzihen arz ederim efendim.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Zabıtlara bakacağız.

BAŞKAN — 3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. — 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesinin (2) ve (4) numaralı fıkralarında yer alan (31.12.1988) tarihleri (31.3.1989) olarak değiştirilmiştir. Bakanlar Kurulu gerektiğinde bu süreleri 31.5.1989 tarihine kadar uzatmaya yetkilidir.

BAŞKAN — Buyursunlar Sayın Bayazıt.

M. TURAN BAYAZIT (İzmir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; önce, konuya, kanun yapma tekniği bakımından yaklaşacağım, bilahara içeriği hakkındaki görüşlerimizi arz edeceğim.

233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyi değiştiren 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesinde, dört bent var; bunun ikisi, 31.12.1988 tarihini esas alarak düzenlemeler getiriyor. İkinci bent, 31.12.1988 tarihine kadar KİT'lerdeki üst düzey bürokratların kadrolarıyla ilgili bir konu. Bizim için daha önemli olan 4 üncü bent aynen şöyle; okuyorum: "Teşebbüs ve bağlı ortaklarda, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte, toplu iş sözleşmeleri kapsamı dışında hizmet aktiyle çalışan yönetim personeli en geç 31.12.1988 tarihinde sözleşmeli statüye geçirilirler."

İkinci fıkra, bununla önemli değil. Şu hükme göre, 31.12.1988 tarihine kadar bu fıkralar yürürlüktedir; 31.12.1988 tarihinde bu yetki ve bu fıkra hukuken yoktur. Hükümet ne yapmış kanun hükmünde kararnameyle. Yeni bir madde şekliyle bunu getirmemiş, 252 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede, sadece "değiştirilmiştir" tabirini kullanmış; onu da okuyorum; kararnamenin 3 üncü maddesi: "308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici maddesinin iki ve dört numaralı fıkralarında yer alan 31.12.1988 tarihleri, 31.3.1988 olarak değiştirilmiştir. Bakanlar Kurulu, gerektiğinde, bu seneleri 31.5.1989 olarak uzatmaya yetkilidir."

Şimdi, Mecliste bunu müzakere edildiği tarihte artık bu maddeler yoktur.

Sanki, bir fethikabir yapar gibi, ölü, kabirden çıkarılarak hayat verilmek isteniyor. Bitmiştir bu. Bunu, tutup, yeniden bir tedvin taktiği ile, bir yaşama taktiği ile hayatiyete getirmek, hukuk açısından, şeklî hukuk açısından doğru değildir. Kaldı ki, bundan çok önemli nokta -dünkü birleşimde geneli üzerinde görüşlerimi arz ederken de vurgulamıştım- bu kararname, daha, Yüce Mecliste görüşülmüş değildir. Ne 233 sayılı Kararname görüşülmüştür, ne 308 sayılı Kararname görüşülmüştür. Bunlar görüşülmeden, bir başka kanun hükmünde kararname içinde yer alan bir madde dahi olsa, bu kararnamelerin bir maddesinin değiştirilmesinin müzakere ve kabulü, Yüksek Meclisçe uygulanan bir yöntem olmaması gerekir. Bunu, tedvin tekniği, yasa yapma tekniği bakımından arz etmek istiyorum.

İşin esasına gelince: Dördüncü bent, sözleşmeli personel uygulaması 31.12.1988'de bunun süresi bitti ve şimdi, Hükümet yeniden sözleşmeli personel uygulamasını muayyen tarihe kadar yürütebilme yetkisini, daha doğrusu imkânını -kanun olduğu için- elde ediyor. Evvela, niçin bu imkâna ihtiyaç hissetti? Gerekçede bu yok; ama Bütçe Komisyonunda söylediler; bazı idarî formaliteler yetişmemiş, Yüksek Planlama Kurulunun alması gereken bazı kararlar... Tabiî bu, işbitirici, hızlı çalışan Hükümetin, bu konuda nasıl bir çalışma temposu içinde olduğunu gösteren bir işaret; ama önemli değil. Esas önemlisi, Anayasa Mahkemesi, sözleşmeli personel kullanılmasını Anayasanın 128 inci maddesine aykırı görerek iptal ettiği halde, bu iptal kararının gerekçesi yayınlanmadığı esbabı mucibesine dayanılarak, Anayasa Mahkemesinin kararına aykırı, Anayasaya aykırı bir sistemin uygulanmasına devam etmektir. Bizce bu hatalıdır ve bizce bu, Anayasanın 91 inci maddesindeki yetkinin de tecavüzüdür. Kararnamede olduğu için söylüyorum.

Bu itibarla, her ne kadar -Anadolu ve halk tabiriyle- atı alan Üsküdar'ı geçecek, bu maddenin iptali için bir dava açılması halinde sonuçlanana kadar tarih bitecek ama, bu noktaların, yani iki noktanın vurgulanmasının gereğine inanıyorum.

"İdarî usullerle mücadele ediyoruz, idarî formaliteleri kaldırıyoruz" diye büyük bir iftiharla söyleyen Hükümetin, yetkisini kullanmasına imkân verecek idarî bir formaliteyi yerine getirememiş olması önemlidir; bunu vurgulamak istiyorum.

İkincisi de, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına karşın, iptal kararına rağmen, böyle bir yetkiyi -yine Bakanlar Kuruluna da bir noktada uzatma yetkisi tanınarak- elinde tutma ihtiyacı hissetmesinin hukuk devleti esaslarıyla bağdaşmadığını vurgulamak istiyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Başka söz isteyen?.. Yok.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 3 üncü madde kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. — 23.12.1988 tarihli ve 352 sayılı Kanun Hükmünde Kararname yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN —Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5. — Bu Kanun 29.12.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 5 inci madde kabul edilmiştir.

6 ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının müzakereleri tamamlanmıştır.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı olsun.

Çalışma süremizin tamamlanmasına çok az bir süre kalmış bulunduğundan, denetim konularını sırası ile görüşmek için, 21 Şubat 1989 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.32

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Filistin Devletinin ülkemizdeki temsilciliğine ne zaman büyük elçilik statüsü tanınacağına ilişkin Başbakandan sorusu ve Dışişleri Bakanı A. Mesut Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/488)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Turgut Özal tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

Saygılarımla.

Ömer Çiftçi
Ankara

Bağımsız Filistin Devleti dünyanın hemen tüm ülkeleri tarafından tanınmasının ardından, sözkonusu devleti tanıyan ülkeler FKÖ temsilciliklerinin konumunu doğal olarak "büyükelçilik" statüsüne kavuşturmaya başlamışlardır. Halen 30'u aşkın ülke bu statüyü tanımış bulunmaktadır.

Bağımsız Filistin Devletini beşinci sırada tanıyan Türkiye'nin aradan 2 ay geçmiş olmasına karşın FKÖ temsilciliğine en doğal hakkı olan büyükelçilik statüsü vermediği, bu statünün tanınacağı konusunda da en ufak bir işaretin bulunmadığı görülmektedir.

— Filistin devletini ilk gün tanıyan ve hükümetinizin, Ankara'daki FKÖ temsilciliğine büyükelçilik statüsü vermemekte direnmesinin nedenini açıklar mısınız? FKÖ'ne büyükelçilik statüsü tanınacak mıdır? Ne zaman? Yoksa hükümetiniz Bağımsız Filistin Devletini tanımaktan pişmanlık mı duymaktadır.

— Herhangi bir devletin tanınmasının zorunlu sonuçlarından birisi de bu devlete büyükelçilik statüsü verilmesidir. Filistin'e bu hakkın verilmesi konusunun "askıya" alınmasının nedeni olarak, ABD ve İsrail'in baskısından sözedilmekte, bu konuda İsrail ile pazarlık içinde bulunulduğu belirtilmektedir. Bu gelişmeler sürecinde İsrail'in üst düzey temsilcilerinden Ariel Levi'nin bir süre önce Ankara'ya gelerek Türk Dışişleri yetkilileriyle "gizli" bir görüşme yaptığı basında yeralmıştır.

Bu görüşmede ele alınan konular nelerdir?

Filistin Devletine büyükelçilik statüsü verilmesi için İsrail ve ABD'nin onayı mı beklemektedir? Türkiye hükümeti bağımsız karar verme gücünden yoksun mudur?

— Filistin Devletinin lideri Yaser Arafat'ın önümüzdeki günlerde Kıbrıs Rum kesimine giderek buradaki elçiliği bizzat açacağı, Arafat'ın, Vasiliu'nun da-

vetinden sonra, Türkiye'den statünün tanınması konusunda bir işaret beklediği, bunu Türk dışişlerine hissettirdiği, hükümetinizin bu konuda sessiz kalması karşısında Vasiliu'nun davetini kabul ettiği basında yeralmıştır.

Hükümetinizin tutarsız politikasının Türkiye'nin uluslararası itibarını ve güvenirliğini ortadan kaldırdığı görüşüne katılıyor musunuz?

T.C.
Dışişleri Bakanlığı 16.2.1989
Sayı: İSOA-I/55-75
Konu: Soru önergesinin cevabı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

İlgi: Başbakanlığın 1.2.1989 tarih, K.K.Gen.Md. 07/106-748/01405 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi tarafından, Ankara'daki FKÖ Temsilciliğine Büyükelçilik statüsü tanınması konusunda Sayın Başbakanımıza tevcih edilen metni ekte yer alan yazılı soruya, tarafımdan verilen cevabın metni ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

A. Mesut Yılmaz
Dışişleri Bakanı
13.2.1989

Ankara Milletvekili Sayın Ömer Çiftçi'nin Sayın Başbakan tarafından yanıtlanması için TBMM Başkanlığına sunduğu soruya verilecek cevap

1. 21 Aralık 1988 tarihinde, Dışişleri Bakanlığının 1989 Malî Yılı Bütçe tasarısının TBMM Genel Kurulunda görüşülmesi vesilesiyle yaptığım konuşmada da belirttiğim üzere temelinde Filistin meselesi yatan ve yarım asırdır dünya siyaset sahnesini ön planda işgal eden Orta Doğu ihtilafı, Cezayir'de toplanan Filistin Ulusal Konseyi'nin, 15 Kasım 1988 günü bağımsız Filistin Devletini ilan etmesiyle, tarihî akışı içinde önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Türkiye, bu konuda tüm ilgili taraflara ötede beri, yanlış anlamalara mahal vermeyecek açıklıkta vazettiği genel tutumu doğrultusunda, Filistin halkının yegane meşru temsilcisi olan FKÖ'nün attığı tarihî bir adım teşkil eden yeni Filistin Devletini, aynı gün tanımıştır. Böylelikle Türkiye, İsrail ile diplomatik ilişki içinde olup da Filistin Devletini tanıyan ilk Devlet olmuştur.

2. Hükümetimizin Filistin'i tanıması ile ilgili olarak başından beri izleyegeldiği politika açık ve tutarlıdır. Bu politika doğrultusunda bağımsız Filistin Devletini hemen tanıma yolunda aldığımız karar, Türk kamuoyunda benimsenir ve özellikle Arap ve Müslüman aleminde büyük memnunlukla karşılanırken, bu konuda aceleci davrandığımızı öne süren çevrelere de rastlanmıştır. Ancak genel olarak Orta Doğu sorununun çözümü konusunda yıllardır izlediğimiz politikanın tabii bir sonucu olan ve yine Yüce Meclisteki bütün partilerin tasvibini kazanan bu kararımızın ne kadar isabetli olduğunu aradan geçen zaman göstermiştir. Nitekim, Filistin Devletini uluslararası camianın büyük bir çoğunluğu tanımış, tanımayanlar ise FKÖ'nün izlediği gerçekçi politikayı ve tutum değişikliğini görerek bu kuruluşla doğrudan görüşme yoluna girmişlerdir. Filistinli kardeşlerimiz, devletlerini ilk tanıyanlar arasında yer almamızın diğer ülkelerin de aynı yönde davranmalarına yol açtığının bilinci içinde bize bu tutumumuzdan dolayı şükranlarını belirtmişlerdir.

3. Filistin Devletini tanıma kararımızın sonucu olarak Ankara'daki diplomatik temsilciliklerin adlarının bulunduğu Protokol kitabında gerekli değişiklik yapılarak FKÖ Temsilciliği, Kuruluşlar bölümünden çıkarılmış, Filistin Devletine bu ad altında alfabetik sıraya göre

devletler bölümünde yer verilmiştir.

4. FKÖ Temsilciliğinin Büyükelçilik seviyesine çıkarılması konusuna gelince, bu husus devletler hukuku kaideleri uyarınca bazı şartların yerine getirilmesine bağlıdır. Herşeyden önce Temsilciliğin Büyükelçilik düzeyine çıkarılması için geçici bir Filistin Hükümetinin kurulması gerekmektedir. Nitekim Ankara'daki FKÖ Temsilcisi Bakanlığımız nezdinde böyle bir talepte bulunduğunda, tarafımızdan keyfiyetin not edildiği, zamanı gelince gereken çerçevede inceleneceği belirtilmiştir. Bununla kastedilen geçici Filistin Hükümetinin kurulmasının beklenileceğidir. Tüm gerekçeleri FKÖ'nün Ankara Temsilciliğine anlatılan bu tutumumuz devletler arasındaki ilişkilerde izlenen prensiplere uygun olup, bu yaklaşımımızda şu veya bu şekilde bir değişiklik yapılması sözkonusu değildir.

5. Nasıl Hükümetimiz Filistin Devletini tanıma kararımızı hiç kimse ile istişare etmeden ve tamamen kendi hür iradesi ile almışsa, FKÖ Temsilciliğinin statüsüne ilişkin yaklaşımımız da aynı şekilde Hükümetimiz tarafından müstakilen tesbit edilmiştir. Uzun bir devlet tecrübesine sahip Türkiye, ne aldığı bir karardan sonra pişmanlık duyacak, ne de herhangi bir kararı başka ülkelerin baskısı altında alacak bir ülkedir. Türkiye'nin bağımsız dış politikası uluslararası camianın malumu olup, ülkemiz bu nedenle herkesin saygınlığını kazanmış bulunmaktadır.

6. Dolayısıyla FKÖ Temsilciliğinin Büyükelçilik statüsüne çıkarılması keyfiyetinin İsrail ve ABD ile pazarlık konusu yapıldığı, Ariel Levi adlı bir İsrailli yetkilinin ülkemize gelerek Bakanlığımızın yetkilileri ile temaslarda bulunduğu yolundaki iddialar tamamen hayal mahsulu olup gerçekle hiç bir ilgisi yoktur.

7. Başta da belirtildiği üzere, Hükümetimizin Filistin politikası açık ve tutarlıdır. Filistin Devletiyle ilişkilerimizi üçüncü bir tarafın ipoteği altında görmediğimizi ve tersine bir gelişmeye izin vermeyeceğimizi bu vesile ile kaydetmek isterim.

2. — Aydın Milletvekili Hilmi Ziya Postacı'nın, A.B.D.'nin karasularını 12 mile çıkarmasından sonra Yunanistan'ın tutumuna ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı A. Mesut Yılmaz'ın yazılı cevabı (7/498)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mesut Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.1.1989

Hilmi Ziya Postacı
Aydın

ABD kısa süre önce karasularını 12 mile çıkardığını açıklamış bulunmaktadır. Bu açıklama sonrasında;

1. Aynı ittifak içerisinde bulunduğumuz komşu ülke Yunanistan'ın uzun süredir gündeminde bulunan Yunan karasularını 12 mile çıkartma isteklerinde gözlenen gelişmeler var mıdır?

2. Yunanistan'ın 1987 senesinden bu yana ABD ile sürdürdüğü "Üsler anlaşması çevresinde güvenlik garantisi" istekleri son kararla birlikte yeni bir aşamaya girmiş midir?

3. Yunanistan Hükümetleri "Toprak bütünlüğü ve sınırlarının korunması ile Millî Egemenlik haklarına saygı gösterilmesi" şeklinde özetlenen görünüşü hangi ülke ve/veya ülkelere karşı gündemde tutmak istemektedir?

4. Böyle bir garantinin üstü kapalı olarak bile verilmesi durumunda Hükümetimizin tutumu ne olacaktır?

5. İmzaladığımız KİG ve AGİK belgeleri ve belgedeki Yunanistan itirazları son aşamada bir yandan AT diğer yandan Kıbrıs görüşmeleri için yeni pürüzler çıkartacak mıdır?

6. Bütün bu konularda TBMM'ye bilgi vermeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
Dışişleri Bakanlığı 15.2.1989
Siyaset Planlama
Dairesi Başkanlığı
Sayı: SPLD/450-70
Konu: Soru Önergesi hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

İlgi: 27 Ocak 1989 gün ve 7/498-2198/10455 sayılı yazıları.

Aydın Milletvekili Sayın Hilmi Ziya Postacı'nın, ABD'nin karasularını 12 mile çıkarmasından sonra Yunanistan'ın izlediği tutuma ilişkin yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

A. Mesut Yılmaz
Dışişleri Bakanı

1. Amerika Birleşik Devletleri'nin karasularının 27 Aralık 1988 günü yapılan Başkanlık açıklamasıyla 12 mile çıkartılması konusunda Yunan Hükümet Sözcüsü Kostopoulos, ABD'nin kararının Yunan karasuları konusundaki muhtemel etkilerine ilişkin bir soruya cevaben, 30 Aralık 1988 günü yaptığı bir açıklamada, ABD'nin sözkonusu kararıyla uluslararası kural ve uygulamalarda öngörülen bir hakkı kullandığını belirtmiştir. Bu olgu Yunan basınında etraflı haber ve yorumlara yolaçmıştır. Yunanistan'da önde gelen gazeteler konuyu yoğun şekilde ele almış ve Yunanistan'ın da aynı şekilde karasularını 12 mile çıkartması için çağrıda bulunmuşlardır. Ancak, bu konudaki haber, yorum ve değerlendirmeler, Yunan Hükümet çevreleri dışında, diplomatik çevreler ve dış kaynaklara atfen yapılmıştır.

Yunanistan'ın karasularını 12 mile çıkartmaya tevessül etmesi halinde bunun doğuracağı sonuçlar herkes tarafından açıklıkla bilinmektedir.

2. Kasım 1987 tarihinden beri ABD ile Yunanistan arasında sürdürülen müzakereler 1988 Aralık ayında süresi dolan SEIA'nın uzatılmasını amaçlamaktadır. Müzakereler sırasında Yunanistan'ın güvenlik garantileri istediği ve bunun ABD tarafından kabul edilmediği anlaşılmaktadır. Öte yandan ABD, karasularını 12 mile çıkarmasının Ege Denizine yönelik politikasında da bir değişiklik yapıldığı anlamına gelmediğini tarafımıza bildirmiştir.

3. ABD-Yunanistan SEIA müzakereleri, bu tür görüşmelerde mutad olduğu gibi, gizli cereyan etmektedir. Sağlanan bilgilere göre, Yunanistan'ın yeni SEIA'nın giriş bölümüne 35 Batılı ve Doğu Avrupa ülkesi arasında imzalanan 1975 tarihli Helsinki Nihai Senedi'nde yer alan bazı ilkelere yer verilmesini istediği anlaşılmaktadır.

4. ABD ve Yunanistan'ın savunma ilişkilerinin ayrıntılarını düzenleyen ikili anlaşmanın, üçüncü bir müttefik ülkeye karşı garantiler içermesi, İttifak ilişkilerinin ruhuna uygun olmayacağı gibi, sağduyuya da ters düşecektir. Bu konudaki görüşlerimiz ABD yönetimine çeşitli vesilelerle duyurulmuştur.

5. Avrupa'da Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) Viyana İzleme Toplantısına paralel olarak, NATO ve Varşova Paktı'na mensup 23 ülke arasında yürütülen Konvansiyonel İstikrar Görüşmelerinin (KİG) Görev Talimatının, esas müzakerelerde karara bağlanacak önlem ve indirimlerin uygulanacağı Atlantik'ten Urallara uzanan bölgenin Türkiye bakımından hangi toprakları kapsayacağına ilişkin bölümüne imza aşamasında itiraz eden Yunanistan Görev Talimatını kabul etmeme ve müzakerelere katılmama yolundaki kararını bildirmiştir. Yunanistan'ın bu itirazı görüşmelere katılan tüm

Doğu ve Batı ülkelerince yadırganmıştır. Zira, Avrupa'da Konvansiyonel Kuvvetleri daha alt düzeylerde dengelemeyi amaçlayan anılan müzakereler, herşeyden önce Doğu ile Batı arasındaki güvenlik mülahazalarını ilgilendirmektedir.

Soruna bir çözüm bulunmaması üzerine Görev Yönergesi daha önce öngörülen tarihte imzalanamamış, bunun üzerine Batılı müttefiklerimizce Gözne-Erdemli yerine "Gözne'den denize kadar" formülü önerilmiştir. Gözne-Erdemli hattıyla ilgili esas pozisyonumuzda gerilenmeyerek, "Gözne'den denize kadar" ibaresinden "Gözne-Erdemli" hattının anlaşıldığı yolunda ABD, İngiltere, AFC, SSCB ve Fransa ile yapılan mektup teatileriyle bu hatta ilişkin anlayışımız teyid ettirilmiştir.

Öte yandan, AGİK Viyana İzleme Toplantısı Kapanış Belgesine Yunanistan'ın herhangi bir itirazı bulunmamaktadır. Kapanış Belgesi AGİK'e taraf 35 ülkenin Dışişleri Bakanlarınca 20 Ocak 1989 günü onaylanmıştır.

Kıbrıs'ta BM Genel Sekreteri'nin gözetiminde yürütülmekte olan toplumlararası görüşmeler ise, adadaki Kıbrıs Türk ve Rum toplumları arasında mevcut iki yönetimin, siyasal eşitlik temelinden hareketle, iki bölgeli, iki toplumlu, federal bir yapı içinde kendi iradeleri doğrultusunda birleşmelerini öngören bir süreçtir. Amaç, kapsam ve nitelik itibariyle birbirlerinden farklı bu süreçlerin kendi parametreleri içinde ayrı ayrı değerlendirilmesi daha uygun olacaktır.

Öte yandan, Türkiye'nin Avrupa Topluluğu'na (AT) tam üyelik başvurusunun da Türkiye'nin ve AT'nin karşılıklı çıkarları dışında herhangi bir konuyla irtibatlandırılması sözkonusu bulunmamaktadır.

6. Dış politikamızı yakından ilgilendiren konular hakkında, gerek bütçe müzakereleri çerçevesinde, gerek diğer vesilelerle Yüce Meclise bilgi sunmaktayım. Bu uygulamaya devam olunacaktır.

3. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, Adana İncirlik Hava Üssünde 22.11.1988 tarihinde meydana geldiği iddia edilen olaya ilişkin Başbakandan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Ercan Vuralhan'ın yazılı cevabı (7/503)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Turgut Özal tarafından yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygı ile arz ederim.

Erdal Kalkan
Edirne

1. Adana İncirlik Hava Üssünde vatanî görevini yapmakta olan Asteğmen Ömer Adnan Bilget Üs içinde spor amacı ile koşmakta iken 22 Kasım 1988 akşamı saat 19.00 sularında Amerikan Güvenlik Polisi tarafından "Burada Amerikalı subaylar dışında koşulamaz" gerekçesiyle engellenerek dipçikle dövülmüş müdür?

2. Olayı Üs yetkililerine bir Türk subayı olmanın onur ve bilinci ile aktaran Asteğmene "Olayı büyütme, ısrar edersen sen suçlu olursun" şeklinde yanıt verilerek olay kapatılmak istenmiş midir? Olayı kapatmak isteyen yetkililer kimlerdir? Asteğmen olayın yargı aşamasına gelmesi için başvuruda bulunduğunda Asteğmen Ömer Adnan Bilget sorgulanarak İç Hizmetler Yasasına aykırılıkla suçlanmış mıdır?

3. Türkiye Cumhuriyeti toprakları üzerinde Amerikalı bir askerin bir Türk subayına dipçik vurmasına karşı gelmek suç mudur? Bu ülkenin egemen ve bağımsız bir ülke olduğunu iddia etmek İç Hizmetler Yasasına aykırılıkla suçlanmayı mı gerektirmektedir? Bu olay hakkında Millî Savunma Bakanlığı ne gibi işlem yapmıştır?

Millî Savunma Bakanlığı ulusal onurumuzu zedeleyen bu tür davranışlara göz yummaya ne kadar devam edecektir?

T.C.
Millî Savunma Bakanlığı 16.2.1989
Ankara
Kanun: 1989/80-ATG
Konu: Yazılı Soru Önergesi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

İlgi: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 27.1.1989 tarihli ve 7/503-2207/10518 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 1.2.1989 tarihli ve K.K.Gn.Md.07/106-741/01412 sayılı yazısı.

Edirne Milletvekili Sayın Erdal Kalkan'ca, Sayın Başbakanımıza tevcih edilen ve ilgi (a) üzerine ilgi (b) ile Sayın Başbakanımız adına tarafımdan cevaplandırılması tensip olunan yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Ercan Vuralhan
Millî Savunma Bakanı

Edirne Milletvekili Sayın Erdal Kalkan'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği yazılı soru önergesinin cevabıdır

1. Türk Silahlı Kuvvetleri İncirlik Tesisinde görevli Atğm. Ömer Adnan Bilget'e, 22.11.1988 tarihinde koşu yaparken anılan tesisde görevli bir Amerikalı güvenlik polisi tarafından "burada Amerikalı subaylar dışında koşulmaz" gerekçesiyle müdahale edildiği ve dipçikle vurulduğuna ilişkin iddia gerçeği yansıtmamaktadır.

Sözü edilen olay ilgili makamlarca titizlikle araştırılmış olup, Atğm. Bilget'in, 22.11.1988 günü saat 19.00 dolaylarında Türk Silahlı Kuvvetleri İncirlik Tesisindeki, hassas bölge olarak belirlenmiş ve spor amacıyla kullanılması yasaklanmış olan cephanelik yolunda koşu yaparken, o mahalde görevli bir Amerikalı personel tarafından durdurulup, sözlü olarak ikaz edildiği ve daha sonraki aşamada adı geçen asteğmenin koşuya devam etmesi üzerine mevcut durumun ABD güvenlik birimince Türk Tesis Komutanlığına bildirildiği anlaşılmıştır.

Olayın ceryan ettiği cephanelik yolu, Tesis Özel Yönergeleri ile, spor yapmak amacıyla girilmesi yasaklanan bir mahal olup, İncirlik'teki ABD görevlileri ile koordineli olarak Türk Tesis Komutanınca belirlenen bu yasaklama, SEIA (Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması) ile anılan Tesis'te faaliyet göstermelerine izin verilmiş bulunan ABD personeli için de geçerlidir. Sözü edilen önlem ve kısıtlamaların, cephanelik ve benzeri hassas tesisler nedeniyle tüm askerî üslerde mevcut olduğu ve uygulandığı malumlarıdır.

Sonuç itibariyle, yapılan soruşturma sırasında anılan Tesis'teki yasaklamaları bildiğini bizzat ifade eden ve buna rağmen cephanelik yolunda koşu yapmakta ısrar ettiği belirlenen Atğm. Bilget'in, sözü edilen mahaldeki Amerikalı bir güvenlik görevlisince sözle uyarılmasında, Türk ve Amerikalı personelin tesisteki hareket tarzları bakımından eşit yükümlülükler öngören "Tesis güvenlik planları"na aykırı bir yön ve herhangi bir keyfilik bulunmamaktadır. Konuyla ilgili iddia ve haberlerin "dipçikle vurmaya" ilişkin bölümü de mesnetsizdir.

2. Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup bir subayın, görevinin bilincinde olması ve askerliğin şeref ve onuruna sahip çıkması kuşkusuz takdir edilecek bir durumdur. Esasen sözü edilen davranış biçimi 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasasının 37 nci maddesi hükmü gereği, Silahlı Kuvvetlerin her ferdi için bir görevdir. Yalnız tüm yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesinde olduğu gibi, askerliğin şerefinin korunmasının gerektiği hallerde de, her askerî şahsın mevcut yasa düzenine uymak zorunda olduğu ve mevzuatta öngörülen esas ve usullere aykırı düşen keyfî davranışların hukuken himaye edilmeyeceği unutulmamalıdır. Bu itibarla soru önergesinde üzerin-

de durulan konunun bu çerçevede değerlendirilmesi zorunludur.

Bilindiği üzere Silahlı Kuvvetlerde, müracaat ve şikayet hususlarıyla ilgili kurallar, 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yasasının 25-31, İç Hizmet Yönetmeliğinin 41-49 ncu maddelerinde çok açık bir biçimde düzenlenmiştir. Müracaat ve şikayetlerin ilk amir vasıtasıyla ve silsile yolu ile yapılması esastır. Ayrıca İç Hizmet Yönetmeliğin 128 nci maddesinin (d) bendi, "askerî şahısların müsadesiz olarak basın, yayın organ ve mensuplarına hiçbir suretle beyanat veremeyecekleri" hükmünü amir bulunmaktadır.

Bu nedenle bahse konu olay üzerine ilgililerce Atğm. Bilget'e olayı en kısa zamanda kendi amirlerine duyurması gerektiği söylenmiş ve aynı zamanda bu şahsa ilgili mevzuatın askerî şahısların doğrudan veya dolaylı olarak basına açıklama yapmalarını men eden hükümleri hatırlatılmıştır. Realite bu iken Atğm. Bilget'e amirlerince yapılan uyarıyı, adı geçeni şikayetinden vazgeçirmek için örtülü olarak baskı altında tutmaya yönelik bir davranış şeklinde görmek ve göstermek, olayı saptırma gayretinin ürünüdür. Özetle, bahse konu olayda Atğm. Bilget'in, Amerikalı bir görevlinin kendisine yersiz olarak müdahalé ettiğine ve dipçikle vurduğuna ilişkin iddiası öncelikle ve titizlikle araştırılmış ancak bu yapılırken adı geçenin şikayet ve beyanat verme hususlarındaki kural dışı ve bu niteliğiyle disipline aykırı davranışlarına da göz yumulmamıştır. Netice itibariyle, Atğm. Bilget'e ne olayın basına yansıtılmasından önce, ne de sonra, "olayı büyütme, ısrar edersen sen suçlu olursun" şeklinde yanıt verildiğine ilişkin iddia da mesnetsizdir.

3. Önergeye konu teşkil eden olay yukarıdaki maddelerde açıklanan biçimde gerçekleşmiş olup, Amerikalı bir askerin, bir Türk subayına dipçikle vurması söz konusu değildir. Atğm. Bilget "Bu ülke egemen ve bağımsız bir ülkedir." şeklinde beyanda bulunduğu için suçlanmamıştır. Esasen bir şahsın, "Bu ülke egemen ve bağımsız bir ülkedir." şeklindeki sözlerinden ötürü suçlanmış olabileceğinden düşünülmüş ve bu hususun soruya dönüştürülmüş olması hayretle karşılanmıştır.

Bahse konu olayın değerlendirilmesinde objektif olunabildiği takdirde, ulusal onurumuzun korunması hususunda gerekli gayretin gösterilip gösterilmediği hakkında daha sağlıklı bir yargıya varılabilecek ve Millî Savunma Bakanlığının bu konudaki duyarlılık ve titizliği daha iyi anlaşılacaktır.

Saygılarımla.

Ercan Vuralhan
Millî Savunma Bakanı

4. — İstanbul Milletvekili Mehmet Moğultay'in, 26.10.1988 tarihinde Ankara'da meydana gelen bir trafik kazasıyla ilgili soruşturmayı yürüten makama tavsiyede bulunulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mehmet Topaç'in yazılı cevabı. (7/510)

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak T.C. Adalet Bakanı Sayın Mehmet Topaç tarafından yanıtlanması için gereken işlemin yapılmasını arz ederim.

Saygılarımla

Mehmet Moğultay
İstanbul

26.10.1988 günü Ankara'da iki özel otomobilin çarpışması suretiyle bir trafik kazası olmuştur.

Bu kaza ile ilgili olarak Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nca soruşturma açılmıştır. Soruşturma Numarası Hz.988/50594'dür.

1. Basit bir trafik kazasında soruşturmayı yürüten makama, bir taraf lehine

ve etkilemek amacıyla;

a) Ankara Cumhuriyet Savcısı veya soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Armağan Evren'e telefon ettiniz veya ettirdiniz mi?

b) Bu trafik kazası ile ilgili olarak taraflardan birinin vekili olan ve aynı zamanda kamuoyunda "Horzum Davası" diye bilinen davada da bir kısım sanıkların savunmanlığını yapan Ankara Barosu üyesi avukat Salim Özdemir'i tanıyor musunuz?

c) Bu kişi ile, trafik kazasından dolayı yapılan soruşturmayla ilgili olarak konuştunuz mu?

2. Cumhuriyet Savcılıklarınca yapılan soruşturmalarda; soruşturmanın taraflarından birinin telkin ve teşvikleri ile, o kişiler lehine olacak biçimde tavsiyede bulunmak veya direktif vermek, Bakanlık yetkisinin kötüye kullanılması anlamına geldiğini düşünüyor musunuz?

T.C.
Adalet Bakanlığı 16.2.1989
Bakan: 236

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığına

İlgi: 1 Şubat 1989 tarihli, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli ve 7/510-2226/10602 sayılı yazınız.

İlgi yazıları ekinde alınan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Moğultay tarafından verilen ve yazılı olarak tarafımdan cevaplandırılması istenen soru önergesinin cevapları iki nüsha halinde ekte sunulmuştur

Bilgilerinize saygılarla arz ederim.

Mehmet Topaç
Adalet Bakanı

Sayın Mehmet Moğultay
İstanbul Milletvekili

Şahsıma tevcih ettiğiniz ve tarafımdan yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz soru önergesinin cevabı aşağıda takdim kılınmıştır.

Yazılı soru önergenize konu teşkil eden husus hakkında Ankara Cumhuriyet Savcılığından telefonla alınan bilgilerden; tedbirsizlik ve dikkatsizlik sonucu adam yaralamaya sebebiyet vermekten sanık Dilaver Can ile müşteki-sanık Cevdet Uğurlu haklarında, Ankara Cumhuriyet Savcılığınca 1988/50594 sayı ile hazırlık soruşturmasına tevessül olunduğu, bu olay sebebiyle, müşteki-sanık Cevdet Uğurlu'nun hayatî tehlike tevlit etmeyecek derecede yaralandığı ve 15 günlük raporu bulunduğu, diğer müşteki Zekeriya Hakan Zevkli hakkında, yüzündeki yaraların "sabit eser" yönünden incelenebilmesi için 6 ay sonra muayenesi kaydı ile 10 gün rapor verildiği anlaşılmıştır.

Yine, Ankara Cumhuriyet Savcılığınca, hazırlık soruşturmasının tamamlanmasını müteakip, 2.12.1988 tarih ve 1988/50594-7923-15323 sayılı iddianame ile müşteki-sanık Cevdet Uğurlu ile sanık Dilaver Can haklarında Türk Ceza Kanununun 459/2-son ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 119 uncu maddeleri gereğince cezalandırılmaları için Ankara Asliye Dördüncü Ceza Mahkemesine kamu davası açıldığı, davanın halen derdest olduğu bildirilmiştir.

Sorunuzda bahsi geçen Avukat Salim Özdemir'i, Bakanlığımın eski bir mensubu olması ve avukat olarak da meslek mensubu bulunması sebebiyle tanımaktayım.

Söz konusu trafik kazası sebebiyle, Ankara Cumhuriyet Savcısı veya soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcı yardımcısına tarafımdan telefon edilmediği gibi telefon da ettirilmemiştir.

Keyfiyeti bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Topaç
Adalet Bakanı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
GÜNDEMİ

60 INCI BİRLEŞİM

16 . 2 . 1989 Perşembe

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Zonguldak Milletvekili Tevfik Ertüzün ve 14 arkadaşının, ülkemizdeki hayalî ihracat iddialarının boyutlarını, sonuçlarını ve bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

2. — Ankara Milletvekili Yaşar Yılmaz ve 20 arkadaşının, Türkiye'ye ithal edilen hormonlu et, hayvan ve ilaçların insan sağlığı üzerindeki etkilerini ve bu konuda bugüne kadar alınan önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

3. — Hatay Milletvekili Ali Uyar ve 20 arkadaşının, İSDEMİR Müessesesi ile buna benzer başka iş alanlarındaki çalışma koşullarını tespit etmek ve bu konuya kalıcı bir çözüm getirmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

4. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 17 arkadaşının, 12 Eylül 1980 tarihinden bu yana Başbakanlık bütçesine konulan örtülü ödeneklerin 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununa uygun olarak sarf edilip edilmediğini tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

5. — İzmir Milletvekili Veli Aksoy ve 40 arkadaşının, tütün tekelinin kaldırılmasından sonra tütün üretim ve tüketimindeki gelişmelerin ülkemizde ekonomik, tarımsal ve sosyal zararlara neden olacağı iddiasını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

6. — Samsun Milletvekili Ali Eser ve 42 arkadaşının, yabancı sigara ithalinin Türk tütüncülüğünü ve sigara sanayiini çıkmaza soktuğu iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

7. — Hatay Milletvekili Ali Uyar ve 26 arkadaşının, ilk defa öğretmenliğe atanacaklara uygulanan yeterlik sınavındaki başarı oranının düşük olmasının nedenleri ile soruna kalıcı ve adil bir çözüm

getirilmesi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/6)

8. — Muğla Milletvekili Musa Gökbel ve 45 arkadaşının, emniyet kuvvetlerince 8.10.1988 tarihinde E - 5 Karayolunun Tuzla mevkiinde gerçekleştirilen operasyonla ilgili olarak kamuoyunda oluşan kuşkuları açıklığa kavuşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi si (10/35)

9. — İzmir Milletvekili Birgen Keleş ve 42 arkadaşının, pamuk üreticilerinin sorunları, Avrupa Topluluğuna yapılan tekstil ihracatının kısıtlanması ve dokuma sektöründeki yatırımlar ile izlenen politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

10. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ ve 23 arkadaşının, belediyelerce yapılan imar planı düzenleme çalışmalarının İmar Kanununa aykırı olduğu iddiasını ve vatandaşların bu uygulamalardan kaynaklanan mağduriyetlerini önlemek için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

11. — Sakarya Milletvekili Ahmet Necidim ve 10 arkadaşının, Para ve Kredi Kurulunun 88/1 sayılı tebliğinin 43 üncü sırasındaki mamuller için yapılacak ödemelerin yüksek tutulmasının nedenlerini ve söz konusu tebliğden kimlerin yararlandığını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

12. — Sakarya Milletvekili Mehmet Gölhan ve 24 arkadaşının, üretime dönük yatırımların yeniden hızlandırılmasını sağlamak ve istihdam imkânlarını geliştirmek için alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

13. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 14 arkadaşının, buğday üretiminde gerekli teknoloji ve standardizasyonu sağlayarak dışa bağımlılıktan kurtulmak ve buğday üreticilerini güçlendirmek için kalıcı ve tutarlı bir politika tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

14. — Zonguldak Milletvekili Tevfik Ertüzün ve 23 arkadaşının, ülkemizdeki mevcut kalkınma göstergelerini tespit etmek ve yeni bir kalkınma politikası belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

15. — Niğde Milletvekili Mahmut Öztürk ve 18 arkadaşının, personel rejimi konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/7)

16. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk ve 18 arkadaşının, konut sorunu konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

17. — Adana Milletvekili Abdullah Sedat Doğan ve 42 arkadaşının, cezaevlerindeki uygulamalar ve cezaevlerinde meydana gelen olaylar konusunda Anayasanın

98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi. (8/8)

18. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ ve 14 arkadaşının, küçük esnaf ve sanatkârların sorunları ve çözüm yolları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/9)

19. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ ve 15 arkadaşının, Çukobirlik ile ilgili iddiaları tespit etmek ve bu Birliğin ülke ekonomisine ve ortaklarına hizmet veren bir kuruluş haline getirilmesini sağlamak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

20. — Antalya Milletvekili İbrahim Demir ve 18 arkadaşının, sahillerimizin korunması için gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

21. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu ve 19 arkadaşının, denizcilik sektörünün içinde bulunduğu sorunları ve bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

22. — Zonguldak Milletvekili Tevfik Ertüzün ve 16 arkadaşının, hükümetçe izlenen yabancı sermaye politikasını iktisadî, siyasî, malî ve teknolojik boyutlarıyla incelemek ve bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

23. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay ve 50 arkadaşının, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği kapsamına giren illerdeki bazı uygulamaların neden olduğu sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

24. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü ve 32 arkadaşının, bankacılık sistemindeki sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

25. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu ve 27 arkadaşının, Türk çiftçi ve köylüsünün sorunlarını ve bu konuda alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

26. — Sivas Milletvekili Ekrem Kangal ve 33 arkadaşının, hayvancılığımızın içinde bulunduğu sorunları ve bu sorunlara getirilecek çözüm yollarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

27. — İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol ve 15 arkadaşının, Aliağa Rafinerisine ait pay senetlerinin yabancılara satılacağı ve bu uygulamanın çeşitli sakıncalara neden olacağı iddialarını tespit etmek ve ulusal çıkarlarımızın zedelenmemesi için tutarlı bir politika oluşturmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

28. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner ve 15 arkadaşının, madencilik sektörünün içinde bulunduğu sorunları ve bu sorunların nedenlerini tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

29. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk ve 16 arkadaşının, trafik kazalarının nedenlerini ve trafik kazalarının önlenebilmesi için alınması gerekli tedbirleri tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

30. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt ve 35 arkadaşının, müteahhitlik sektörünün sorunları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/10)

31. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz ve 9 arkadaşının, akaryakıta sık sık zam yapılmasının nedenlerini tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

32. — İzmir Milletvekili Ahmet Ersin ve 44 arkadaşının, İzmir Büyük Kanal Projesi ile Körfez temizliği için yapılan çalışmaları ve harcamaları tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

33. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner ve 9 arkadaşının, elektrik enerjisinin yüksek fiyatla satılmasının nedenleri konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 100 ve 101 inci maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/11)

34. — İçel Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar ve 56 arkadaşının, Horzum olayı ve Türkiye Emlak Bankası eski Genel Müdürü ile ilgili iddiaların gerçeklik derecesini tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi ((10/56)

35. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu ve 45 arkadaşının, dış politika konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

6
SÖZLÜ SORULAR

1. — Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, olağanüstü hal ilan edilen illerde bazı okul binalarının askerî amaçla yada karakol olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/3)

2. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, işçi, memur ve emekliler ile dul ve yetimlerinin ekonomik sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/6)

3. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, hayalî ihracat yaptığı gerekçesiyle hakkında dava açılan bir firmaya vergi iadesi ödendiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/52) (1)

4. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, Silahlı Kuvvetlerimizin ihtiyacı olan zırhlı araç ve gereçlerin alımında bir A.B.D. firmasının tercih edilmesinin nedenine ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/9)

5. — Siirt Milletvekili Mehmet Abdurrezak Ceylan'ın, olağanüstü hal ilan edilen illerde ateşli silah ruhsatı almak için yapılan müracaatlara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/10)

6. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, 1983 - 1987 yıllarında görevlerine son verilen, haklarında nakil işlemi uygulanan ve müfettişlik sınavına tabi tutulan öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/15)

7. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, T.C. Ziraat Bankasınca ziraî kredilerin durdurulduğu iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/77) (1)

8. — İstanbul Milletvekili Mehmet Moğultay'ın, kamu konutlarının tahsis gayesine ve kira bedellerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/20)

9. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, 1.1.1988 tarihinden bugüne kadar gerçekleştirilen lastik ayakkabı, bot, çizme ve terlik ihracatına ve bu mamuller için Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan yapılan ödemeye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/57) (1)

10. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Anadolu Bankasına yüz milyon liranın üzerinde borcu bulunup da 31.12.1987 tarihi itibariyle borcunu ödememiş olan kişi ve kurumlara ve tahsil edilemeyen banka alacakları hakkında ne gibi işlem yapıldığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/21)

11. — İzmir Milletvekili Mehmet Turan Bayazıt'ın, 3392 sayılı Yasa ile kurulan ilçelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/22)

12. — Hatay Milletvekili Turhan Hırfanoğlu'nun, 1987 ve 1988 yıllarındaki taşkınlar nedeniyle Hatay İline bağlı bazı ilçe ve köylerde zarara uğrayan vatandaşlara ne gibi yardımlar yapıldığına ve taşkınların önlenmesi için alınacak tedbirlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/23)

13. — İzmir Milletvekili Türkân Akyol'un, günlük bir gazetenin 29.1.1988 tarihli nüshasında yer alan Devlet Bakanı Cemil Çiçek ile ilgili bir yazıya konu edilen olaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/25)

14. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, 1987 yılında alınan şeker pancarı için üreticilere ne zaman ve nasıl ödeme yapılacağına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/27)

15. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, kumarhanelerin açtığı sosyal yaraları önlemek ve kumarhaneleri cazip halden çıkarmak için ne gibi tedbirler alındığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/28)

16. — Tekirdağ Milletvekili Güneş Gürseler'in, Kanunî Sultan Süleyman Sergisi'nin Londra'daki açılışının Başbakanı temsilen eşi Semra Özal tarafından yapılacağı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/29)

17. — İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, sağlık nedeniyle yurt dışına gitmek üzere iken de sakıncalı görüldükleri için pasaport verilmeyen vatandaşlarımıza ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/30)

18. — Amasya Milletvekili Mehmet Tahir Köse'nin, İller Bankası 16 ncı Bölge Müdürünün bir müteahhide fazla ödemede bulunduğu iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/31)

19. — Eskişehir Milletvekili M. Cevdet Selvi'nin, işçilerin ekonomik ve sosyal sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal

---

(1) İçtüzüğün 96 ncı maddesi uyarınca sözlü soruya çevrilmiştir.

Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/32)

20. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, belediye kurulması için istemde bulunan yerleşim birimlerine ve bu istemlerin değerlendirilmesinde hangi ölçülerin esas alındığına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/33)

21. — Tekirdağ Milletvekili Enis Tütüncü'nün, pancar üreticilerine yapılacak ödemelerin geciktirildiği iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/34)

22. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Kütahya İlinde yeni kurulan ilçelere gerekli atamaların ne zaman yapılacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/78) (1)

23. — İzmir Milletvekili Neccar Türkcan'ın S. S. K. ve Bağ - Kur üyelerinin bazı sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/35)

24. — İçel Milletvekili M. İstemihan Talay'ın, Deniz Kuvvetlerimize yeni katılan bir fırkateynin isimlendirilmesine ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/37)

25. — Tekirdağ Milletvekili Güneş Gürseler'in, Trakya Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri Birliğince 1987 hasat döneminde satın alınan ayçiçeği ürünü için üreticilere fiyat farkı ödenip ödenmeyeceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/38)

26. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Bakanlık Danışmanlığına yapılan bir atamaya ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/39)

27. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, Amasra Sağlık İstasyonunun sağlık hizmetleri yönünden yetersiz kaldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/40)

28. — Çorum Milletvekili Rıza Ilıman'ın, Çorum İli Alaca İlçesi PTT binasının işletmeye açılmamasının nedenine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/41)

29. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in, Çorum İli Sungurlu İlçesinde yaptırılan konfeksiyon fabrikasının hizmete açılmamasının nedenine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/42)

30. — Çorum Milletvekili Cemal Şahin'in Çorum İline bağlı bazı köylerin sınır ihtilaf nedeniyle odunsuz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/43)

31. — Ankara Milletvekili Kâmil Ateşoğulları'nın, Sıkıyönetim Kanununa göre görevlerine son verilip de bilahara işe alınanlara arada geçen süre için aylık ve özlük haklarının verilmediği iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/44)

32. — Tunceli Milletvekili Orhan Veli Yıldırım'ın, halen görevde bulunan valilere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/45)

33. — Tunceli Milletvekili Orhan Veli Yıldırım'ın, Tunceli İline bağlı bazı köy ve mezralarda 1988 yılı Ocak ayında meydana gelen olaylara ve bu olayların sorumlularına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/46)

34. — Antalya Milletvekili Hasan Namal'ın, Antalya İli Beldibi mevkiinde vatandaşlarca tapulu arazileri üzerine yaptırılan binalardan bazılarının Antalya Valiliğince yıktırıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/47)

35. — Çorum Milletvekili Rıza Ilıman'ın, Çorum İli Ortaköy İlçesi Yay-

lacık Köyünde yaptırılan ortaokulun öğretime açılmamasının nedenine ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/48)

36. — Hatay Milletvekili Öner Miski'nin, ABD ile yapılan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının onaylanmasının geciktirilme nedenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/49)

37. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, işçilerin kıdem tazminatlarından vergi kesileceği iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/50)

38. — Adana Milletvekili Abdullah Sedat Doğan'ın, tedavi amacıyla yurt dışına gitmek isteyen bir vatandaşımıza pasaport verilmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/51)

39. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzincan İline bağlı bazı bucak ve köylerde kapatıldığı ve sağlık evine dönüştürüldüğü iddia edilen sağlık ocaklarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/54)

40. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, eğitim yüksekokulundan 1987 yılında mezun olan öğretmen adaylarının atamalarının yapılmadığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/88) (1)

41. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Vakıflar Bankasının Karabük ve Safranbolu şubelerince köy muhtarlarına 28.11.1987 Cumartesi günü camilere ve köylere yardım adı altında ödemelerde bulunulduğu iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/56)

42. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, bazı bürokratların aynı zamanda A.B.D. vatandaşı oldukları iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/92) (1)

43. — Samsun Milletvekili Ali Eser'in, Altınkaya Barajı baraj gölü sahasında kalan arazilerin istimlak bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/58)

44. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, Afyon İline bağlı kaç köyde içme suyu bulunmadığına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/59)

45. — Samsun Milletvekili Ali Eser'in, birinci Özal Hükümetinde görev alan eski bakanlara resmî taşıt tahsis edildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/60)

46. — Samsun Milletvekili Ali Eser'in, bakanlar için satın alınan veya kiralanan lojmanlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/61)

47. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, bankalardaki döviz tevdiat hesaplarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/62)

48. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, ülkemiz üzerinden İran'a silah gönderildiği iddiasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/63)

49. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, sağlık ocaklarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/64)

50. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, din görevlilerinin eğitim programlarının geliştirilmesi ve ödeneklerinin artırılması için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/65)

51. — Artvin Milletvekili Ayhan Arifağaoğlu'nun, Artvin İl merkezindeki öğretmen okulu kampusu ile Şavşat İlçesin-

deki temel eğitim okulu binasının Jandarma komutanlıklarınca kullanıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/95) (1)

52. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, Sakarya İli Kültür Sarayı inşaatına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/66)

53. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, Sakarya İli organize sanayi bölgesi inşaatına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/67)

54. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, profesyonel futbol liginde uygulanan puan sistemine ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/68)

55. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, rotasyona tabi öğretmenlerin mağduriyetlerine ve alınması gerekli tedbirlere ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/69)

56. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, ihtiyaç sahibi köylülere kereste verilmediği iddiasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/70)

57. — Nevşehir Milletvekili Esat Kıratlıoğlu'nun, patates üreticilerinin sorunlarına karşı ne gibi tedbirler alınacağına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/71)

58. — Zonguldak Milletvekili Köksal Toptan'ın, Zonguldak İlinin su ihtiyacını karşılayacak Ulutam Barajının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/72)

59. — Hatay Milletvekili Öner Miski'nin, 25 Mart 1984 tarihinden bu yana kaç belediyenin mülkiye müfettişlerince denetlendiğine ve denetim sonuçlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/96) (1)

60. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, çift pasaportlu kamu görevlilerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/73)

61. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Eskihisar ve Topçular feribot iskelelerinin inşaatlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/74)

62. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesine bağlı mahallelerden ikisine farklı telefon kod numarası verildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/75)

63. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze - Kocaeli arasındaki otoyolun trafiğe açılmasından sonra yaptırılan tamirata ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/76)

64. — Ankara Milletvekili Kâmil Ateşoğulları'nın, Sosyal Sigortalar Kurumunun prim alacaklarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/97) (1)

65. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, çarşı ve mahalle bekçilerinin bazı sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/101) (1)

66. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, kamu kesiminde çalışan işçilere verilmesi kararlaştırılan ek zammın ilk taksidinin bazı kurumlarca ödenmediği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/79)

67. — Gaziantep Milletvekili Mustafa Yılmaz'ın, çifte pasaportlu olduğu iddia edilen kamu görevlilerine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/102) (1)

68. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, güvenlik soruşturması nede-

niyle fişlenen vatandaşlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/103) (1)

69. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, 2983 yılında kapatılan Kütahya Sümerbank Keramik Fabrikasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/80)

70. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, 1980 yılında inşası tamamlanan Çaycuma Yem Fabrikasının ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/81)

71. — İzmir Milletvekili Mehmet Turan Bayazıt'ın, Foça Belediye Başkanı hakkındaki yolsuzluk iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/104) (1)

72. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, Bursa Büyükşehir Belediyesince gerçekleştirilecek büyük projelerin geciktirildiği iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/82)

73. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, 1988 yılı Mart ayında yapılan doçentlik yabancı dil sınavına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/83)

74. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, eğitim ve kültür faaliyetlerinde meydana geldiği iddia edilen gerilemenin nedenlerine ve bu konuda alınacak tedbirlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanından sözlü soru önergesi (6/84)

75. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, üniversite öğrencilerine verilen burs ve kredilerin artırılmasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

76. — Muğla Milletvekili Tufan Doğu'nun, fişleme ve güvenlik soruşturması nedeniyle işe alınmadıkları veya işten atıldıkları iddia edilen vatandaşların durumuna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/105) (1)

77. — Muğla Milletvekili Tufan Doğu'nun, fişlenen yurttaş sayısına ve fiş kayıtlarının iptali ile ilgili çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/106) (1)

78. — Ankara Milletvekili Rıza Yılmaz'ın, Aydınlıkevler Körler İlkokulunun yönetici kadrolarına yapılan atamalara ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/107) (1)

79. — Ankara Milletvekili Rıza Yılmaz'ın, Altındağ Belediye Meclisi eski üyelerinden biri lehine Ankara 3 üncü İdare Mahkemesince verilen kararın uygulanmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/119) (1)

80. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Türk - İş Yapı Kooperatifince Ankara 100 üncü Yıl Sitesinde yaptırılan konut inşaatları için Sosyal Sigortalar Kurumunca müteahhit firmaya yapılan ödemeye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/86)

81. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, Diyarbakır İlinde 19 ve 20 Mart 1988 tarihlerinde gözaltına alınan kişilere emniyet mensuplarınca kötü muamelelerde bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/120) (1)

82. — Adana Milletvekili Abdullah Sedat Doğan'ın, Adana Eğitim Araçları Merkezi Başkanının keyfi uygulamalar yaptığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/121) (1)

83. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Trakya Bölgesinde süne ile mücadelede geç kalındığı iddiasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/89)

84. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in Türk Kadınını Tanıtma ve Güçlendirme Vakfının bazı üyelerinin Bakanlığın Ankara Eğitim Şubesinde kurs gördükleri iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/91)

85. — İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Boğaziçi Üniversitesine mensup bir grup öğrencinin dövülmesi nedeniyle 6.4.1988 tarihinde Ortaköy Karakoluna intikal eden olaya ve Karakol amirinin tutumuna ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

86. — Manisa Milletvekili Hasan Zengin'in, bir dergide yer alan DELTA Deri Giyim Sanayii A. Ş. ile ilgili iddialara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/94)

87. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyacı olan malların alımı için Sümerbank' la bir mutabakat imzalanıp imzalanmadığına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/98)

88. — İçel Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, Türk Kadınını Tanıtma ve Güçlendirme Vakfı Başkanının Çin gezisine ve bu Vakıf tarafından çıkarılan gazeteye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/136) (1)

89. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, 28 Nisan 1988 tarihinde İstanbul'da meydana gelen olaylardan sonra tutuklandığı iddia edilen öğrencilerden birinin akıbetine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/124) (1)

90. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Ankara İli Ayaş İlçesinde Kimsesiz Çocukları Koruma Birliğine ait olan okulun bahçesinin imarından doğan ve anlaşma ile Belediyeye verilen arsa üzerinde özel bir kooperatif adına inşaat yaptırıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/99)

91. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, gençlik sorunlarına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/132) (1)

92. — İzmir Milletvekili Neccar Türkcan'ın, Ödemiş İlçesinde yetiştirilen yaz patatesinin pazarlanmasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/137) (1)

93. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Zonguldak Taşkömürü İşletmesine Yozgat İlinden getirtilen işsizlerin yerleştirildiği ve Karabük Demir - Çelik Fabrikalarına işçi alımından vazgeçildiği iddialarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

94. — Artvin Milletvekili Hasan Ekinci'nin, Karadeniz Bakır İşletmeleri Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu üyeliğine yapılan bir atamaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/108)

95. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, kaçakçılık olaylarına adları karışan yönetici ve bürokratlar hakkında ne gibi işlemler yapıldığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/140) (1)

96. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğünde görevli bir genel müdür yardımcısı ile bir müdür muavininin sözleşmelerinin feshedilmesinin nedenine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

97. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, Tokat İlindeki öğrencilerden

çeşitli nedenlerle para toplandığı ve bu ildeki okulların ısıtılması amacıyla tahsis edilen paraların başka amaçlar için kullanıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/141) (1)

98. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, yurt dışına gönderilecek öğretmenlerle ilgili mülakat sınavının ertelenme nedenine ve sınav komisyonunun kimlerden oluştuğuna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/142) (1)

99. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, fişlenen ve fiş kayıtları iptal edilen vatandaşların sayısına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/143) (1)

100. — Tekirdağ Milletvekili Güneş Gürseler'in, Orman Genel Müdürlüğünce kişi ve kuruluşlara ön ve kesin tahsisi yapılan alanlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/144) (1)

101. — Tekirdağ Milletvekili Güneş Gürseler'in, Çerkezköy Endüstri Meslek Lisesi inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/145) (1)

102. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, tek dersten kalan üniversite öğrencileri için af çıkarılıp çıkarılmayacağına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/146) (1)

103. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Eflani - Safranbolu yolunun tamir edilmemesini tenkit eden bir vatandaşın Karayolları 15 inci Bölge Şefliği görevlilerince dövüldüğü iddiasına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/110)

104. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, spor sahalarında meydana gelebilecek sportmenliğe aykırı davranışları önlemek amacıyla ne gibi tedbirler alındığına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/202) (1)

105. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Zonguldak İli Karabük İlçesinin ne zaman il yapılacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/111)

106. — Sinop Milletvekili Yaşar Topçu'nun, T.R.T. Genel Müdürünün atanmasından önce, T.R.T. Yüksek Kurulunun yaptığı toplantılara ve gösterdiği adaylara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/112)

107. — Manisa Milletvekili Hasan Zengin'in, Manisa İli Kula İlçesindeki Sandal Grubu içme suyu şebekesinin kontrol edilmeden hizmete açıldığı ve bazı köylerin su alamadığı iddiasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/114)

108. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessese Müdürlüğüne 1988 yılı Haziran - Temmuz aylarında imtihansız personel alındığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

109. — Hatay Milletvekili Turhan Hırfanoğlu'nun, Türkiye Ziraî Donatım Kurumu tarafından 1986 yılında çiftçi ve köylülere taksitle satılan traktörlerin adedine ve satış fiyatına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/116)

110. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, SEKA işçilerinin greve itildiği iddiasına ve işverence lokavt ilan edilmesinin gayesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/117)

111. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul'un, Erzurum İli Şenkaya İlçesine bağlı Yoğurtçular ve Nişantaşı köyleri arasındaki mera davası ile ilgili mahkeme kararının infazı sırasında meydana gelen olayın sorumlularına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/118)

112. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Seul Olimpiyatlarına katılan yöneticilerin görevlerine ve bunlar için Devletçe yapılan harcamaya ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/203) (1)

113. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde öğretime elverişli olmayan köy okullarının öğretime elverişli hale getirilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/204) (1)

114. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan'ın, Türkiye Vakıflar Bankası Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/205) (1)

115. — Antalya Milletvekili İbrahim Demir'in, İstanbul Kalamış İlkokulunda okuyan kapıcı çocuklarına farklı muamele yapıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

116. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Kütahya Halk Eğitim Merkezi için tahsis edilen arazi ve ödeneğe ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/229) (1)

117. — Ankara Milletvekili Tevfik Koçak'ın, günlük bir gazetenin 28.9.1988 tarihli nüshasında «Kapıcı çocukları için ayrı bir sınıf» başlığı ile yer alan habere ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/230) (1)

118. — İzmir Milletvekili Mehmet Turan Bayazıt'ın, Bergama İlçesindeki ilk ve orta dereceli okulların öğretmen açığına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/232) (1)

119. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, aylık bir derginin yayın yönetmeni ve Ankara temsilcisi ile diğer çalışanlarının takip edildikleri ve gözetim altında tutuldukları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/233) (1)

120. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, televizyonun yeni yayın dönemindeki programlarda T.B.M.M. çalışmalarına yer verilmediği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/123)

121. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, Horzum Şirketler Grubuna 20.11.1985 tarihli protokolden önce ve sonra ne kadar vergi iadesi ve kaynak kullanımı destekleme primi ödendiğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/234) (1)

122. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, Başbakanlık için satın alınan uçaklar nedeniyle yapılan harcamaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/235) (1)

123. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, ilk ve orta dereceli okullardaki öğretmen açığına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/245) (1)

124. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, İnsan Hakları Sözleşmesine rağmen gözaltına alınan vatandaşlara işkence yapıldığı ve işkence yapanların korunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/246) (1)

125. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Ankara İli Gölbaşı İlçesi eski Belediye Başkanı ile İmar Müdürü haklarındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/125)

126. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Nallıhan Kurs ve Okul Talebelerine Yardım Derneği Öğrenci Pansiyonunun kazan dairesinin onarımı için gerekli malzeme ve işçiliğin karşılıksız olarak T.K.İ. Orta Anadolu Linyit İşletmesince karşılandığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/126)

127. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, Siirt İline bağlı köylerdeki olağanüstü hal uygulamalarının yöredeki vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/247) (1)

128. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Sümerbank'ta «Turgut Özal» markalı kumaş dokunduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/127)

129. — İstanbul Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, maç biletlerinin bir hafta önceden satışa çıkarılmasının karaborsaya neden olduğu iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/248) (1)

130. — İzmir Milletvekili K. Kemal Anadol'un, Yumurtalık, Tekirdağ ve Aliağa'da termik santrallar kurulacağı iddiasına ve Aliağa'daki sanayi tesislerinin yaptığı olumsuz etkilere ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

131. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Ege Bölgesindeki pamuk üreticilerine ürün bedellerinin ne zaman ve nasıl ödeneceğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/249) (1)

132. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, ülkemizdeki ortak savunma tesislerinde radyasyon sızıntısı bulunduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/250) (1)

133. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, fiş veya fatura vermeyen esnafların cezalandırılması amacıyla yapılan uygulamaya ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/129)

134. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, İstanbul - Tuzla'da 7.10.1988 tarihinde polisçe yapılan kontrol sırasında meydana gelen olaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/251) (1)

135. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, tütün ve yabancı silgara ithalatına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/252) (1)

136. — Eskişehir Milletvekili M. Cevdet Selvi'nin, yurtlara giremeyen öğrencilerin sayısına ve sorunlarına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/256) (1)

137. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Başbakan Turgut Özal'ın yurt dışı gezilerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/130)

138. — Kocaeli Milletvekili Ömer Türkçakal'ın, Seka İzmit Fabrikasının kaldırılacağı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/131)

139. — Aydın Milletvekili Hilmi Ziya Postacı'nın, Kuveyt Türk Evkaf Finans Kurumu A.Ş.'nin ortaklarına ve şirket anasözleşmesinde yer alan bazı hükümlere ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/257) (1)

140. — Çorum Milletvekili Rıza Ilıman'ın, Çorum İline bağlı bazı köylerin elektrik sorununa ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/258) (1)

141. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, Diyarbakır İli Hani İlçesinde 14.5.1988 tarihinde meydana gelen olaya ve sorumluları hakkında ne gibi işlem yapıldığına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/259) (1)

142. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, 335 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden sonra boşalan belediye başkanlıklarına ve bu belediye başkanlıklarına valiliklerce yapılan atamalara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/260) (1)

143. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, tasarruf mevduatlarına uygulanacak faiz oranlarının serbest bırakılmasının neden olabileceği sorunlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/133)

144. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, ücretlilere ve gelir vergisi mükelleflerine 1987 ve 1988 yıllarında ne kadar vergi iadesi ödendiğine ve vergi iadesi ile ilgili yeni uygulamalara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/134)

145. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, hormonlu et ihraç eden ülkelerden ülkemizce ne kadar et ithal edildiğine ve ithalatın devam edip etmediğine ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/135)

146. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, hayalî ihracatla ilgili olarak mahkemelere intikal eden veya Devlet Planlama Teşkilatında soruşturması devam eden dosyalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/138)

147. — Adana Milletvekili Cüneyt Canver'in, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı ile Emniyet Müdürlüğü Ahlak Bürosu Şefinin karşılıklı suçlamalarda bulunmaları nedeniyle herhangi bir soruşturma açılıp açılmadığına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/316) (1)

148. — İçel Milletvekili M. İstemihan Talay'ın, pamuk üreticilerinin sorunlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/261) (1)

149. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, 1988 yılı bütçesinin belediyelere yapılacak yardım ve ödemeler tertibinden hangi belediyelere ne miktar yardım yapıldığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/262) (1)

150. — Hatay Milletvekili Turhan Hırfanoğlu'nun, 1988 kampanyasında ÇUKOBİRLİK'ce gerçekleştirilen kütlü pamuk alımlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/263) (1)

151. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırlı'nın, eğitim önlisans programına katılarak Açıköğretim Fakültesini bitiren emekli öğretmenlerin intibaklarının yeniden düzenlenip düzenlenmeyeceğine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/264) (1)

152. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'nın, Gazi Eğitim Fakültesi Arap Dili Eğitimi Anabilim Dalından mezun olanlara öğretmenlik hakkı verilmediği iddiasına ilişkın Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/300) (1)

153. — Eskişehir Milletvekili Zeki Ünal'ın, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığına atama yapılmamasının nedenine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/301) (1)

154. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, ülkemizdeki et tüketimine ve canlı koyun sayısında görülen düşüşün nedenine ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/139)

155. — Kars Milletvekili Mahmut Alınak'ın olağanüstü hal uygulaması nedeniyle yapılan harcamalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/302) (1)

156. — Ankara Milletvekili İbrahim Tez'in, Ankara Üniversitesi Sınav Yönetmeliğinin Diş Hekimliği Fakültesindeki uygulamasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/147)

157. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, İskenderun Demir ve Çelik Fabrikalarınca son üç ayda belediyelere ve diğer resmî kurumlara yapılan demir tahsisine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/303) (1)

158. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Çankırı İli Eldivan İlçesi arazisindeki suların toplanarak Kızılırmak ve Saraycık köylerine içme suyu olarak götürüldüğü iddiasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/148)

159. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Mardin Köy Hizmetleri Müdürlüğünün mevsimlik işçi ihtiyacına ve 1988 yılındaki mevsimlik işçi istihdamına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/149)

160. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Cizre - Midyat karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/150)

161. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Köy Hizmetleri Üçüncü Bölge ve Adana Müdürlüklerinde 1988 yılında geçici statüde kaç işçinin ne kadar süre ile çalıştırıldığına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/151)

162. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, P.T.T. işyerlerinde 1988 yılında geçici statüde çalıştırılan işçilerden 1.11.1988 tarihi itibariyle iş akitleri feshedilenlere ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/152)

163. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Misis'i Kozan'a bağlayan eski Kozan yolunun, Misis hududu Göztepe mevkiindeki yolun bakımına ve asfaltlanmasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/153)

164. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Adana İlinin sağlık sorunlarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/154)

165. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Adana Organize Sanayi Bölgesinin yapım çalışmalarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)

166. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Adana İli Yüreğir İlçesi Kâzım Karabekir Mahallesinde sağlık ocağı yaptırılıp yaptırılmayacağına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/156)

167. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Adana İli Yüreğir İlçesi Yunusoğlu Köyünde sağlık ocağı yaptırılmamasının nedenine ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/157)

168. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Ceyhan Nehrinin Akdeniz'e döküldüğü bölgenin herhangi bir firmaya kiralanıp kiralanmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/158)

169. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Silifke İlçesinde 1981 yılından sonra tapu paftalarında yapıldığı iddia edilen değişikliklere ve imar planı düzen-

leme çalışmalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/159)

170. — Hatay Milletvekili Öner Miski'nin, üniversite öğrencileri için çıkarılacak affın geciktirilmesinin bazı öğrencilerin sömestr veya ders yılı kaybına neden olacağı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/304) (1)

171. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, televizyonun birinci kanal yayınlarının Zonguldak İl Merkezinde izlenemediği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/160)

172. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, İlköğretim müfettişlerine ve müfettişlik için atama bekleyen öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/161)

173. — Samsun Milletvekiil İrfan Demiralp'in, Sosyal Sigorta Kurumu emeklilerinin de yurt dışı tedavi imkânlarından yararlandırılmaları için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/162)

174. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Isparta - Antalya Dereboğazı yolu için 1989 yılı bütçesinde ayrılan tahsisata ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)

175. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, ondan fazla işçi çalıştıran işyerlerinden Konut Edindirme Fonu için toplanan para miktarına ve fondan yararlananlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/164)

176. — Trabzon Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun, çay üreticilerinin alacaklarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/165)

177. — Trabzon Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun fındık ürünü taban fiyatına ve fındık üreticilerinin alacaklarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/166)

178. — Trabzon Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun, ÇAY - KUR'un elinde bulunan radyasyonlu çaylara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/167)

179. — Trabzon Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun, Trabzon - Maçka İlçesinde meydana gelen heyelandan zarar gören vatandaşlar için yaptırılacak konutlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/168)

180. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İspir - Kundura, Tortum - Şayak, Dumlu - Yapağı Tiftik, Pasinler - Tütün ve Ilıca - Süt fabrikalarının son durumlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/169)

181. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Karayolları 12 nci Bölge Müdürlüğünce 1988 yılında gerçekleştirilen yatırımlara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/170)

182. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, Sakarya İli Merkez İlçesi Kâzımpaşa Nahiyesindeki Gökçeören bataklığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)

183. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, Sakarya İli Adapazarı İlçesindeki Çark suyunun ıslahına ve Aşağı Sakarya Projesine ait çalışmaların ne zaman tamamlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/173)

184. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Kocaeli İlinde yapımları devam eden Gölcük Devlet Hastanesine ve sağlık ocaklarına ait inşaatların ne zaman

tamamlanacağına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/174)

185. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesinde sigorta hastanesi açılmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/175)

186. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesinin telefon sorununa ve Gebze'de telefon müdürlüğü kurulmasının düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/176)

187. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze Kapalı Spor Salonu inşaatının ne zaman ihale edileceğine ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/177)

188. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesine bağlı bazı köylerde yapılmakta olan sanayi ve fabrika inşaatlarının ruhsatlarının bulunup bulunmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/178)

189. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze - Muallimköy sahilinde yapılmakta olan liman inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/179)

190. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesi Şekerpınar Köyünün ne zaman içme suyuna kavuşturulacağına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/180)

191. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Vezirköprü İlçe Hastanesi ile bu ilçeye bağlı köylerdeki sağlık ocaklarının personel ve araç - gereç sorunlarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/181)

192. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Vezirköprü İlçesi Aşağı Narlı Köyü Ortaokulunun öğretmen ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/182)

193. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, yabancı dil derslerinin ortaöğretim kurumlarında mecburî ders olmaktan çıkarılmasının öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/183)

194. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Karabük - Safranbolu karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/184)

195. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Karabük - Yenice karayolu yapım çalışmalarının durdurulma nedenine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/185)

196. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Karabük İlçesi Kapullu Köyünde yaptırılacak afet evlerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/186)

197. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, toplu iş sözleşmeleri neticelenmeyen ve greve giden işyerlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi. (6/187)

198. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, dış ülkelere gidecek vatandaşlara uygulanan vize işlemlerinin kolaylaştırılması için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/188)

199. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Hükümetin, ülkemizde komünist partisi kurulması fikrine katılıp katılmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/189)

200. — Ankara Milletvekili Ömer Çiftçi'nin, Türk Kadınını Tanıtma ve Güçlendirme Vakfının şubelerine, 1987 yılı kârına ve 1986 yılından bu yana vakfa yapılan bağışlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/305) (1)

201. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, zeytinyağı taban fiyatının ne zaman açıklanacağına ve kestane ürününe taban fiyat verilmesi için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/190)

202. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, Kiraz - Alaşehir yolunun asfalt kaplaması için 1989 yılı bütçesine ödenek konulup konulmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/191)

203. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, Beydağ - Nazilli karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/192)

204. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, Tahtalı Barajı projesinde değişiklik yapılıp yapılmadığına ve Barajın ne zaman bitirileceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/193)

205. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesinde yapılan İKARDA toplantısında meydana geldiği iddia edilen olaya ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/194)

206. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, kamu iktisadî teşebbüslerinin özelleştirilmesinin hedefinden saptırıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/195)

207. — Amasya Milletvekili Mehmet Tahir Köse'nin, Amasya İli Merkez İlçesine bağlı Dere Mahallesinde tabiî afete maruz kalmaları muhtemel olan vatandaşlar için afet konutları yapılıp yapılmayacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/306) (1)

208. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, inek ithalatına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/317) (1)

209. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, yıllık enjektör tüketimine ve kaçak olarak ülkemize sokulduğu iddia edilen enjektörlere ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/196)

210. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, Afyon Çimento Fabrikasının çevre kirliliğine neden olduğu iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/197)

211. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, SEKA'daki grevin nedenine ve sonuçlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/198)

212. — İçel Milletvekili M. İstemihan Talay'ın, «Tarsus'un, şimdilik il yapılmasının düşünülümediğine» dair 31.10.1988 tarihli beyanına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/318) (1)

213. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Kocaeli İli Gebze İlçesinin öğretmen ihtiyacına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/199)

214. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze İlçesi adliye binasına ve bu ilçede ağır ceza mahkemesi kurulmasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/200)

215. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Gebze - Çayırova'da kurulu Çağdaş Boya Sanayiinin işletme ruhsatı bulunup bulunmadığına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/201)

216. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, şeker pancarına zam yapılıp yapılmayacağına ve pancar üreticilerine ürün bedellerinin ne zaman ödeneceğine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/206)

217. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, günlük bir gazetenin 3.11.1988 tarihli nüshasında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına atfen verilen habere konu teşkil eden olaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/207)

218. — Ankara Milletvekili Tevfik Koçak'ın, Ankara İli Şereflikoçhisar İlçesine bağlı Evren, Sarıyahşi ve Ağaçören kasabalarının ne zaman ilçe yapılacaklarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/319) (1)

219. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, ülkemize sığınan peşmergelerden bir kısmının Gebze - Çayırova'daki Tarım Meslek Lisesinde istihdam edileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/320) (1)

220. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Kocaeli Valilik Konağı için yapılan harcamaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/321) (1)

221. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Sovyetler Birliği'ne otomobil ihraç edilip edilmediğine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/208)

222. — İzmir Milletvekili Erol Güngör'ün, «Yakın Tarih» adlı ansiklopedide Atatürk'ü ve Atatürk İlkelerini yeren ifade ve bölümler bulunup bulunmadığına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/322) (1)

223. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Isparta İli Yalvaç İlçesine bağlı Karıkkaya ve Kurusarı köylerinin içme suyu sorununa ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/209)

224. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Gülbirlik'çe 1988 yılında gerçekleştirilen gül alımlarına ve yapılan ödemelere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/210)

225. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Isparta İli Senirkent İlçesine ait kanalizasyonun, bazı köylerin tarım arazilerini olumsuz yönde etkilediği iddiasına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/211)

226. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Isparta İli Yalvaç ve Şarkikaraağaç ilçelerine bağlı bazı kasaba ve köylerde gölet yapılıp yapılmayacağına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/212)

227. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Eğridir Gölünde üretilen kerevit balıklarında görülen hastalığın giderilmesi için ne gibi tedbirler alındığına ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/213)

228. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Fonunun gelirlerine ve harcamalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/214)

229. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, 5.10.1988 tarihinde Mardin ve Diyarbakır illerinde köy korucuları tarafından iki vatandaşın öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/323) (1)

230. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, Siverek İlçesi Konurtepe Köyünden bir vatandaşın Kuşlukçayırı Köyü Bircemal Mezrası korucularından biri tarafından öldürüldüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/324) (1)

231. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Atabey İlçesi Kapıcak Köyünün başka bir mahalle taşınmasına dair projenin 1988 yılında gerçekleştirilememesinin nedenine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/215)

232. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Türk Hava Yolları Genel Müdürlük binası inşaatına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/216)

233. — Aydın Milletvekili Hilmi Ziya Postacı'nın, British Airways uçaklarıyla Ankara ve İstanbul'dan Londra'ya giden yolcuların sıtma tehlikesine karşı ilaçlandıkları iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/325) (1)

234. — Niğde Milletvekili Doğan Baran'ın Niğde Merkez İlçesine bağlı Kargasekmez Akarsuyu üzerinde yapılması planlanan Uluağaç Barajına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/217)

235. — Niğde Milletvekili Doğan Baran'ın, Niğde İli Ulukışla İlçesinde yapılması düşünülen İmrahor Göletine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/218)

236. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, üniversitelerde görev yapan akademik personelin yapılan kadro düzenlemesinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/219)

237. — Adana Milletvekili H. Halit Dağlı'nın, Mansurlu-Kozan karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/220)

238. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı'nın, Çatalan Barajından İmamoğlu Ovasına su getirecek olan tünelin ne zaman ihale edileceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/221)

239. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, ülkemizdeki enflasyon konusunda IMF ve Dünya Bankasına verildiği iddia edilen teminata ve Dünya Bankasınca tarım sektörü için verilen kredinin kesildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/222)

240. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Fonundan konut yapı kooperatiflerine 1988 yılında verilen krediye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/223)

241. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, Avrupa Ülkelerinde çalışan Türk işçilerinin ailelerinin parçalanmasını önlemek için ne gibi tedbirler düşünüldüğüne ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/224)

242. — Afyon Milletvekili Baki Durmaz'ın, 1988 yılında tedavi masraflarını ödeyemedikleri için hastanelerden kaçan veya borç senedi vererek taburcu olan vatandaşların borçlarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/225)

243. — Isparta Milletvekili Abdullah Aykon Doğan'ın, İstanbul ve Ankara illeri telefon rehberlerinin ITT Bilka A. Ş. tarafından basılacağı iddiasına ve bu şirket ile yapılan anlaşmaya ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/226)

244. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, İstanbul'da münteşir bir gazetenin 12.11.1988 tarihli nüshasında yer alan silah ticareti ile ilgili habere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/227)

245. — Adana Milletvekili Orhan Şendağ'ın, Adana İlinde askerî birliklere akaryakıt ikmali yapan Petrol Ofisi bayilerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/331) (1)

246. — Bursa Milletvekili Abdulkadir Cenkçiler'in, koruma sahası olarak ilan edilen Fethiye ve Marmaris'te yapımlarına daha önce izin verilen tesislerin inşasının durdurulduğu iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/228)

247. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Başbakan Turgut Özal'ın, Göcek'teki yaz tatili sırasında kaldığı yatın kira bedeline ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/332) (1)

248. — Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, Hakkâri İli Uludere İlçesi Kayadibi Köyü Evil Mezrasındaki bir vatandaşın evinin jandarma tarafından yıkıldığı ve Kayadibi Köyünde zorunlu ikamete tabi tutulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/333) (1)

249. — Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, 1986 ve 1987 yıllarında Hakkâri İli Yüksekova İlçesi Esendere Bucağından sınırı geçerken jandarma tarafından öldürülen veya yaralı olarak ele geçirilen vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/334) (1)

250. — Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, Hakkâri İli Uludere İlçesi Şenoba Köyü Tabur Komutanının bazı uygulamalarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/335) (1)

251. — Hakkâri Milletvekili Cumhur Keskin'in, Hakkâri İli Yüksekova İlçesi Güvenli Köyüne ait olan ve Dere Yaylasında otlatılmakta bulunan koyun sürüsüne Aytepe Karakolu görevlilerince el konulduğu ve sürünün gümrüğe teslim edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/336) (1)

252. — Isparta Milletvekili Ertekin Durutürk'ün, Isparta İli Yalvaç İlçesinde yapılmakta olan Sümerbank Konfeksiyon Fabrikasına ait inşaatın durdurulduğu ve tesisin Yalvaç Belediyesine satıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/239)

253. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, T.B.M.M.'nin 1.11.1988 tarihli Birleşimindeki görüşmelerde hükümeti temsil eden Devlet Bakanının İçtüzüğe ve teamüllere aykırı hareket ettiği iddiasına ve Başkanlığın bu konudaki tutumuna ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/240)

254. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Mardin İlinde 15.11.1988 tarihine kadar açılmamış olan okullara ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/241)

255. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Midyat - Nusaybin Karayoluna ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/242)

256. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Habur Gümrük Kapısındaki araç kuyruğunun önlenmesi için ne gibi önlemler alınacağına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/243)

257. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Kıbrıs konusunda tavizkâr politika izlendiği iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/244)

258. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Kocaeli İlindeki belediyelere 1988 yılında yapılan yardımlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/337) (1)

259. — Eskişehir Milletvekili Zeki Ünal'ın, Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencilerinden birinin Devlet güvenliğini sarsıcı konularda bilgi vermeye zorlandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/338) (1)

260. — İzmir Milletvekili Ahmet Ersin'in, Denizli İli Honaz İlçesine bağlı köylerdeki vatandaşların sınıflandırıldığı ve fişlendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/341) (1)

261. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, vergi kontrolörlerinin mal varlıklarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/253)

262. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Doğu Anadolu'daki bazı illerin yakacak sorununa ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/254)

263. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, bir dernek ve bir şirket tarafından İstanbul Özel İdare Müdürlüğüne otomobil hibe edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/255)

264. — Ankara Milletvekili İbrahim Tez'in, Le Monde Gazetesi muhabirine verdiği demece ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/266)

265. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, günlük bir gazetenin dar boğaza sürüklenerek kapatıldığı iddiasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/267)

266. — Tekirdağ Milletvekili Güneş Gürseler'in, Bezm-i Âlem Üniversitesine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/342) (1)

267. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Kahramanmaraş - Göksun, Göksun - Elbistan, Göksun - Andırın ve Andırın - Kahramanmaraş karayollarına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/268)

268. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Afşin - Elbistan Termik Santralına ve bu bölgede katkısız biriket imalatının ne zaman gerçekleştirileceğine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/269)

269. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Adatepe ve Karakuz barajlarının yapımına ne zaman başlanacağına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/270)

270. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, fasulye ürününe taban fiyat verilmesinin düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/271)

271. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Kahramanmaraş İlinde tütün ekimine müsaade edilip edilmeyeceğine ve bu İl'de ne zaman Gümrük Müdürlüğü kurulacağına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/272)

272. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Kahramanmaraş İlinde ne zaman havaalanı yapılacağına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/273)

273. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, televizyon yayınlarını izleyemeyen Kahramanmaraş İline bağlı ilçe ve köylere ve Kahramanmaraş'da Sümerbank ikinci satış mağazasının ne zaman açılacağına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/274)

274. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Kahramanmaraş Şehir Stadyumunun ne zaman çimlendirileceğine ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/275)

275. — Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu'nun, Kahramanmaraş İlinde Sosyal Sigortalar Hastanesi yapılıp yapılmayacağına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/276)

276. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, Sosyal Sigortalar Kurumu Karabük Hastanesinde vefat eden emekli bir işçinin cesedinin fareler tarafından tahrip edildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/277)

277. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, hükümetin Kıbrıs politikasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/278)

278. — Denizli Milletvekili Adnan Keskin'in, Vakıflar Bankası Samanpazarı Şubesince Öztur Anonim Şirketine verildiği iddia edilen krediye ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/343) (1)

279. — Samsun Milletvekili İrfan Demiralp'in, seçimlere katılan siyasî partilerin radyo ve televizyon gibi haberleşme araçlarından eşit olarak faydalandırılmasına dair Avrupa Konseyi Kararına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/279)

280. — Afyon Milletvekili Abdullah Ulutürk'ün, Afyon İli Sandıklı İlçesi Akharım Kasabası Ortaokulunun öğretmen sorununa ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/344) (1)

281. — Bursa Milletvekili Beytullah Mehmet Gazioğlu'nun, Marmara Denizinde trol ve algarina ile balık avcılığı yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/280)

282. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, gece bekçilerine de silah tazminatı verilip verilmeyeceğine ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/281)

283. — İzmir Milletvekili Fuat Kılcı'nın, Ödemiş İlçesinin ne zaman il yapılacağına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/282)

284. — Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Haydarpaşa Gar Müdürlüğünce açılan imtihana İmam Hatip Lisesi mezunlarının alınmadığı iddiasına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/283)

285. — Sakarya Milletvekili Ahmet Neidim'in, AIDS'li hastaların sayısına ve bu konuda ne gibi tedbirler alındığına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/284)

286. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Keçiborlu İlçesine bağlı Gülköy ve Kavak köylerine sağlık evi yaptırılmasına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/285)

287. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Keçiborlu İlçesinin içme suyu ve kanalizasyon sorunlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/286)

288. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Keçiborlu İlçesinde yapılacak olan Erkek Teknik Öğretmen Okulu ve Kız Sanat Okulu inşaatlarına ne zaman başlanacağına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/287)

289. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Isparta İli Senirkent Devlet Hastanesinin sorunlarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/288)

290. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Isparta İli Senirkent İlçesinde Tekel hizmet binası ve deposu kurulup kurulmayacağına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/289)

291. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Senirkent Ovası sulama projesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/290)

292. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, Yunanistan'ın, Pire'deki Türk Şehitliğini kaldıracağı iddiasına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/291)

293. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Samsun İli Vezirköprü İlçesinde şeker pancarı alımlarının hızlandırılması için ilave kantarlar kurulup kurulmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/292)

294. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Samsun İli Vezirköprü İlçesinde Devlet - millet yardımlaşmasıyla inşa edilen ortaöğretim yatılı öğrenci yurdunun ne zaman açılacağına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/293)

295. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Havza - Vezirköprü yolunun yapımına ve E - 5 karayolu Hendek - Düzce güzergâhının onarımına ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/294)

296. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, T.R.T.'nin, bütçe görüşmelerinin yayımlanmasında izlediği tutuma ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanından sözlü soru önergesi (6/307)

297. — Trabzon Milletvekili Mehmet Çakıroğlu'nun, 1987 yılı vergi taksidini geciktiren bir yükümlünün maruz kaldığı uygulamaya ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/295)

298. — Konya Milletvekili Ömer Şeker'in, Etibank Genel Müdürlüğü müfettişlerince Seydişehir Alüminyum Tesisleri Satınalma Müdürlüğünde yapıldığı iddia edilen soruşturmaya ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/296)

299. — Konya Milletvekili Ömer Şeker'in, Konya Gödet Barajı sahasında kalan arazilerin kamulaştırma bedellerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/297)

300. — Bingöl Milletvekili Haydar Baylaz'ın, Sivas İli Gürün İlçesi Çayboyu Mahallesinde inşa ettirilen afet konutlarının hak sahiplerine verilip verilmediğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/298)

301. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Isparta İli Sütçüler İlçesindeki Sağlık Merkezi ile Koruyucu Hekimlik Merkez Sağlık Ocağının doktor ve araç sorunlarına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/299)

302. — Mardin Milletvekili Süleyman Çelebi'nin, Karakaya Barajı için kamulaştırılan arazilere ve kamulaştırma bedellerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/308)

303. — İzmir Milletvekili Fuat Kılıcı' nın, Çeşme Vergi Dairesi Müdürü hakkında ihbar ve şikâyette bulunulup bulunulmadığına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi (6/309)

304. — Samsun Milletvekili Ali Eser' in, Karadeniz Bakır İşletmeleri Samsun İzabe Tesislerindeki rehabilitasyon çalışmalarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/310)

305. — Isparta Milletvekili İbrahim Gürdal'ın, Isparta - Eğridir İlçesi Endüstri Meslek Lisesi Sanat Okulunun ne

zaman yapılacağına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/311)

306. — Manisa Milletvekili Ümit Canuyar'ın, heyelan bölgesi ilan edilen Manisa İli Selendi İlçesi Rahmanlar Köyü Hacılar Mahallesindeki vatandaşların yeni yerleşim alanına nakledilmeleri için çalışma yapılıp yapılmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/312)

307. — Kocaeli Milletvekili Alaettin Kurt'un, Tunceli-Geyiksuyu Yatılı İlköğretim Bölge Okuluna İlişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/313)

308. — Samsun Milletvekili İrfan Deminalp'in, Altınkaya Barajı sahasında kalan Samsun İli Vezirköprü İlçesindeki arazilerin kamulaştırma bedellerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/315)

309. — Antalya Milletvekili Adil Aydın'ın, Devlet kuruluşlarında göreve alınmaları bakımından Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi mezunları ile diğer fakülte mezunları arasında ayrım yapıldığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/326)

310. — Hatay Milletvekili Mustafa Murat Sökmenoğlu'nun, haberleşme hürriyetinin ihlal edildiği iddiasına ve MİT raporunun akıbetine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/327)

311. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Emlak Bankasının amblemi ile ilgili çalışmalara ve bu nedenle yapılan ödemeye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/328)

312. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Emniyet Müdürlüğünde meydana geldiği iddia edilen olaya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/329)

313. — Zonguldak Milletvekili Şinasi Altıner'in, ülkemizde traktör üreten firmalara ve 1986 - 1988 yıllarındaki üretim miktarlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/330)

314. — Samsun Milletvekili Ali Eser'in, Altunkaya Barajı sahasında kalan Vezirköprü İlçesi Düzce Köyüne ait arazilerin kamulaştırma bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/339)

7
KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi, 308 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/530, 1/533) (S. Sayısı : 218) (Dağıtma tarihi : 10.2.1989)

2. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yasa Teklifi ile Zonguldak Milletvekili Köksal Toptan'ın 2954 Sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/37, 2/61) (S. Sayısı : 124) (Dağıtma tarihi : 10.11.1988)

3. — Avrupa İnsan Hakları ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesine Ek

8 Sayılı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/450) (S. Sayısı : 128) (Dağıtma tarihi : 23.11.1988)

4. — Zonguldak Milletvekili Güneş Müftüoğlu'nun, Seçimlerle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin XVIII inci Dönem Milletvekili Genel Seçimi Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinde Öngörülen Cezanın Affına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/51) (S. Sayısı : 129) (Dağıtma tarihi : 23.11.1988)

5. — Diyarbakır Milletvekili Fuat Atalay'ın, 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun 23 üncü Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Savunma ve Adalet komisyonları raporları (2/29) (S. Sayısı : 130) (Dağıtma tarihi : 28.11.1988)

6. — Millî Gurur Madalyası Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim Komisyonu Raporu (1/486) (S. Sayısı : 135) (Dağıtma tarihi : 5.12.1988)

× 7. — Avrupa İkamet Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 6.12.1988)

8. — 1475 sayılı İş Kanununun 26 ncı Maddesine Bir Fıkra ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 6.12.1988)

× 9. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilatı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 131) (Dağıtma tarihi : 6.12.1988)

10. — İstanbul Milletvekili Ercüment Konukman'ın, 11.4.1928 Tarih ve 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 41 inci Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna 15 Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim; Sağlık ve Sosyal İşler komisyonları raporları (2/8) (S. Sayısı : 144) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Dair Antlaşmanın ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 12. — Avrupa Mimarî Mirasının Korunması Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları

raporları (1/358) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/454) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

16. — 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/510) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

17. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 6 Arkadaşının, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/71) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

18. — Edirne Milletvekili Erdal Kalkan ve 6 Arkadaşının, 1402 Sayılı Sıkıyönetim Yasasının 17 nci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Yasa Teklifi ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (2/20) (S. Sayısı : 156) (Dağıtma tarihi : 21.12.1988)

× 19. — Gemiadamlarının eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 6.1.1989)

20. — 852 Sayılı Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı (1/397) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 10.2.1989)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.